

Vlaams
Parlement

stuk **842** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 8 december 2010 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende regeling van de begroting,
de boekhouding, de toekenning van subsidies en
de controle op de aanwending ervan,
en de controle door het Rekenhof

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	37
Advies van de Raad van State	63
Ontwerp van decreet	81

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting**1.1. Situering van het ontwerp van decreet**

De bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten voorziet dat de deelstaatoverheden een eigen regelgeving opstellen inzake begroting, boekhouding en controle. De Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003⁽¹⁾ bepaalt de algemene bepalingen die van toepassing zijn op de begrotingen en de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, en op de organisatie van de controle uitgeoefend door het Rekenhof. Deze wet is in werking getreden op 1 januari 2004. Op verzoek van de betrokken deelstaatoverheid kan de koning de inwerkingtreding van de Algemenebepalingenwet uitstellen. Door het koninklijk besluit van 4 mei 2010 wordt voor de Vlaamse overheid de inwerkingtreding uitgesteld tot 1 januari 2012.

Op 7 mei 2004 werd door de Vlaamse Regering een decreet afgekondigd dat uitvoering gaf aan de Algemenebepalingenwet. Dit Comptabiliteitsdecreet⁽²⁾ beoogt een modernisering van de regelgeving met betrekking tot begroting en boekhouding. Het is afgestemd op de nieuwe organisatiestructuur van de Vlaamse administratie en geeft invulling aan het principe van responsabilisering met verantwoordingsplicht zoals dat is opgenomen in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003. Het vertrekt van het uitgangspunt dat een optimale kredietaanwending gestimuleerd wordt door een grotere responsabilisering van het management. Het decreet bevat tevens belangrijke elementen om de performantie op te drijven. Het voorziet in een veralgemeende invoering van de bedrijfseconomische en analytische boekhouding, een rationalisering van het financiële controlesysteem en de certificering, en een meerjarenbegroting. De implementatie van het comptabiliteitsdecreet maakt het ook mogelijk om informatie over het beleid (beleidseffecten) te koppelen aan informatie over de beleidsuitvoering (meer bepaald de geleverde prestaties) en informatie over de ingezette middelen.

Het Comptabiliteitsdecreet werd evenwel nooit in werking gesteld. Een belangrijke reden hiervoor was ongetwijfeld de koppeling als spiegeldecreet aan het kaderdecreet. Er zijn nog steeds instellingen die niet werden omgevormd naar een van de organisatievormen bedoeld in het kaderdecreet. Verder bevat het Comptabiliteitsdecreet een aantal dwingende bepalingen waarvoor de Vlaamse overheid op dit ogenblik niet klaar is. Zo worden op dit ogenblik voorstellen geformuleerd met betrekking tot het werken met ondernemingsplannen en het koppelen van uitgaven aan prestaties. Maar de Vlaamse overheid is niet klaar om op 1 januari 2012 formeel verplicht te worden om een beleidseffectrapport in te dienen en een prestatiebegroting op te stellen.

Het voorliggend ontwerp van decreet betracht maximaal de waardevolle uitgangspunten van het decreet van 7 mei 2004 te respecteren. In eerste instantie werd onderzocht of zou kunnen gewerkt worden met een gedeeltelijke, en dus geleidelijke, inwerkingtreding van Comptabiliteitsdecreet. Maar omwille van de rechtszekerheid wordt resoluut gekozen voor een nieuw decreet dat het Comptabiliteitsdecreet vervangt en waarbij de bepalingen van het Comptabiliteitsdecreet maximaal worden overgenomen.

⁽¹⁾ Wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

⁽²⁾ Decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof.

1.2. Uitgangspunten

Voorliggend ontwerp van decreet wil komen tot een geïntegreerd systeem van begroting, boekhouding en audit dat de overheid toelaat haar doelstellingen te realiseren binnen het afgesproken budgettaire kader. Hiertoe moeten een aantal afstemmingsproblemen aangepakt worden:

- a) afstemming van de verschillende functies van de begroting met de andere componenten van het financieel managementsysteem: de allocatiefunctie, de verantwoordingsfunctie, de autorisatiefunctie, de macro-economische functie, de beheersfunctie, de beleidsfunctie en de financiële controlefunctie;
- b) de afstemming tussen de verschillende componenten van de financiële cyclus: begroting, boekhouding, audit en terugkoppeling; en
- c) de afstemming van de contractcyclus, de beleidscyclus en de personeelscyclus met de financiële cyclus.

Het voorliggend ontwerp van decreet streeft naar:

- a) een begroting gericht op prestaties en effecten;
- b) een dubbele boekhouding met kostenanalytische component;
- c) een stroomlijning van audit en controleprocedures (single audit);
- d) een versterking van de verantwoording; en
- e) een efficiënte en effectieve aanpak van subsidieregelingen.

1.2.1. Een begroting gericht op prestaties en effecten

In voorliggend ontwerp van decreet wordt de structuur van de begroting herwerkt om de doelstellingen van Beter Bestuurlijk Beleid optimaal te kunnen realiseren. Daarnaast wordt de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief geplaatst en wordt de decretale basis gelegd om te komen tot een prestatiebegroting. De beleidseffecten (outcomes) per beleidsdomein moeten op termijn de drijvende indicatoren worden van de begroting. De outputs van de agentschappen en departementen moeten daarmee samenhangen en verankerd zijn in de beheersovereenkomst.

Om efficiëntiewinsten te kunnen realiseren zal een optimale kredietaanwending gestimuleerd worden door een grotere responsabilisering. Verder wordt de mogelijkheid voorzien om de apparaatskredieten (personeels-, investerings- en werkingskredieten) efficiënter te beheren als één werkingsenveloppe, uiteraard mits een transparante verantwoording.

1.2.2. Een dubbele boekhouding met kostenanalytische component

Het voorliggend ontwerp van decreet vormt de wettelijke basis voor het voeren van de economische en analytische boekhouding van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap en zal ertoe leiden dat alle Vlaamse overheidsentiteiten over hetzelfde financieel instrumentarium kunnen beschikken. De dubbele boekhouding weerspiegelt beter de financieel-economische realiteit dan het kas- en verplichtingensysteem. De uitbouw van een kostenanalytische boekhouding speelt een belangrijke rol bij het opzetten van een prestatiebegroting. Deze boekhouding zal informatie geven over de kosten van prestaties en activiteiten. Vervolgens kan koppeling van informatie over het beleid (beleidseffecten) aan informatie over de beleidsuitvoering (meer bepaald de geleverde prestaties) en informatie over de ingezette middelen, feedback verschaffen over de doelmatigheid van het gevoerde beleid.

1.2.3. Een stroomlijning van audit en controleprocedures (single audit)

In voorliggend ontwerp van decreet worden de leidende principes voor een efficiëntere controle van overheidsgelden verwerkt die afkomstig zijn uit de conceptnota en het verslag

van het Rekenhof over de rondetafelconferentie van controleactoren en gecontroleerden in de Vlaamse Gemeenschap van 22 april 2009⁽³⁾.

Uit dit verslag is gebleken dat er te veel controlemechanismen zijn en dat de afstemming tussen die mechanismen niet voldoet. Door toepassing van het single-auditprincipe zullen audit- en controleprocessen worden gestroomlijnd en op elkaar afgestemd. Belangrijke verwachte voordelen zijn onder andere het vermijden van overlappingsen en lacunes in de controle, verminderde controlelast voor de gecontroleerden en volkomen afdekking van de gedetecteerde controlerisico's. Tegelijkertijd wordt de focus van de audit en controle verbreed. Niet enkel de wettigheid, maar ook de zuinigheid, efficiëntie en effectiviteit van de uitgaven zal worden beoordeeld.

1.2.4. Een versterking van de verantwoording

In voorliggend ontwerp van decreet krijgt het principe van responsabilisering en verantwoordingsplicht van de beleidsuitvoerders een ruime invulling, onder meer door het gebruik van kredietenveloppen, door ruime herverdelingsmogelijkheden en door de controle ex post. Verder zijn de aanbevelingen verwerkt die het Rekenhof op het vlak van de begrotingsrapportering heeft geformuleerd⁽⁴⁾ en die betrekking hebben op voorliggend ontwerp van decreet. Deze aanbevelingen hebben onder meer betrekking op de meerjarenbegroting, de timing van de begrotingsrapportering en de begrotingsstructuur.

Tegelijkertijd wordt het primaat van de politiek en de controle door het Vlaams Parlement versterkt. Zoals dit het geval is bij begrotingsdocumenten, is er ook bij de verantwoording nood aan een koppeling van financiële informatie aan informatie over geleverde prestaties en bereikte effecten.

1.2.5. Efficiënte en effectieve aanpak subsidieregelingen

Naast het verbeteren van de effectieve en efficiënte werking van de eigen organisatie wordt door het voorliggend ontwerp van decreet de basis gelegd voor een eigen Vlaamse subsidieregeling om er over te waken dat de middelen die aan gesubsidieerde instellingen, verenigingen of individuele personen worden verstrekt het beoogde doel niet missen. Reeds bij de begrotingsopmaak moet duidelijk zijn welke doelstellingen de Vlaamse overheid met de werkings- of projectsubsidies wenst te realiseren. Er zullen ook meer uniforme regels voor verantwoording en rapportering door de gesubsidieerde begunstigde komen, waarvan het financiële luik aansluit op de boekhoudregels van toepassing op de betrokkenen. Ten slotte zal bij belangrijke subsidietoekenningen getoetst worden of de gesubsidieerden de toepasselijke administratieve en fiscale regelgevingen volgen, en er een ethiek op na houden die de doelstellingen van de subsidies geen schade kunnen toebrengen.

2. Opvolging van het advies van de Raad van State

Het afschrift van het advies van de Raad van State werd op 21 oktober 2010 bezorgd. Ingevolge dit advies werden onderstaande aanpassingen aangebracht aan de tekst van het voorontwerp van decreet.

Algemene opmerkingen van de Raad van State

1. De Raad van State merkt op dat heel wat hogere normen worden hernomen of geparafraseerd. Hij adviseert dat uitdrukkelijk wordt verwezen naar de hogere norm indien de Vlaamse Regering het aangewezen vindt de hogere norm te hernemen omwille van de leesbaarheid. Als gevolg van deze opmerking wordt in volgende artikels uitdrukkelijk verwezen naar de hogere rechtsnorm: artikel 5, artikel 10, §2, artikel

⁽³⁾ Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 37-B/1.

⁽⁴⁾ Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 40/3.

- 21, artikel 22, artikel 23, artikel 26. Sommige artikels worden herschreven om een verwijzing mogelijk te maken, zonder evenwel de inhoudelijke betekenis te wijzigen.
2. De Raad van State merkt op dat bij decreet geen bevoegdheden kunnen worden verleend aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen. Artikel 6, §3, artikel 35, §2, en artikel 49 werden aangepast om hieraan tegemoet te komen. Hierdoor wordt steeds bevoegdheid verleend aan de Vlaamse Regering.

Onderzoek van de tekst door de Raad van State

Artikel 2

De Raad van State merkt op dat niet op rechtszekere wijze invulling wordt gegeven aan het begrip ‘Vlaamse openbare rechtspersoon’. Bovendien is de verwijzing naar de wet van 16 maart 1954 onwerkbaar, vermits de wet wordt opgeheven bij artikel 69 van het ontwerp.

Om deze reden worden de begrippen ‘Eigen Vermogen’ en ‘Vlaamse openbare rechtspersoon’ geschrapt in artikel 2 en wordt de lijst van rechtspersonen waarop het Rekendecreet van toepassing is, opgesomd in artikel 4, §1,2°.

Artikel 3

De Raad van State merkt op dat het niet duidelijk is wat juist bedoeld wordt met “dezelfde regels als de Vlaamse ministeries” en dat de verwijzing naar de eerste paragraaf onduidelijk is. Bovendien is de Raad van State van mening dat de huidige formulering niet toelaat dat de Vlaamse Regering voor de diensten met afzonderlijk beheer afwijkende regels opstelt. Artikel 3 werd daarom aangepast door uitdrukkelijk te verwijzen naar titel 2 en door het woord ‘aanvullende’ te vervangen door ‘andere’. In de tweede paragraaf wordt de verwijzing naar de eerste paragraaf verduidelijkt.

Artikel 4

Ingaande op de suggestie van de Raad van State worden in paragraaf 1, 2°, alle rechtspersonen opgesomd die onder het toepassingsgebied vallen van het decreet. Verder wordt een paragraaf 3 toegevoegd die bepaalt dat jaarlijks de lijst van Vlaamse rechtspersonen bedoeld in paragraaf 2, opgenomen wordt in het begrotingsdecreet.

Artikel 6

De Raad van State merkt op dat de Vlaamse Regering niet kan gemachtigd worden om de begrotingsdoelstellingen vast te leggen in het regeerakkoord, dat trouwens geen formeel-juridisch statuut heeft. Daarom wordt in artikel 6 het woord ‘regeerakkoord’ vervangen door ‘regeringsverklaring’. De regeringsverklaring heeft wel een formeel-juridisch statuut en wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Artikel 7

De Raad van State stelt dat de draagwijdte van artikel 7 niet meteen duidelijk is, maar in ieder geval geen bijzondere machten kan inhouden. Daarom wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt dat de Vlaamse Regering naar aanleiding van het herschrijven van het uitvoeringsbesluit houdende de regeling van de begrotingscontrole en -opmaak nader zal bepalen op welke wijze hieraan gevolg dient gegeven te worden.

Artikel 12

Om duidelijker te zijn wordt in artikel 12, §1, in de eerste zin het woord ‘specifieke’ toegevoegd voor het woord ‘ontvangsten’.

Artikel 27

De Raad van State merkt op dat in het koninklijk besluit van 10 november 2009 tot vaststelling van het boekhoudplan van toepassing op de federale staat en op de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een lichtjes afwijkende bepaling gehanteerd wordt om vorderingen en verplichtingen te bepalen. Daarom wordt in paragraaf 1 de letterlijke bewoording van voornoemd koninklijk besluit overgenomen.

De Raad van State stelt met betrekking tot paragraaf 3 dat op grond van artikel 172, tweede lid, van de Grondwet de decreetgever geen delegatie tot kwijtschelding of niet-inning kan geven. In paragraaf 3 wordt daarom het woord ‘geannuleerd’ vervangen door ‘afgeboekt’. Verder wordt de laatste zin van paragraaf 3, 3°, geschrapt.

Artikel 29

De Raad van State stelt dat uit artikel 180, tweede lid, van de Grondwet en artikel 10, §3, van de Algemenebepalingenwet blijkt dat het Rekenhof de rechtsprekende bevoegdheid heeft over de rekenplichtigen en dat de verduidelijking die bij artikel 29 wordt gegeven in de memorie van toelichting bijgevolg onjuist is. Om gevolg te geven aan deze opmerking, wordt de tekst in de memorie van toelichting aangepast.

Artikel 40

Naar aanleiding van de bijkomende vragen die werden gesteld door de auditeur van de Raad van State is gebleken dat de formulering van artikel 40 niet in overeenstemming is met de beoogde doelstelling. Het artikel wordt dan ook herschreven.

Artikel 45

De technische aanpassing die door de Raad van State wordt voorgesteld, wordt gevolgd.

Artikel 53

Het voorstel van herformulering van de eerste zin van artikel 53 wordt gevolgd. De opmerking van de Raad van State dat ook subsidies verleend door een rechtspersoon die rechtstreeks of onrechtstreeks door één van de gemeenschappen of gewesten worden gesubsidieerd onder de regeling dienen te ressorteren, wordt geregeld doordat in artikel 55, §2, 2°, wordt verduidelijkt dat ook een getrapte subsidiëring als subsidie in aanmerking wordt genomen.

Artikel 63

De Raad van State merkt op dat de Algemenebepalingenwet bepaalt dat het Rekenhof bevoegd is ten aanzien van alle openbare instellingen die opgericht zijn door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest of die ervan afhangen. Artikel 63 heeft geen betrekking op, onder meer, wetenschappelijke instellingen, onderwijsinstellingen, verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) en naamloze vennootschappen (nv's) van publiek recht, die wel bedoeld zijn in de Algemenebepalingenwet. De Raad van State vraagt dat de bepaling wordt geherformuleerd zodat zeker en vast de instellingen bedoeld in de Algemenebepalingenwet begrepen zijn in de ontworpen regeling. Tevens stelt de Raad van State dat het toepassingsbereik van deze bepaling op een rechtszekere manier dient omschreven te worden. Om gevolg te geven aan deze opmerking worden de rechtspersonen bedoeld in artikel 4, §2, toegevoegd aan de opsomming van artikel 63.

Artikel 69

De Raad van State merkt op dat het niet nodig is om te verwijzen naar artikel 109 van het Woondecreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse wooncode omdat dit artikel geen onderdeel vormt van de wet van 16 maart 1954. Het bedoelde zinsdeel wordt dan ook geschrapt. Verder wordt tevens het tweede lid van artikel 69 geschrapt om tegemoet te komen aan de opmerking die wordt geformuleerd met betrekking tot artikel 75 en volgende.

Artikel 75 tot en met 85

De Raad van State stelt dat de verwijzingsbepaling niet klopt. Dit wordt opgevangen door in artikel 69 het tweede lid te schrappen.

Slotopmerking

De Raad van State merkt op dat momenteel verschillende decretale bepalingen afwijken of strijdig zijn met de nieuwe regeling. Deze bepalingen kunnen ter wille van de rechtszekerheid beter expliciet opgeheven worden. Om gevolg te geven aan deze opmerking worden in artikel 71 de paragrafen 2 tot en met 5 toegevoegd.

3. Artikelsgewijze toelichting

Titel I. Algemene bepalingen

Artikel 1

Daar de federale wet overeenkomstig artikel 50, §2, van de Financieringswet enkel algemene bepalingen kan vastleggen met betrekking tot de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies en de organisatie van de controle door het Rekenhof, en de gemeenschappen en gewesten hieraan een verdere invulling dienen te geven, behandelt het decreet een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 2 worden een aantal definities opgenomen van begrippen die in het decreet worden gebruikt. Begrippen die reeds in het kaderdecreet of in andere decreten zijn gedefinieerd, worden niet herhaald.

Op de eerste plaats worden de begrippen vermeld die gebaseerd zijn op de bepalingen van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003. Daarnaast worden de begrippen opgenomen die nodig zijn om de structuur van de begroting te kunnen bepalen.

Artikel 3

In het kaderdecreet worden de diensten met afzonderlijk beheer niet meer voorzien. Deze diensten hebben evenwel hun nut bewezen. Ook de federale wetgever heeft in de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale overheid het voortbestaan van administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie voorzien (artikel 77 en volgende).

Aangezien de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit niet langer van toepassing zijn zodra voorliggend ontwerp van decreet in werking treedt, moet voorzien worden in een decretale basis om mogelijk te maken dat in de toekomst nieuwe diensten met afzonderlijk beheer worden opgericht. De Vlaamse Regering kan nadere bepalingen uitvaardigen inzake de begroting en het financieel beheer van de diensten met afzonderlijk beheer. In de bepalingen van titel 2 wordt telkens gepreciseerd wanneer er andere bepalingen

van toepassing zijn op diensten met afzonderlijk beheer. De boekhoudbepalingen van de ministeries blijven onverminderd van toepassing op de diensten met afzonderlijk beheer.

Om te vermijden dat ontvangsten die op het einde van het jaar geïnd worden niet meer benut kunnen worden, krijgen de diensten met afzonderlijk beheer de eventuele mogelijkheid om de bij het verstrijken van het jaar beschikbare geldmiddelen te gebruiken tijdens het volgende jaar. Om deze reden wordt het op het einde van het jaar beschikbaar saldo ingeschreven als ontvangst in de begroting van het volgend jaar. Omdat dit saldo nog niet gekend is op het ogenblik dat de initiële begroting wordt opgesteld, wordt dit saldo geraamd. Bij het opstellen van de begrotingscontrole wordt het geraamde saldo vervangen door het definitief bepaalde saldo.

Artikel 4

Het voorliggend ontwerp van decreet is van toepassing op de organisatievormen die opgericht werden in toepassing van het kaderdecreet en op alle andere instellingen en rechtspersonen die voor of na de inwerkingtreding van het kaderdecreet door de Vlaamse overheid werden opgericht.

Concreet gaat het over alle instellingen en rechtspersonen die opgericht zijn of nog opgericht zullen worden, die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en die de rechtsvorm hebben aangenomen van:

- een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid;
- een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap;
- een strategische adviesraad, vermeld in het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden;
- een eigen vermogen;
- een rechtspersoon sui generis met een specifiek statuut dat bepaald wordt door een organiek decreet of een oprichtingsdecreet;

en alle instellingen en rechtspersonen die opgericht zijn of nog opgericht zullen worden tot de inwerkingtreding van artikel 69 van dit decreet, die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en die de rechtsvorm hebben aangenomen van een Vlaamse openbare instelling van type A of B, als vermeld in de wet van 16 maart 1954.

Naast de Vlaamse rechtspersonen vermeld in paragraaf 1, 2°, zijn er nog andere rechtspersonen die, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen vervat in de Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren. Omdat deze rechtspersonen mee moeten opgenomen worden in de ESR-geconsolideerde rekening (ESR: Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) vermeld in artikel 51 van voorliggend ontwerp van decreet, worden deze rechtspersonen door paragraaf 2 onderworpen aan de rapporteringsplicht van artikel 37, §1, en artikel 46, §2, en de toezichtsbepaling van artikel 50, §2.

De Raad van State heeft geadviseerd om rechtszekerheid te bieden omtrent de rechtspersonen die onder de toepassing van het decreet vallen. Daarom wordt in paragraaf 3 bepaald dat jaarlijks de lijst van rechtspersonen die bedoeld wordt in paragraaf 2, wordt opgenomen in het begrotingsdecreet.

De rechtspersonen bedoeld in paragraaf 2 zijn op dit ogenblik:

Waarborgbeheer NV

Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel NV – BAM

Lijninvest NV

Gigarent NV

Andere Raden

Vlaamse Interuniversitaire Raad – VLIR

Vlaamse Hogescholenraad – VLHORA

Vlaamse Land- en Tuinbouwraad – VLTR

Wetenschappelijke inrichtingen

Koninklijk Muziekconservatorium Gent

Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium Antwerpen

Koninklijk Muziekconservatorium Brussel

Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België

Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België

Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde

EVA privaatrecht.

ESF Vlaanderen vzw

Herculesstichting

De Rand vzw

vzw Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing – VLAM

Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen – FWO-Vlaanderen

Universiteiten en hogescholen

Instituut voor Tropische Geneeskunde

Universiteit Gent

Universiteit Antwerpen

Universiteit Hasselt

Vrije Universiteit Brussel

Katholieke Universiteit Leuven

Katholieke Universiteit Brussel

Universitaire Faculteit Protestantse Godgeleerdheid Brussel

Evangelische Theologische Faculteit

Vzw associatie K.U.Leuven

Vzw associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen

Vzw associatie Universiteit Gent

Vzw associatie Universiteiten en Hogescholen Limburg

Vzw Universitaire associatie Brussel

HUB-EHSAL

Hogeschool Sint-Lukas Brussel

Hogeschool voor Wetenschap & Kunst

Erasmushogeschool Brussel

Artesis Hogeschool Antwerpen

Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen

Karel de Grote-Hogeschool Antwerpen

Lessius Hogeschool

Hogere Zeevaartschool

Katholieke Hogeschool Kempen

Katholieke Hogeschool Mechelen

Groep T – Internationale Hogeschool Leuven

Katholieke Hogeschool Leuven

Provinciale Hogeschool Limburg

XIOS Hogeschool Limburg

Katholieke Hogeschool Limburg

Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende

Hogeschool West-Vlaanderen

Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen

Hogeschool Gent

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven

Arteveldehogeschool

Verenigingen zonder winstoogmerk

Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen
deSingel

Vlaams Audiovisueel Fonds – VAF

Vlaams-Europees Verbindingsagentschap – vleva

Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie

Vlaams Infocentrum voor Land- en Tuinbouw – VILT

Vlaams Instituut voor de Zee

Vlaamse Opera (VLOPERA)

Epon

Egalisatiefonds voor de Responsabiliseringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschap
(Vlaams Pensioenfonds)

Pensioenfonds VRT voor statutairen

Privaatrechtelijke EVA's die niet bedoeld zijn in paragraaf 2, maar toch onder het toepassingsgebied van artikel 63, §1, vallen zijn op dit ogenblik:

Jobpunt Vlaanderen

Lukas, Art in Flanders vzw

Muntpunt vzw

Limburgse Reconversiemaatschappij NV

ParticipatieMaatschappij Vlaanderen NV

Vlaamse Milieuholding NV

Vlaamse Participatiemaatschappij NV

Titel 2. Bepalingen voor de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer

Door dit decreet wordt het financieel instrumentarium van de ministeries, agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en diensten met afzonderlijk beheer zoveel mogelijk afgestemd op het modern financieel instrumentarium waarover de Vlaamse rechtspersonen reeds kunnen beschikken in uitvoering van artikel 50, §2, van de Financieringswet⁽⁵⁾. De bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997⁽⁶⁾ zullen zoveel mogelijk hernomen worden in het besluit dat in uitvoering van voorliggend ontwerp van decreet zal worden genomen. En voor zover de Algemenebepalingenwet het toelaat zullen deze bepalingen ook overgenomen worden voor de ministeries, agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en diensten met afzonderlijk beheer.

Omwille van het verschil in behandeling door de Algemenebepalingenwet dienen evenwel afzonderlijke basisregels te worden opgesteld voor ministeries, agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en diensten met afzonderlijk beheer enerzijds, en de rechtspersonen die door de Vlaamse overheid werden opgericht anderzijds. De regels voor ministeries, agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en diensten met afzonderlijk beheer zijn opgenomen in titel 2 van voorliggend ontwerp van decreet. De regels voor de rechtspersonen opgericht door de Vlaamse overheid zijn opgenomen in titel 3.

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de meerjarenraming**Artikel 5**

De begin- en einddatum van een begrotings- en boekjaar wordt geregeld in de Algemenebepalingenwet: wat de begroting betreft door artikel 3, en wat de boekhouding betreft door artikel 6. Een begrotings- en boekjaar wordt daarbij gelijkgesteld aan een kalenderjaar: het begint op 1 januari en eindigt op 31 december daaropvolgend.

⁽⁵⁾ Artikel 50, §2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

⁽⁶⁾ Besluit van de Vlaamse regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen.

Alhoewel het annaliteitsprincipe en het begin en einde van een begrotings- en boekjaar reeds volledig zijn vastgelegd in hogere en dwingend na te leven wetgeving worden deze bepalingen toch hernomen in het voorliggend ontwerp van decreet omwille van het grote belang ervan en omwille van de leesbaarheid van het geheel.

Artikel 6

Het belangrijkste instrument om te komen tot een efficiënte besteding van middelen is een geïntegreerde aansturing. Het naast elkaar bestaan van verschillende sturingscycli zorgt voor een veelheid van plannings-, opvolgings- en evaluatiedocumenten die niet optimaal worden gekoppeld. Het is daarom uitermate belangrijk dat de beleids-, de beheers-, en de personeelscyclus zo spoedig mogelijk worden afgestemd op de financiële cyclus. In voorliggend ontwerp van decreet wordt hiertoe een aanzet gegeven door duidelijkheid te scheppen over de tijds kalender van de financiële cyclus. De Vlaamse Regering zal erover waken dat na de inwerkingtreding van voorliggend decreet initiatieven worden genomen om de overige cycli hiermee in overeenstemming te brengen. Het sluitstuk in de afstemming van de cycli is de beleidseffectenrapportage.

De financiële cyclus wordt gedetermineerd door de verplichtingen van de Algemenebepalingenwet. Door voorliggend ontwerp van decreet in werking te laten treden, wordt deze tijds kalender geformaliseerd en wordt het mogelijk de overige cycli hierop te laten aansluiten.

De begrotingsdoelstellingen die een regering wenst te volgen worden in eerst instantie vastgelegd in de regeringsverklaring die ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd. Het zijn deze cijfers die terug te vinden zijn in de beleidsnota's die worden opgesteld door de Vlaamse ministers om de beleidsdoelstellingen van de nieuwe regering kenbaar te maken.

Deze begrotings- en beleidsdoelstellingen worden vertaald in een meerjarenraming. Omdat deze meerjarenplanning geen machtigend karakter heeft, wordt bewust afgestapt van de term meerjarenbegroting. De meerjarenraming moet een duidelijk onderscheid maken tussen de prognoses bij constant beleid en de budgettaire gevolgen van het nieuwe beleid, zodat de gevolgen van de nieuwe beleidsinitiatieven duidelijk in kaart kunnen worden gebracht. Aansluitend hiermee zal aangegeven worden welke middelen uit de meerjarenraming en de jaarlijkse begroting ingezet worden in functie van de realisatie van de strategische en/of operationele beleidsdoelstellingen.

Een afzonderlijk hoofdstuk van de meerjarenraming moet de budgettaire impact weergeven van verbintenissen waarvan de uitvoering de termijn van de meerjarenraming overschrijdt. Dit gaat in het bijzonder over publiek-private samenwerking (pps) en alternatieve financiering.

De meerjarenraming wordt telkens opgesteld voor zes jaar, het lopende jaar inbegrepen. Bij de start van de nieuwe legislatuur in 2014 wordt aldus een meerjarenraming opgesteld voor de jaren 2014-2019.

Bij de begrotingsopmaak van een nieuw begrotingsjaar wordt gevraagd om een actualisatie van de meerjarenraming uit te voeren. Indien er belangrijke wijzigingen zijn naar aanleiding van het opstellen van een begrotingscontrole kan het ook wenselijk zijn dat een nieuwe meerjarenraming wordt uitgevoerd. Deze wordt evenwel niet decretaal opgelegd.

De actualisatie van de meerjarenraming die wordt opgesteld bij de begrotingsopmaak en eventueel bij een begrotingscontrole is een afzonderlijk document dat uiterlijk één maand nadat de begroting werd ingediend als bijkomend stuk aan het Vlaams Parlement wordt

overgemaakt. Omwille van het gegeven dat de begrotingscijfers tot op het laatste ogenblik op punt worden gesteld, is het niet mogelijk om de actualisatie van de meerjarenraming gelijktijdig met de andere begrotingsdocumenten bij het Vlaams Parlement in te dienen. Door de garantie dat de meerjarenraming uiterlijk één maand na indiening van de begroting wordt overgemaakt, zal in praktijk het document nog tijdig zijn voor de besprekingen van de begroting in de parlementaire commissies.

Artikel 7

De meerjarenraming blijft uiteraard een raming die uitgaat van een aantal premissen. De middelenontwikkeling, die voor de Vlaamse overheid voor het grootste gedeelte wordt gedetermineerd door de ontwikkeling van de economische groei en de inflatie, is in belangrijke mate afhankelijk van moeilijk voorspelbare gebeurtenissen en de internationale economische evolutie. Ook langs de uitgavenzijde kan een regering geconfronteerd worden met onverwachte kosten die onmogelijk voorzienbaar zijn. Om die reden wordt in artikel 7 een interventiemogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering voorzien. Indien het behalen van de begrotingsdoelstellingen in gevaar dreigt te komen neemt de regering maatregelen tot bijsturing. Ingaande op het advies van de Raad van State zal bij het herschrijven van het uitvoeringsbesluit houdende de regeling van de begrotingscontrole en -opmaak⁽⁷⁾ nader bepaald worden op welke wijze hieraan gevolg dient gegeven te worden. Om deze regeling concreter te maken voor het Vlaams Parlement is de Vlaamse minister van Begroting en Financiën bereid het ontwerp van uitvoeringsbesluit te bespreken in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over de jaarlijkse begroting

Afdeling 1. Opmaak, doel en inhoud van de jaarlijkse begroting

Artikel 8

Artikel 174 van de Grondwet stelt de eenjarigheid van de begroting voorop. Voor wat onder meer de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft is die bepaling hernomen in artikel 13, §1, van de bijzondere hervormingswet van 8 augustus 1980 en in artikel 50, §1, van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 en in artikel 3 van de Algemenebepalingenwet. Aangezien de initiële begrotingsopmaak al start ongeveer zeven maanden vóór de aanvang van het begrotingsjaar kunnen de omgevingsfactoren, onder andere de economische vooruitzichten, in die tussenperiode in min of meer belangrijke mate wijzigen. Het is dan ook nodig dat hierop ten minste éénmaal een toetsing wordt doorgevoerd en dat waar nodig bijstellingen van het beleid en van de begroting gebeuren. Vandaar dat naast de initiële begroting minstens één begrotingsaanpassing per jaar wordt opgelegd die, volgens de in artikel 15, §2, en in artikel 17 bepaalde tijds kalender, doorgevoerd wordt in de eerste helft van het jaar. Bijkomende aanpassingen voor wijzigingen die zich nadien nog voordoen zijn uiteraard niet uitgesloten: de tekst van artikel 8, tweede lid, luidt immers “ten minste eenmaal per jaar”.

Artikel 9

De jaarlijkse begroting heeft een dubbele functie:

- enerzijds gaat het om een raming van de ontvangsten en van de uitgaven;
- anderzijds houdt zij ook een machtiging in.

Dit dubbele karakter wordt geëxpliciteerd in artikel 3 van de Algemenebepalingenwet: “De ontvangsten en uitgaven [...] worden voor elk begrotingsjaar geraamd en toegestaan

⁽⁷⁾ Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak.

bij jaarlijkse decreten [...]”. Omwille van het belang ervan wordt deze bepaling nogmaals hernomen in artikel 9 van voorliggend ontwerp van decreet.

Beide aspecten zijn met elkaar verbonden. Als raming is de begroting een informatief instrument om het parlement, dat de begroting moet goedkeuren, toe te laten een zicht te krijgen op de budgettaire vooruitzichten en de financiële situatie van de overheid. Op grond van deze en andere informatie zal het parlement al dan niet machtiging verlenen om bepaalde ontvangsten of uitgaven te realiseren, waardoor de begroting tevens een sturend instrument wordt. De goedkeuring van een begroting houdt dus in dat toestemming of volmacht verleend wordt om de uitgavenkredieten aan te wenden en ontvangsten te realiseren en aldus uitvoering te geven aan de beleidsopties waarvan de begroting de financiële impact uitdrukt. Tegelijk echter houdt de goedkeuring, zeker voor wat de uitgaven betreft, ook een beperking in: de uitvoerende macht dient binnen de limieten te blijven die door het parlement zijn vastgesteld.

Artikel 10

In dit artikel wordt omschreven wat onder ontvangsten en uitgaven moet worden verstaan. De minimaal te voorziene kredietsoorten worden omschreven in artikel 4, eerste lid, van de Algemenebepalingenwet:

aan de ontvangstenzijde:

- de rechten ten bate die tijdens het begrotingsjaar worden vastgesteld;

aan de uitgavenzijde:

- limitatieve kredieten voor de vastlegging van verbintenissen ten laste die tijdens het begrotingsjaar ontstaan of aangegaan worden;
- limitatieve kredieten voor de vereffening tijdens het begrotingsjaar van rechten ten laste ingevolge vooraf vastgelegde verbintenissen.

In de toelichting bij de Algemenebepalingenwet wordt gesteld dat dit de minimaal te voorziene begrotingskredieten zijn. Daarnaast kunnen ook andere kredietsoorten worden voorzien die beantwoorden aan andere fasen in het uitgavenproces.

In voorliggend ontwerp van decreet worden de kredietsoorten van de Algemenebepalingenwet hernomen.

Deze worden aangevuld met een raming van de kasontvangsten en van de kasuitgaven omdat het door het werken met vorderingen en verplichtingen moeilijk wordt om de te verwachten financiële geldstromen van de begroting op te volgen.

Op basis van deze geraamde kasontvangsten en -uitgaven kan een liquiditeitstabel worden opgesteld voor het geheel van de Vlaamse ministeries. Deze tabel zal toegevoegd worden aan de memorie van toelichting bij de jaarlijkse begroting.

Artikel 4, derde lid, van de Algemenebepalingenwet laat toe dat de vereffeningskredieten niet-limitatief kunnen zijn, voor de uitgaven die door het decreet of de ordonnantie worden gedefinieerd. Deze mogelijkheid wordt niet hernomen in voorliggend ontwerp van decreet omdat de Vlaamse Regering in toepassing van artikel 20 van dit decreet ruime herverdelingsmogelijkheden krijgt voor vereffeningskredieten.

De tweede paragraaf van artikel 10 herneemt de bepaling van artikel 4 van de Algemenebepalingenwet volgens dewelke verbintenissen met een recurrent effect over meerdere jaren enkel begroot worden voor de verplichtingen die daaruit in de loop van het jaar zullen ontstaan, omdat anders de band met de economische realiteit volledig zou verloren gaan. Deze bepaling is onder meer van toepassing op de beschikbaarheidsvergoedingen voor pps en op de alternatieve financiering.

Gelijklopend hiermee wordt in artikel 27, §1, eenzelfde bepaling opgenomen voor wat betreft de te nemen vastleggingen ten opzichte van het verbinteniscrediet. Volledigheids-halve wordt deze bepaling naar analogie ook van toepassing gesteld op de vorderingen (bijvoorbeeld wanneer de overheid een gebouw zou verhuren met een contract over meerdere jaren).

De derde paragraaf voert het principe van de kaseenheid in zoals dat geformuleerd was in de artikelen 3 en 45 van de op 17 juli 1991 gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit volgens dewelke alle ontvangsten bestemd waren voor de gezamenlijke uitgaven en uitzonderingen hierop enkel via een organiek decreet konden ingevoerd worden. Dat de kaseenheid als principe wordt weerhouden, betekent evenwel niet dat toegewezen ontvangsten niet kunnen voorkomen. Dit moet immers ook mogelijk zijn om tegemoet te komen aan de responsabiliseringsgedachte die onder meer inhoudt dat men in de mate van het mogelijke verantwoordelijkheid neemt voor de eigen uitgaven door ze te financieren met eigen inkomsten. Het zal aan de decreetgever toekomen om te bepalen welke ontvangsten kunnen toegewezen worden aan een entiteit. Hierdoor wordt ook het primaat van de politiek gevrijwaard. Artikel 12 van voorliggend ontwerp van decreet bevat hiertoe de nodige bepalingen.

Afdeling 2. Structuur van de jaarlijkse begroting

Artikel 11

De begrotingsstructuur die in dit artikel wordt beschreven is op de eerste plaats afgestemd op de organisatievormen die bepaald zijn in het kaderdecreet. Deze onderverdeling wordt gecombineerd met een onderverdeling per programma. In artikel 2 van voorliggend ontwerp van decreet wordt programma gedefinieerd als een verzameling van kredieten die betrekking hebben op dezelfde doelstelling. Een programma dat betrekking heeft op de externe werking van de Vlaamse overheid wordt een programma voor beleidskrediet genoemd. Een programma dat enkel betrekking heeft op de interne werking van de Vlaamse overheid wordt een apparaatsprogramma genoemd.

Omdat de begroting wordt goedgekeurd per programma is het strikt juridisch niet nodig om het programma onder te verdelen in meerdere kredieten, behoudens voor de programma's die betrekking hebben op het Cultuurpact. Bij de overige programma's kan de Vlaamse Regering vrij bepalen of en op welke wijze het programma wordt onderverdeeld in kredieten. Op dit ogenblik worden de programma's onderverdeeld op basis van de ESR- en COFOG-classificatie. Deze werkwijze kan tijdelijk als overgangsmaatregel behouden worden, maar de formulering van artikel 11 laat toe dat bij het uitwerken van de onderverdeling de focus eventueel weggehaald wordt van de ESR-code. Zo kan de Vlaamse Regering dieperliggende inhoudelijke opdelingen bepalen waarbij binnen een programma meer detail wordt gegeven over deelprogramma's. Bijvoorbeeld het programma Wonen zou kunnen opgedeeld worden in deelprogramma's, zoals bijvoorbeeld subsidies aan sociale verhuurkantoren, investeringssubsidies aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en de renovatiepremie. Op deze wijze wordt het mogelijk om in het kader van de afstemming van de beleids- en de beheerscyclus op de financiële cyclus enerzijds een verwijzing te maken naar de beleids- en/of strategische doelstellingen die beschreven worden in de beleidsnota's en anderzijds te verwijzen naar de operationele doelstellingen die beschreven worden in de beheers- of managementovereenkomst.

Deze mogelijkheid doet uiteraard geen afbreuk aan de verplichting om facultatieve subsidies nominatief te vermelden in de tekst van het programmadecreet.

De bepalingen van artikel 11 zijn algemeen geformuleerd en laten toe dat op termijn de begroting wordt gestructureerd als een prestatiebegroting. Omdat de Vlaamse overheid

evenwel nog niet klaar is om in zijn geheel de omschakeling te maken naar dergelijke prestatiebegroting worden in dit artikel geen bepalingen opgenomen die verdere invulling geven aan de principes en componenten van de prestatiebegroting.

Omdat het voorkomt dat meerdere organisatievormen betrokken zijn bij de realisatie van de beleidsdoelstellingen wordt een samenvattende tabel per programma toegevoegd aan de begroting. Aldus wordt een duidelijk zicht verkregen op het uiteindelijk krediet dat gestemd wordt voor een welbepaald programma over de grenzen van de organisatievormen heen.

De begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer, waarvan de nadere regels bepaald worden door de Vlaamse Regering, worden achteraan toegevoegd aan de begroting van de Vlaamse ministeries. Binnen de begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer wordt iedere rubriek gekoppeld aan de overeenkomstige rubriek van de begroting van de ministeries, zodat transparantie verzekerd kan worden.

Artikel 12

In principe zijn de globale ontvangsten bestemd zijn voor de globale uitgaven overeenkomstig het in artikel 10, §3, opgenomen principe van de kaseenheid. Als afwijking op het principe van de kaseenheid kunnen ook variabele kredieten toegekend worden die rechtstreeks gekoppeld zijn aan specifieke ontvangsten. Ze komen pas beschikbaar naarmate de daarvoor toegewezen ontvangsten effectief gerealiseerd zijn. Het gedeelte van het variabel krediet dat op het einde van het jaar niet is aangewend mag naar het volgend jaar overgedragen worden. De in voorliggend ontwerp van decreet voorziene variabele kredieten komen dus overeen met de begrotingsfondsen volgens artikel 45 van de op 17 juli 1991 gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Het gebruik van variabele kredieten sluit aan bij de nadruk die in de bestuurlijke hervorming gelegd wordt op de responsabilisering van het management: het systeem houdt namelijk in dat de budgettaire mogelijkheden rechtstreeks beïnvloed worden door de mate waarin men zelf inspanningen levert om ontvangsten te genereren.

Variabele kredieten kunnen niet worden herverdeeld met vastleggings- of vereffeningskredieten. Dit heeft meerdere redenen:

- om te vermijden dat de vastleggings- of vereffeningskredieten zouden onttrokken worden aan het annaliteitsprincipe door ze te herverdelen naar variabele kredieten;
- omdat de bestemming die aan variabele kredieten mag gegeven worden niet noodzakelijk dezelfde is als de bestemming van de vastleggings- of vereffeningskredieten.

De variabele kredieten kunnen evenmin gespijzigd worden door een toelage in te schrijven in de algemene uitgavenbegroting.

Aangezien het werken met variabele kredieten een afwijking vormt op het in artikel 10, §3, van voorliggend ontwerp van decreet geponeerde principe van de kaseenheid moet de toewijzing van de ontvangsten bij decreet gebeuren. Het parlement zal daarbij niet alleen vaststellen welke ontvangsten specifiek worden toegewezen aan welke variabele kredieten, maar zal tevens aangeven waarvoor het aldus gevormde begrotingsfonds mag aangewend worden.

Het is mogelijk dat het parlement binnen een programma aan meerdere ontvangsten een specifieke bestemming geeft zodat er meerdere begrotingsfondsen per programma kunnen voorkomen.

Artikel 13

Om te vermijden dat de continuïteit van de werking van de openbare diensten in het gedrang zou komen, wordt de mogelijkheid voorzien om vastleggingen aan te gaan ten laste van de kredieten van het volgende begrotingsjaar, vanaf de goedkeuring van de begroting en ten vroegste vanaf 1 december. Het kan evenwel niet de bedoeling zijn dat er reeds leveringen zouden zijn of diensten zouden uitgevoerd worden vóór de opening van het begrotingsjaar. Dit zou als gevolg hebben dat de uitgaven op de begroting van het lopend jaar zouden moeten aangerekend worden, wat technisch niet kan omdat de vastleggingskredieten voor het volgend begrotingsjaar goedgekeurd worden. Om misbruiken te vermijden wordt bepaald dat deze vastleggingen een derde van de goedgekeurde kredieten voor gelijkaardige uitgaven op het lopend jaar niet mogen overschrijden.

De voorwaarde dat de begroting moet goedgekeurd zijn, met andere woorden bekrachtigd moet zijn door de Vlaamse Regering, is een verstrenging ten opzichte van de huidige rijkscomptabiliteit, maar biedt voldoende mogelijkheden om de behoefte te dekken. Deze bepaling is onder meer dienstig voor het vastleggen van onderwijskredieten die nodig zijn bij het begin van het jaar.

In de tweede paragraaf wordt bepaald dat op het einde van het begrotingsjaar het niet-aangewende gedeelte van de kredieten geannuleerd wordt. De saldi van de begrotingsfondsen met variabele kredieten en van de diensten met afzonderlijk beheer worden wel overgedragen.

Artikel 14

In de memorie van toelichting bij de jaarlijkse begroting wordt een verantwoording gegeven bij de begrotingscijfers. Deze toelichting vormt een belangrijke schakel in het kader van de afstemming van de financiële cyclus met de beleids- en beheerscyclus. Dit artikel voorziet uitdrukkelijk de toevoeging van niet-financiële informatie als verantwoording van de cijfers.

Om tegelijkertijd zowel voldoende soepelheid als uniformiteit bij deze verantwoordingsplicht te voorzien, wordt vastgelegd dat de Vlaamse Regering de structuur van de memorie van toelichting bepaalt. Daarom wordt enkel decretaal bepaald welke informatie minimaal in de memorie van toelichting moet opgenomen worden.

De meerjarenraming die in toepassing van artikel 6 wordt opgemaakt bij de begrotingsopmaak en eventueel bij een begrotingscontrole, is een afzonderlijk document dat bij het Vlaams Parlement wordt ingediend op het ogenblik dat de memorie van toelichting wordt ingediend. Het actualiseren van de meerjarenraming maakt het ook mogelijk dat de voorgestelde begrotingscijfers ten opzichte van de meerjarenraming kunnen gesitueerd worden.

Afdeling 3. Indiening en goedkeuring van de jaarlijkse begroting

Artikel 15

Dit artikel betreft de procedures en de timing voor het indienen van de ontwerpen van begroting bij het Vlaams Parlement. De ruime formulering van dit artikel laat ook toe op termijn de stukken op elektronische basis bij het Vlaams Parlement in te dienen.

Artikel 16

Om elk tijdverlies voor het Rekenhof te vermijden en om ervoor te zorgen dat het Hof zijn rol van raadgever ten behoeve van het Parlement zo optimaal mogelijk zou kunnen vervullen voorziet dit artikel dat onmiddellijk bij de indiening van een begrotingsdecreet een afschrift ervan door de regering bezorgd wordt aan het Rekenhof.

Artikel 17

Dit artikel bevestigt dat de jaarlijkse goedkeuring van de begroting dient verleend te worden door het parlement, zoals bepaald in artikel 50, §1, van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 en in artikel 3 van de Algemenebepalingenwet.

Ook alle aanpassingen aan de begroting dienen uiteraard door het Vlaams Parlement bij decreet te worden goedgekeurd. Verder bepaalt dit artikel de timing voor het goedkeuren van de begrotingen.

Artikel 18

Wanneer een initiële begroting niet tijdig kan worden goedgekeurd wordt het stelsel van voorlopige kredieten toegepast.

Artikel 19

Dit artikel houdt een beperkte uitzondering in op de machtiging van de uitgavenkredieten door het parlement: in zeer dringende gevallen, veroorzaakt door uitzonderlijke en onvoorzienbare omstandigheden, kan de Vlaamse Regering, bij gemotiveerde beraadslaging, machtiging verlenen tot uitgaven boven de limiet van het begrotingskrediet of tot een bepaald vastgesteld bedrag. Hoewel niet gespecificeerd wordt wat moet verstaan worden onder dringend, uitzonderlijk en onvoorzienbaar kan hierbij voornamelijk gedacht worden aan financiële crisissen, rampen, natuurrampen, situaties van oorlog of burgeroorlog, waarbij het van belang is om zeer vlug hulp te bieden aan de getroffen bevolking of beschermende maatregelen te nemen. De beslissing van de Vlaamse Regering moet opgenomen worden in een nieuw decreet tot aanpassing van de begroting, behalve wanneer dergelijk ontwerp van decreet reeds was opgesteld vooraleer de regering haar beslissing nam. Voor grotere bedragen kan de beraadslaging bovendien slechts uitgevoerd worden nadat een ontwerp van decreet is ingediend of mits blokkering van andere kredieten.

Een gelijkaardige bepaling was opgenomen onder artikel 44 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Artikel 20

Dit artikel voorziet een ruime herverdelingsmogelijkheid voor de Vlaamse Regering:

- vastleggingskredieten kunnen over de organisatievormen van de Vlaamse ministeries herverdeeld worden in de mate dat ze betrekking hebben op hetzelfde programma;
- vereffeningskredieten kunnen over programma's en organisatievormen herverdeeld worden in de mate dat ze betrekking hebben op hetzelfde beleidsdomein;
- vastleggingskredieten en vereffeningskredieten van de diensten met afzonderlijk beheer kunnen over de verschillende programma's van deze dienst herverdeeld worden.

Er dient opgemerkt dat de Vlaamse Regering de herverdeling van vastleggingskredieten en vereffeningskredieten van de diensten met afzonderlijk beheer kan delegeren aan de bevoegde minister, zoals dit nu ook gebeurt.

Binnen de programma's kunnen de vereffeningskredieten steeds vrij herverdeeld worden. Om te vermijden dat door het uitvoeren van herverdelingen de toelage aan een organisatievorm of een dienst met afzonderlijk beheer niet meer in overeenstemming zou zijn met het bedrag van de toelage in de eigen begroting, wordt de entiteit in kwestie verplicht om de eigen begroting aan te passen aan de gewijzigde toelage.

Het voorzien van uitgebreide herverdelingsmogelijkheden impliceert dat in het kader van de responsabilisering van het management en de doelstelling om permanente efficiëntiewinsten te realiseren verschuivingen mogelijk zijn tussen de personeels-, de werkings- en de investeringskredieten die behoren tot het apparaatsprogramma.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over de boekhouding

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 21

Door de artikelen 5, 6, 7 en 9 van de Algemenebepalingenwet wordt voor de gemeenschappen en gewesten een algemene economische boekhouding ingevoerd. Van de andere kant moet volgens artikel 8 van de Algemenebepalingenwet een begrotingsboekhouding gevoerd worden in relatie tot de algemene boekhouding. De vraag die zich hierbij stelt is of het om twee verschillende boekhoudingen gaat en wat dan precies hun onderlinge verhouding kan of moet zijn.

In het voorliggend ontwerp van decreet wordt geopteerd voor een (economische) boekhouding waaruit de begrotingsrapportering wordt afgeleid, en dus geen parallelle begrotings- en economische boekhouding. Hierdoor is duidelijk dat gekozen wordt voor een zuiver en doorgevoerd principe, namelijk dat alle transacties (ook de budgettaire) worden geregistreerd in één enkele boekhouding. Deze werkwijze vereist wel een bijzondere aandacht voor de vastleggingen die reeds geboekt moeten worden op het vastleggingskrediet op het ogenblik dat de verbintenis wordt aangegaan, terwijl dit normaal gesproken geen aanleiding geeft tot een boeking in de economische boekhouding.

Het artikel bepaalt tevens dat een analytische boekhouding moet gevoerd worden. Dit moet mogelijk maken doorgedreven analyses uit te voeren van de kosten en opbrengsten die aan een bepaalde activiteit, project of organisatievorm verbonden zijn en te onderzoeken hoe de efficiëntie van de werking kan verbeterd worden. De informatie kan tevens gebruikt worden bij het opstellen van de nieuwe begroting en zal samen met de beschikbare niet-financiële informatie de basis vormen voor de verantwoording van de begrotingscijfers.

Artikel 22

Dit artikel herneemt een gedeelte van artikel 6 van de Algemenebepalingenwet.

Artikel 23

Dit artikel bevestigt artikel 7 van de Algemenebepalingenwet. Omdat dergelijke verplichting niet voorzien was in de rijkscomptabiliteit, vraagt het opstellen van een volledige inventaris van alle activa en passiva een belangrijke inspanning. Om deze reden wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om de inwerkingtreding van deze bepaling uit te stellen totdat de administratie klaar is met de inventarisatie.

Artikel 24

Dit artikel herneemt een gedeelte van artikel 6 van de Algemenebepalingenwet en machtigt de Vlaamse Regering om regels uit te vaardigen die het mogelijk moeten maken om in de toekomst elektronische facturatie toe te staan en digitale verantwoordingsstukken te gebruiken.

Verder bevat dit artikel tevens een versoepeling op de algemene boekingsregels voor kleine verrichtingen. Een veelheid van diverse verrichtingen, zowel in ontvangst als in uitgave, kunnen hierdoor via één globale boeking opgenomen worden. Bij ontvangsten kan het bijvoorbeeld gaan om de gezamenlijke boeking van de dagopbrengst uit inkomtickets voor een tentoonstelling of uit de verkoop van daarmee gerelateerde souvenirs. Bij uitgaven zou het bijvoorbeeld kunnen gaan om de gezamenlijke boeking van diverse kastickets voor kleine aankopen ter gelegenheid van een uitstap met in een instelling geplaatste minderjarigen. Een gezamenlijke boeking betekent evenwel niet dat het totaal geboekte bedrag niet zou moeten verantwoord worden.

Artikel 25

Dit artikel bevat bepalingen over bewaartermijnen zoals die ook voorkomen in artikel 6 van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen.

Afdeling 2. Bepalingen over de aanrekening

Artikel 26

Dit artikel herneemt in andere bewoordingen een gedeelte van artikel 6 van de Algemene-bepalingenwet. De toelichting bij dat artikel 6 preciseert dat de definitie van een boekjaar als zijnde een kalenderjaar niet uitsluit dat de aanrekeningsregels een aanvullende periode zouden voorzien voor de boeking van de verworven rechten van het afgelopen jaar. Sommige verrichtingen kunnen immers door allerlei omstandigheden niet onmiddellijk geboekt worden of de verantwoordingsstukken ervoor worden gewoon te laat ontvangen. In artikel 22 van het KB-Boekhoudplan⁽⁸⁾ wordt in dit kader bepaald dat rechten die tijdens een boekjaar en een begrotingsjaar worden vastgesteld, aan datzelfde begrotings- of boekjaar worden gehecht uiterlijk tot 31 januari van het volgende jaar.

De boekingsmogelijkheid tot 31 januari van het volgende jaar is echter niet mogelijk voor het vastleggen van verbintenissen. De einddatum hiervoor is altijd 31 december vanuit de overweging dat overeenkomstig artikel 28 een verbintenis moet vastgelegd worden ten opzichte van het vastleggingskrediet, vooraleer ze juridisch wordt aangegaan. Overschrijding van de datum van 31 december kan dus niet want dat zou betekenen dat de verbintenis al in het volgende jaar is aangegaan en daarop moet aangerekend worden. Er mag aangenomen worden dat de afwijkingsmogelijkheid die gelaten wordt door paragraaf 2 van dat artikel een dermate gering effect zal hebben dat het niet nodig is om voor de boeking van deze verbintenissen uitstel te verlenen tot 31 januari van het volgend jaar.

De aanrekening van uitgaven aan het boekjaar waarin ze zich voordoen, heeft tot gevolg dat tijdens het eerste jaar dat deze nieuwe regel wordt toegepast een extra maand loonuitgaven moet voorzien worden in de begroting. Het Instituut voor de Nationale Rekeningen heeft in zijn schrijven van 24 april 2009 aan de toenmalige Vlaamse minister van Financiën en Begroting bevestigd dat deze wijziging in aanrekeningsregels geen invloed heeft op het ESR-vorderingsaldo. Uiteraard zal er wel een extra maand loonuitgaven moeten voorzien worden in de begroting van 2012.

Het artikel 26 voorziet tevens dat de Vlaamse Regering nadere regels kan uitwerken inzake de aanrekening van opbrengsten en uitgaven op de vastleggings- en vereffeningskredieten. Hiermee krijgt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om regels in te voeren naar analogie met de bepalingen van het koninklijk besluit van 31 mei 1966 houdende de regeling van de controle op de vastleggingen.

⁽⁸⁾ Koninklijk besluit van 10 november 2009 tot vaststelling van het boekhoudplan van toepassing op de federale staat en op de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie.

Artikel 27

In paragraaf 1 worden de bepalingen hernomen van artikel 19 van het KB-Boekhoudplan. Deze bepalingen hebben betrekking op de boeking van een vordering of verplichting in de boekhouding, en op de aanrekening ervan als begrotingsontvangst respectievelijk als uitgave op een begrotingskrediet voor het boeken van verplichtingen. Op advies van de Raad van State wordt de woordelijke formulering van artikel 19 van voornoemd KB overgenomen. De Vlaamse Regering kan hieromtrent nadere regels uitwerken en zal tevens de boekhoudkundige entiteit bepalen die in toepassing van artikel 19 in bezit moet zijn van het verantwoordingsstuk.

In paragraaf 2 wordt een bepaling opgenomen met betrekking tot het dubieus worden van een vordering.

Ten slotte worden in paragraaf 3 de gevallen van afboeking behandeld. Uit het advies van de Raad van State blijkt dat het Vlaams Parlement geen delegatie kan geven tot het kwijtschelden of niet-innen van kleine vorderingen. Daarom wordt de draagwijdte van deze bepaling sterk gereduceerd in vergelijking met de overeenkomstige bepaling van het Comptabiliteitsdecreet van 7 mei 2004. De algemene richtlijnen die door de Vlaamse Regering worden bepaald in uitvoering van paragraaf 3, 2°, kunnen dan ook enkel betrekking hebben op het afboeken van de vordering en niet op de kwijtschelding ervan.

Met betrekking tot de kwijtschelding en niet-inning van de af te boeken vorderingen zal een afzonderlijk ontwerp van decreet worden opgesteld teneinde met de nodige aandacht en in overleg met de betrokken entiteiten die schuldeiser kunnen zijn, de passende bepalingen te kunnen uitwerken.

Artikel 28

Het principe dat eerder opgenomen was in artikel 49 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit wordt behouden in paragraaf 1: vooraleer een verbintenis juridisch wordt aangegaan dient een vastlegging ten opzichte van het verbintenskrediet te worden genomen om te verzekeren dat de door het Vlaams Parlement verleende uitgavenmachtiging niet overschreden wordt. Er wordt verder gepreciseerd voor welk bedrag moet vastgelegd worden. Hierbij wordt uiteraard eenzelfde regel aangehouden als in artikel 10, §2, voor de begroting het geval was: bij verbintenissen met een recurrent effect over meerdere jaren moet enkel vastgelegd worden voor de verplichtingen die daaruit in de loop van het jaar zullen ontstaan, omdat anders de band met de economische realiteit volledig zou verloren gaan.

In paragraaf 2 wordt hierop, evenals in de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, een uitzondering behouden voor kleinere bedragen, dit om een overdreven administratieve belasting voor relatief weinig belangrijke dossiers te vermijden. De omvang van de kleinere bedragen moet nader worden vastgesteld door de Vlaamse Regering. Paragraaf 2, tweede lid, regelt het uitzuiveren van de openstaande verplichtingen (de zogenaamde ‘encours’). De verdere uitwerking wordt aan de Vlaamse Regering overgelaten.

Hoofdstuk 4. Bepalingen over de rapportering

Afdeling 1. Rekenplichtige

Artikel 29

De figuur of functie van rekenplichtige wordt nog steeds voorzien in artikel 10 van de Algemenebepalingenwet waarin telkens gesteld wordt dat het Rekenhof belast is met

het nazien en verevenen van de rekeningen van de rekenplichtigen. Hoe de functie van rekenplichtige concreet moet ingevuld worden en wie derhalve als rekenplichtig moet beschouwd worden, wordt niet gespecificeerd in voormelde wetgeving. Volgens het advies van de Raad van State bij het ontwerp van Comptabiliteitsdecreet van 7 mei 2004⁽⁹⁾ is een rekenplichtige een ambtenaar die als voornaamste of hoofdopdracht heeft het beheer van gelden. In voorliggend artikel wordt derhalve de rekenplichtigheid in die zin ingeschreven. De elementen uit de door de Raad van State aangehaalde gangbare betekenis zijn daarin voorhanden: het gaat om een ambtenaar die belast is met de thesauriële afhandeling, welke op haar beurt in artikel 34, tweede lid, 2°, omschreven wordt als het “in opdracht uitvoeren van inningen en betalingen”. De processen die leiden tot de opdracht tot inning respectievelijk betaling en de boekhoudkundige verwerking van de thesauriële afhandeling, behoren niet tot de verantwoordelijkheid van de rekenplichtige en worden er door het bepaalde in artikel 34 zelfs duidelijk van afgescheiden.

De tweede paragraaf van artikel 29 bepaalt dat de rekenplichtige aangewezen wordt door de Vlaamse Regering. Zoals de Raad van State terecht opmerkt in zijn advies over het voorontwerp van decreet, is enkel het Rekenhof bevoegd om eventuele fouten die door de rekenplichtigen worden gemaakt te kwalificeren. Dit sluit niet uit dat de Vlaamse Regering de boeken van de rekenplichtige inziet en controleert.

Afdeling 2. Periodiciteit van rapportering

Artikel 30

Dit artikel voorziet in een jaarlijkse rapportering aan het parlement en aan het Rekenhof over de uitvoering van de begroting en over het resultaat en de balans.

Naast de jaarlijkse rapportering wordt in de tweede paragraaf ook voorzien in een semestriële rapportering aan het parlement. Deze tussentijdse rapportering doet niets af aan de verplichting die in artikel 21 wordt opgelegd met betrekking tot de permanente begrotingsopvolging: deze laatste moet ervoor zorgen dat de situatie van de begrotingsuitvoering op elk ogenblik duidelijk en zichtbaar is, terwijl de rapportering hierover halfjaarlijks verloopt. De Vlaamse Regering kan nadere regels en modaliteiten vaststellen voor de tussentijdse afsluiting en rapportering, analoog aan artikel 18, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de afsluitoperaties die al dan niet in het kader van de tussentijdse rapportering zullen moeten worden uitgevoerd.

Afdeling 3. Algemene rekeningen

Artikel 31

Dit artikel herneemt de inhoud van de bepalingen van artikel 9 van de Algemenebepalingenwet en vertaalt deze bepalingen naar de opties die in voorliggend ontwerp van decreet werden genomen met betrekking tot het voeren van een economische boekhouding met begrotingsrapportering, zoals toegelicht bij artikel 21.

De aansluiting tussen de budgettaire en de bedrijfseconomische rapportering is een essentiële controle om de coherentie tussen beide rapporteringen stelselmatig te bewaken. Om te verzekeren dat deze reconciliatiestaat op de nodige aandacht en zorg kan rekenen wordt deze aansluiting expliciet voorzien als een aparte staat naast de toelichting en wordt in de eerste paragraaf na punt 2°, een punt 3° toegevoegd dat zorgt voor een decretale verankering van de aansluiting tussen de budgettaire en bedrijfseconomische rapportering.

⁽⁹⁾ *Parl. St.* VI. Parl. 2003-04, nr. 40/3.

Het punt 4° voegt de verplichting toe om een toelichting op te stellen in de zin zoals deze meestal wordt begrepen. Door de afstemming van de toelichting bij de rapportering met de memorie van toelichting bij de begroting wordt het mogelijk op een gedetailleerd niveau de financiële cyclus op elkaar af te stemmen. In de toelichting bij de algemene rekening kan aldus verduidelijkt worden wat werkelijk met de kredieten werd gedaan, en verantwoord worden in welke mate en waarom eventueel werd afgeweken van de oorspronkelijke planning. Dit maakt het mogelijk dat de beheercyclus wordt gesloten. Een meer inhoudelijke behandeling van de realisaties in het afgelopen jaar en het effect daarvan op de verdere planning kan aan bod komen bij de jaarlijkse evaluatie van de meerjarenraming zoals voorzien in artikel 6.

Wat in de toelichting bij artikel 17 gesteld werd met betrekking tot de goedkeuring van de begrotingen is ook van toepassing voor de tweede paragraaf van dit artikel dat betrekking heeft op de goedkeuring van de algemene rekeningen: artikel 50, §1, van de Financieringswet stelt dat de afsluitende eindrekeningen dienen te worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

Artikel 32

Dit artikel regelt de tussenkomsten van het Rekenhof in de procedure tot voorlegging van de algemene rekeningen aan het Vlaams Parlement. Opdat het Rekenhof zijn taak naar behoren en binnen de kortst mogelijke tijdspanne zou kunnen uitvoeren wordt voorzien dat de Vlaamse Regering onmiddellijk een afschrift van algemene rekeningen bezorgt aan het Rekenhof.

Hoofdstuk 5. Bepalingen over het financiële toezicht

Afdeling 1. Budgetcontrolling

Artikel 33

Dit artikel stelt dat de Vlaamse Regering toezicht moet houden op de uitvoering van de begroting en bevestigt de rol van de inspecteurs van Financiën bij het organiseren van een begrotings- en beheerscontrole zoals voorzien in artikel 51 van de Financieringswet.

Afdeling 2. Interne controle

Artikel 34

Dit artikel wijst op de noodzaak van het inbouwen van interne controlemaatregelen in alle financiële en budgettaire processen. Dit is niet alleen van belang bij uitgavenprocessen, maar ook bij processen voor invorderingen. Te veel uitbetalen of te weinig invorderen schaadt immers rechtstreeks de financiële belangen van de overheid. Te weinig uitbetalen of te veel invorderen is echter even nadelig door de schade die dit toebrengt aan het imago van de overheid. Om misbruiken te voorkomen dienen in de processen voor de financiële afhandeling van dossiers verschillende functies te worden onderscheiden die niet kunnen gecombineerd worden.

Het artikel voorziet drie incompatibele functies:

- de inhoudelijke afhandeling van het dossier;
- de thesauriële afhandeling die overeenkomstig artikel 29 de opdracht is van de rekenplichtige;
- de boekhoudkundige verwerking.

Ingevolge artikel 33 van het kaderdecreet staan de departementen en IVA zonder rechtspersoonlijkheid zelf in voor de interne controle van hun bedrijfsprocessen en activiteiten.

Artikel 35

De wijzigingen die aan de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof zijn aangebracht door de wet van 10 maart 1998 maken dat het niet langer noodzakelijk is dat het Rekenhof een voorafgaand visum geeft alvorens verbintenissen of ordonnanceringen worden aangegaan of uitgevoerd. In de memorie van toelichting bij artikel 10, §1, van de Algemenebepalingenwet wordt gesteld dat het Rekenhof in principe a posteriori een controle op de goede besteding van de overheidsmiddelen uitvoert. De Algemenebepalingenwet zal op hetzelfde ogenblik als het voorliggend ontwerp van decreet in werking treden, zodat vanaf de datum het voorafgaand visum van het Rekenhof de facto wordt afgeschaft.

Naast het voorafgaand visum van het Rekenhof voorzien de artikelen 48 tot 54 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit⁽¹⁰⁾ dat de controleurs van de vastleggingen:

- de overeenkomsten voor werken en leveringen van goederen of diensten, alsook van de besluiten tot toekenning van toelagen, viseren vooraleer het te besteden bedrag op het vastleggingskrediet wordt aangerekend;
- de ten laste van de begroting uitgevoerde ordonnanceringen viseren, waarbij erop wordt toegezien dat het bedrag van de vastleggingen waarop ze betrekking hebben niet wordt overschreden.

Deze laatste opdracht kan perfect worden overgenomen door een informaticasysteem en werd voorzien bij het nieuwe OraFin-systeem. De controle op het aangaan van nieuwe vastleggingen is evenwel een belangrijke beheersmaatregel waarvan de toepassing gegarandeerd moet worden. Daarom worden in artikel 35 van voorliggend ontwerp van decreet de bepalingen van de wetten op de rijkscomptabiliteit overgenomen, waarbij tegelijkertijd decretaal geregeld wordt dat bepaalde categorieën van uitgaven vrijgesteld zijn van het voorafgaand visum van de controleur van de vastleggingen. De controleurs van de vastleggingen zien erop toe dat alle vereiste documenten of adviezen in het dossier aanwezig zijn. Het ontbreken van de vereiste documenten of adviezen heeft tot gevolg dat er geen visum kan afgeleverd worden.

In de mate dat entiteiten beschikken over een interne controle die beantwoordt aan door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitseisen, kan de Vlaamse Regering de entiteit vrijstellen van het verplicht visum van de controleur van de vastleggingen. Indien de kwaliteitseisen niet langer behaald zijn, kan de Vlaamse Regering deze vrijstelling intrekken. Hierbij wordt gedacht aan de toepassing van de maturiteitsinschatting die door de Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) wordt uitgevoerd.

Titel 3. Bepalingen voor de Vlaamse rechtspersonen, vermeld in artikel 4, §1, 2°

Hoofdstuk 1. Bepalingen inzake de begroting

Artikel 36

Dit artikel voorziet in analogie met artikel 6, §2, dat de Vlaamse rechtspersonen eveneens een meerjarenraming opstellen. De Vlaamse Regering bepaalt hiertoe de nadere regels.

Artikel 37

Dit artikel regelt de begrotingsopmaak en -controle bij de Vlaamse rechtspersonen.

In de eerste paragraaf wordt verduidelijkt dat de Vlaamse Regering verdere invulling kan geven aan de wijze waarop de begroting van de Vlaamse rechtspersonen wordt opgesteld.

⁽¹⁰⁾ Koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de rijkscomptabiliteit.

De Vlaamse Regering zal zich hierbij laten leiden door het wenselijk geacht niveau aan detailinformatie en erover waken dat de verkregen detailinformatie gebruikt kan worden voor het opstellen van een ESR-consolidatie. De eerste paragraaf maakt ook melding van de verplichting om minimaal één begrotingscontrole uit te voeren. Deze paragraaf legt tevens de verplichting op aan de Vlaamse rechtspersonen om de inkomsten uit toelagen aan te passen indien blijkt dat de toegewezen toelage gewijzigd werd naar aanleiding van een begrotingscontrole of een herverdeling van kredieten. Door deze verplichting te expliciteren kan het in principe niet voorkomen dat de toelage in de begroting van de Vlaamse ministeries verschilt van de toelage die voorkomt in de begroting van de betrokken rechtspersoon.

De eerste paragraaf is ingevolge artikel 4, §4, eveneens van toepassing op Vlaamse rechtspersonen die niet bedoeld zijn in artikel 4, §3, maar toch, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vervat in de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaat-overheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

De tweede paragraaf stelt dat de ontwerpbegrotingen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering die erover waakt dat de begrotingen in overeenstemming zijn met de beleidsopties van het regeerakkoord. Zoals dit nu ook het geval is, kan de Vlaamse Regering deze opdracht delegeren aan de Vlaams minister die bevoegd is voor de betrokken rechtspersoon en aan de Vlaams minister die bevoegd is voor begroting.

De derde paragraaf bepaalt dat de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur worden toegevoegd aan de begroting van de Vlaamse ministeries en worden mee goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

In de vierde paragraaf wordt gesteld dat de Vlaamse Regering de Vlaamse rechtspersonen in kennis stelt van de toelage die wordt toegekend en van de richtlijnen die gepaard gaan met het toekennen van de toelage. Deze richtlijnen dienen te verzekeren dat de begroting van de rechtspersoon in overeenstemming is met de beleidsopties van de Vlaamse Regering. Nadat de raad van bestuur de begroting heeft goedgekeurd wordt deze vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan de kennisgevingsopdracht en de goedkeuringsopdracht delegeren aan de Vlaamse minister die bevoegd is voor de betrokken rechtspersoon en aan de Vlaamse minister die bevoegd is voor begroting, zoals dit nu ook gebeurt in toepassing van de wet van 16 maart 1954. Deze begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur worden niet goedgekeurd door het Vlaams Parlement, maar om het Vlaams Parlement inzicht te geven in de besteding van de toelagen die deze rechtspersonen ontvangen, worden de begrotingen van deze rechtspersonen ter informatie voorgelegd en worden ze toegevoegd als bijlage aan de begroting van de Vlaamse ministeries.

Artikel 38

Dit artikel bepaalt de kredietsoorten die deel uitmaken van de begroting van de Vlaamse rechtspersonen.

De Vlaamse Regering kan toestaan dat de begroting niet-limitatieve kredieten omvat.

De Vlaamse Regering kan een Vlaamse rechtspersoon verplichten om een investeringsplan op te stellen. Dit zal opgelegd worden indien een Vlaamse rechtspersoon investeringen plant met een belangrijke budgettaire invloed voor de Vlaamse begroting.

De Vlaamse rechtspersonen zullen zelf instaan voor de opvolging van de door het Vlaams Parlement toegekende machtigingen om investeringen vast te leggen.

Artikel 39

De eerste en tweede paragraaf hernemen respectievelijk artikel 4 en 5 van voornoemde wet van 16 maart 1954 en regelen de aanwending van kredieten in afwachting van de goedkeuring van de begroting en de regels inzake de herverdeling van kredieten.

Artikel 40

Dit artikel voorziet de mogelijkheid en bepaalt de regels met betrekking tot het aanleggen van reservefondsen bij Vlaamse rechtspersonen. Aldus wordt de regeling van bestaande situaties, zoals het demografisch reservefonds bij het Vlaams Zorgfonds, bevestigd.

De stand van het reservefonds en de verwachte evolutie ervan zal deel uitmaken van de besprekingen die gevoerd worden bij de opmaak en de aanpassing van de begroting van de betrokken Vlaamse rechtspersoon.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over de boekhouding

Artikel 41, 42 en 43

Deze artikelen bevestigen in feite de huidige boekhoudkundige werkwijze van de Vlaamse rechtspersonen die voortvloeit uit het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen dat werd opgesteld in toepassing van artikel 5 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996.

De enige wijziging ten opzichte van de huidige werkwijze is dat aan een rechtspersoon die een vastleggingsmachtiging gekregen heeft van het Vlaams Parlement nadere regels kunnen worden opgelegd inzake de opvolging van de toegekende machtigingen.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over de rapportering

Artikel 44

Dit artikel legt de rapporteringsverplichtingen van de Vlaamse rechtspersonen vast. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur worden via de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement bezorgd. De Vlaamse Regering coördineert alle rapporteringen en bepaalt de nadere regels met betrekking tot de semestriële tussen-tijdse rapportering.

Artikel 45

De jaarrekening van de Vlaamse rechtspersonen bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een uitvoering van de begroting. Verder bevat de jaarrekening een toelichting bij deze tabellen en een aansluiting tussen de budgettaire en bedrijfseconomische rapportering, naar analogie met wat voorzien is bij de Vlaamse ministeries.

Artikel 46

Naar analogie met artikel 32 regelt dit artikel de tussenkomsten van het Rekenhof in de procedure tot voorlegging van de jaarrekeningen aan het Vlaams Parlement. Opdat het Rekenhof zijn taak naar behoren en binnen de kortst mogelijke tijdsperiode zou kunnen

uitvoeren wordt voorzien dat de Vlaamse Regering onmiddellijk een afschrift van de jaarrekeningen bezorgt aan het Rekenhof.

De Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur bezorgen hun jaarrekeningen uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben, aan de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financieel en budgettair beleid, met het oog op de ESR-consolidatie zoals vermeld in artikel 51.

De tweede paragraaf is ingevolge artikel 4, §4, eveneens van toepassing op Vlaamse rechtspersonen die niet bedoeld zijn in artikel 4, §3, maar toch, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vervat in de Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

Hoofdstuk 4. Bepalingen over het financiële toezicht

Artikel 47

De interne controle is op de eerste plaats een eigen aangelegenheid van de Vlaamse rechtspersonen. Zij zijn verantwoordelijk voor het bereiken van de objectieven zoals die, althans wat de intern en extern verzelfstandigde agentschappen betreft, zijn opgenomen in een beheerovereenkomst.

Omdat voorliggend decreet ook van toepassing is op Vlaamse rechtspersonen waarop het kaderdecreet niet van toepassing is, was het noodzakelijk de tekst van artikel 33 van het kaderdecreet, waarnaar verwezen kon worden in artikel 34 van voorliggend ontwerp van decreet, te herhalen.

Artikel 48

Voor de organisatie van een begrotings- en beheerscontrole van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur kan de Vlaamse Regering een beroep doen op de Inspectie van Financiën. Voor de Vlaamse rechtspersonen met raad van bestuur zal de Vlaamse Regering een beroep doen op gemachtigden van financiën, bedoeld in artikel 49.

Artikel 49

Dit artikel regelt de minimale verplichtingen van de personen die op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen, door de Vlaamse Regering worden aangesteld om de budgettaire, financiële en boekhoudkundige werking van een Vlaams rechtspersoon op te volgen.

Deze bepaling geeft een gedeeltelijke invulling – voor wat betreft de personen die worden aangesteld om de budgettaire, financiële en boekhoudkundige werking op te volgen – aan de met redenen omklede motie van de heren Willy Segers, Lieven Dehandschutter, Kurt De Loor en Ward Kennes en mevrouw Karin Brouwers⁽¹¹⁾ die werd gestemd naar aanleiding van de bespreking van de studie van het Rekenhof over de regeringscommissarissen zoals opgenomen in het Rekeningenboek over 2007⁽¹²⁾.

Meestal worden regeringsafgevaardigden aangesteld in uitvoering van een decreetsbepaling. Bij privaatrechtelijke instellingen wordt de aanstelling van een regeringsafgevaardigde soms bepaald in de samenwerkings- of de beheersovereenkomst. Deze decreetsbepaling regelt de minimale verplichtingen voor alle afgevaardigden aangesteld door de Vlaamse

⁽¹¹⁾ *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 394/2.

⁽¹²⁾ *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 36/1.

Regering op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen, welke ook de rechtsgrond is van hun aanstelling.

Artikel 50

Dit artikel bepaalt de certificering van de jaarrekening van Vlaamse rechtspersonen die vermeld worden in artikel 4, §1, 2°, van voorliggend ontwerp van decreet door een beëdigde bedrijfsrevisor.

In de eerste paragraaf wordt gesteld dat de aanstelling van de bedrijfsrevisor verplicht is voor de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur en gecoördineerd wordt door de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financieel en budgettair beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie van de algemene rekeningen. Op dit ogenblik wordt deze opdracht uitgeoefend door het intern verzelfstandigd agentschap Centrale Accounting. De coördinatie houdt in dat Centrale Accounting erop toeziet dat hetzelfde lastenboek wordt gehanteerd bij alle overheidsopdrachten die in toepassing van onderhavig artikel worden uitgeschreven. Op voorstel van de beleidsraad van het betrokken beleidsdomein kan ervoor geopteerd worden om één overheidsopdracht uit te schrijven voor een deel of het geheel van de rechtspersonen van een beleidsdomein. Hierbij zal de autonomie van de rechtspersoon gerespecteerd worden.

In de tweede paragraaf wordt aan de bedrijfsrevisoren die aangesteld worden in toepassing van de wetgeving op de handelsvennootschappen of door een organiek decreet of een oprichtingsdecreet, een verplichting opgelegd om het verslag inzake de certificering van de jaarrekening over te maken aan de Vlaamse Regering en aan de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financieel en budgettair beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie van de algemene rekeningen.

Deze tweede paragraaf is ingevolge artikel 4, §4, eveneens van toepassing op rechtspersonen die niet bedoeld zijn in artikel 4, §3, maar toch, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vervat in de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten van de bedrijfsrevisorale controle en de certificering waarbij uiteraard ten volle rekening dient gehouden te worden met de controlenormen en verplichtingen die aan de revisoren worden opgelegd door het Instituut der bedrijfsrevisoren.

Omdat sommige Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur een omvangrijke werking hebben of over omvangrijke financiële middelen beschikken, wordt in de vierde paragraaf voorzien dat de Vlaamse Regering ook bij Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur een bedrijfsrevisor kan aanstellen.

Titel 4. Bepalingen over de consolidatie

Artikel 51

Dit artikel bepaalt dat uiterlijk op 15 april een ESR-geconsolideerde rekening dient te worden opgesteld ten behoeve van de Europese overheid. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor deze ESR-consolidatie.

Het tweede lid van artikel 52 bepaalt dat deze ESR-geconsolideerde rekening als bijlage bij het ontwerp van decreet ter kennisgeving wordt toegevoegd aan het Vlaams Parlement.

Artikel 52

Deze bepaling legt de verplichting op om uiterlijk op 15 september van het volgend boekjaar een algemene rekening voor te leggen maar gaat ook verder omdat ook de uitvoering van de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur opgenomen worden in het ontwerp van decreet.

De in het laatste lid opgenomen bevoegdheid van het Rekenhof om ten behoeve van het Vlaams Parlement opmerkingen te formuleren bij het ontwerp van decreet beantwoordt aan wat voorzien is in artikel 50, §1, van de Financieringswet. Opdat het Rekenhof zijn taak naar behoren en binnen de kortst mogelijke tijdspanne zou kunnen uitvoeren wordt ook hier door de Vlaamse Regering onmiddellijk een afschrift van het ontwerp van decreet bezorgd aan het Rekenhof.

Titel 5. Bepalingen over de toekenning van subsidies, prijzen en giften en de controle op de aanwending ervan

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan

Artikel 53

De definitie van subsidie welke in dit artikel gegeven wordt vertoont in essentie dezelfde elementen als die waarnaar verwezen wordt in de toelichting bij de Algemenebepalingenwet.

Drie criteria worden in deze definitie als relevant beschouwd:

- eerste criterium: het gaat om een financiële ondersteuning.
De tweede alinea specificeert evenwel dat dit niet noodzakelijk dient te gebeuren onder de vorm van een overdracht van gelden. Het is mogelijk dat de overheid zelf, met inachtneming van de wetgeving op de overheidsopdrachten, ten behoeve van derden goederen aankoopt, werken laat uitvoeren of diensten laat verstrekken: ook die uitgaven dienen in aanmerking te worden genomen als vormen van subsidiëring in natura;
- tweede criterium: het gaat om een activiteit niet van de subsidieverstrekker zelf maar van een derde.

Dit criterium vormt hét onderscheid met overheidsopdrachten: wanneer de overheid zelf optreedt als organisator of opdrachtgever en hiervoor tegen betaling beroep doet op door derden geleverde prestaties, dan gaat het niet om een subsidie maar om een opdracht. In dat geval is er overigens ook geen sprake van de in het eerste criterium bedoelde ‘ondersteuning’. Hierbij valt evenwel op te merken dat één globale activiteit kan opgedeeld worden in deelactiviteiten waarvan één of meerdere door de overheid zelf uitgevoerd of georganiseerd worden en dus onder het stelsel van opdrachten vallen, en andere gesubsidieerd worden. Bijvoorbeeld: bij de organisatie van een symposium (de globale activiteit) zou de overheid zelf kunnen instaan voor de praktische organisatie en logistieke ondersteuning (deelactiviteit volgens het stelsel van opdrachten) maar de inhoudelijke invulling mits financiële ondersteuning volledig overlaten aan de betrokken sector omwille van de hierin aanwezige competentie (gesubsidieerde deelactiviteit). De dotaties aan het Vlaams Parlement en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden uitgesloten uit de definitie. Deze dotaties worden dan ook niet verantwoord zoals bepaald in de volgende artikelen. De toelagen aan de Vlaamse rechtspersonen bedoeld in artikel 4, §1, 2°, worden eveneens uitgesloten omdat de Vlaamse rechtspersonen deze toelagen moet verantwoorden door middel van het indienen van begrotingen en jaarrekeningen. De middelen daarentegen, andere dan kapitaalbreng, die ter ondersteuning verstrekt worden aan privaatrechtelijk vormgegeven EVA zijn wél te beschouwen als subsidies;

- derde criterium: de activiteit kadert in het algemeen belang.
Het effect beperkt zich dus niet tot het persoonlijke voordeel van de begunstigde maar situeert zich ook en vooral op het maatschappelijke vlak. Het feit dat een subsidie uiteindelijk altijd toegekend wordt aan een individuele persoon of organisatie doet hieraan geen afbreuk: het persoonlijke voordeel is immers slechts intermediair. Bij de toekenning van studietoelagen bijvoorbeeld gaat het voordeel in eerste instantie naar de betrokken studenten maar is het uiteindelijk de bedoeling om via dit kanaal het ontwikkelingsniveau van de maatschappij op een hoger peil te brengen.

Overigens mag het algemeen belang ook niet beperkend geïnterpreteerd worden als het belang voor de maatschappij waarvoor de Vlaamse overheid rechtstreeks bevoegd is, met name de Vlaamse bevolking. Ook initiatieven in andere regio's en landen en hun belang voor de betrokken bevolkingen vallen onder het begrip, in de mate althans dat hierbij geen andere rechtsnormen worden geschonden.

Wat concreet moet verstaan worden onder 'algemeen belang' kan uiteraard niet in een definitie gevat worden: dit verschilt immers naargelang de sector en is bovendien tijd-ruimtelijk bepaald. Het zal uiteindelijk aan de subsidieverstrekker toekomen om hierover een oordeel te vellen.

De gebruikte terminologie en de formele toekenningsvorm worden daarentegen *niét* als criteria aangenomen om te oordelen of er al dan niet sprake is van een subsidie:

- in de praktijk worden diverse termen gebruikt zoals bijvoorbeeld toelage, premie, beurs, werkbeurs enzovoort, die nochtans allen kunnen gevat worden onder het begrip 'subsidie' van zodra voldaan is aan de drie hierboven toegelichte criteria;
- doorgaans wordt een subsidie verleend onder vorm van een geschreven besluit van de subsidieverstrekker.

Er kunnen echter ook andere vormen van subsidietoekenning voorkomen, zoals een convenant of een eenvoudige brief. Het gebruik van een andere term, van een andere vorm of zelfs van een ander dan het geschreven medium betekent op zich niet dat er geen sprake zou zijn van een subsidie. Het is evident dat ook de budgettaire aanrekening volgens de ESR-classificatie geen criterium kan zijn bij de beoordeling of het al dan niet gaat om een subsidie: de budgettaire aanrekening moet immers bepaald worden op basis van de drie voormelde relevante criteria, en niet omgekeerd.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State over het voorontwerp van decreet kan ook verduidelijkt worden dat de regeling ook van toepassing is op de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, voor zover deze de subsidies die ze zelf gekregen hebben toekennen aan derden, zoals bepaald in artikel 55, §2, 2°.

Volledigheidshalve kan nog worden gepreciseerd dat het artikel 53 geenszins de bedoeling heeft om te raken aan het toepassingsgebied van de wetgeving op de overheidsopdrachten, zoals bepaald in de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

Artikel 54

Hoewel anders verwoord ligt de essentie van artikel 11, eerste lid, van de Algemenebepalingenwet vervat in dit artikel van voorliggend ontwerp van decreet: de begunstigde aanvaardt de subsidie aan te wenden voor de doeleinden of de activiteit van algemeen belang waarvoor ze verleend wordt. Het artikel stelt daarbij echter uitdrukkelijk dat de toekenning, respectievelijk aanvaarding van een subsidie fundamenteel een wederzijdse verbintenis inhoudt. Gelet op artikel 3, derde lid, van de Algemenebepalingenwet dat bepaalt dat bij ontstentenis van een organieke wetsebepaling er voor elke toelage in de uitgavenbegro-

ting een specifieke bepaling moet zijn die de aard van de toelage preciseert, is een expliciete machtiging in het begrotingsdecreet vereist voor de niet-organiek geregelde subsidies. Dit is verwoord in het tweede lid. Een decretale basis, hetzij via een organiek decreet hetzij door een inschrijving in het jaarlijks begrotingsdecreet, is dus een vereiste om gebruik te kunnen maken van het instrument subsidiëring bij het nastreven van de maatschappelijke doelstellingen.

Artikel 55

Een subsidie kan in feite worden toegekend aan zowat iedereen: natuurlijke personen, feitelijke verenigingen, rechtspersonen enzovoort. Niemand wordt a priori uitgesloten. Het is ook mogelijk dat een subsidie wordt toegekend aan meerdere personen die nochtans geen vereniging vormen maar enkel een los samenwerkingsverband van coöperanten die samen een doelstelling willen realiseren en de subsidie die de overheid daarvoor beschikbaar stelt onder elkaar verdelen. Alle elementen van de samenwerking zullen in dit laatste geval wel moeten bepaald zijn bij de subsidietoekenning: hoe de subsidie verdeeld wordt, hoe elkeen zijn aandeel verantwoordt, of ieder van hen zijn subsidiedeel rechtstreeks uitbetaald krijgt dan wel of één van coöperanten alles centraliseert enzovoort.

Om de aansprakelijkheid duidelijk te stellen in geval het gaat om een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid is opgenomen dat elke persoon die de vereniging vertegenwoordigt met het oog op het verkrijgen van de subsidie hoofdelijk en onverdeeld aansprakelijk kan gesteld worden.

Uit artikel 11, eerste lid, van de Algemenebepalingenwet volgt dat getrapte subsidiëring enkel kan verlopen via een rechtspersoon, niet via een natuurlijk persoon of een vereniging of instantie zonder rechtspersoonlijkheid, en dus ook niet via een los samenwerkingsverband.

Artikel 56

Dit artikel beschrijft de mogelijke basisvormen van subsidiëring:

- ofwel gaat het om een subsidie voor een globale werking. Meestal zal het gaan om werkingssubsidies van een vereniging of rechtspersoon, maar ook tegemoetkomingen met een inkomensvervangend karakter voor bepaalde categorieën van personen vallen hieronder.
Alhoewel een algemene werking uit haar aard zelf een continu en permanent karakter vertoont is dat niet noodzakelijk ook zo voor de subsidie die ervoor verleend wordt. Het is bijvoorbeeld best mogelijk om een algemene werking gedurende slechts één jaar te subsidiëren;
- ofwel gaat het om een subsidie voor een investering ter ondersteuning van een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont;
- ofwel gaat het om een subsidie voor een specifiek project.

Artikel 57

In dit decreet worden alleen de basisprincipes die een decretaal karakter noodzaken, verankerd. Dit artikel legt de basis voor een verdere uitvoering van deze principes door de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over prijzen

Artikel 58

Dit artikel geeft een definitie van wat moet verstaan worden onder een ‘prijs’. De bepalingen met betrekking tot prijzen en giften (artikel 61 en volgende) zijn opgenomen in

voorliggend ontwerp van decreet om duidelijkheid te verschaffen omtrent het verschil met een subsidie.

In het geval van een prijs wordt geen prestatie of verantwoording gevraagd, noch ten opzichte van de overheid noch ten opzichte van derden. Het gaat om een beloning voor ofwel prestaties die geleverd worden in het kader van een georganiseerde wedstrijd, ofwel prestaties die reeds vroeger zijn geleverd maar waarbij tussen die vroegere prestaties en de prijs slechts een eenzijdige relatie bestaat: de prijs wordt gegeven omwille van de geleverde prestaties, maar de prestaties werden niet geleverd omwille van de prijs.

Artikel 59

Dit artikel benadrukt de eenzijdigheid van de transactie en de noodzaak van een organieke regeling om een zekere continuïteit en objectiviteit te bekomen. In het artikel is ook nog sprake van een federale wet als mogelijke basis, dit om bestaande prijzen die op dergelijke rechtsgrond teruggaan zonder interpretatieproblemen te kunnen behouden.

Aangezien de toekenning van een prijs, in tegenstelling tot een subsidie, niet berust op een overeenkomst maar op een louter eenzijdige act vanwege de overheid bestaat er ook geen enkele verplichting in hoofde van de verkrijger ervan: hij kan de prijs weigeren, en als hij hem aanvaardt, hoeft hij zich niet te verantwoorden.

Artikel 60

Alhoewel de toekenning van een prijs door de begunstigde ervan niet moet verantwoord worden zijn er toch mogelijke sancties voorzien in de gevallen waarin de toekenning ervan zou gebeurd zijn op grond van bedrieglijke informatie of prestaties.

Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn wanneer zou blijken dat sportieve prestaties, waarvoor een prijs werd toegekend, onder invloed van dopinggebruik werden geleverd; of wanneer een bekroonde culturele creatie uiteindelijk een vervalsing of plagiaat zou blijken te zijn.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over giften

Artikel 61 en 62

Artikel 61 bevat een definitie van wat moet verstaan worden onder een ‘gift’. In het geval van een gift verwacht de overheid voor zichzelf geen tegenprestatie, en verwacht hij ook niet dat er ten opzichte van derden een tegenprestatie zou geleverd worden. Er moet zelfs geen enkele verantwoording verstrekt worden. Het gaat dus duidelijk om een geschenk of een vrijgevigheid waarvoor volgens artikel 179 van de Grondwet een decretale basis vereist is. Deze basis hoeft niet organiek te zijn, maar kan bijvoorbeeld bestaan uit een inschrijving in een begrotingsdecreet of in een ad-hocdecreet. Vermits een gift veelal verleend wordt bij een feestelijk gebeuren dat niet systematisch voorkomt maar integendeel meestal eenmalig is, kan een organieke regeling ervoor wellicht moeilijk uitgewerkt worden. Voor een gift geldt verder hetzelfde als voor een prijs. Aangezien het gaat om een louter eenzijdige act vanwege de overheid bestaat er geen enkele verplichting in hoofde van de verkrijger ervan om zich te verantwoorden. In het burgerlijk wetboek is al geregeld dat een gift niet moet aanvaard worden door de begunstigde – in voorkomend geval is er gewoon geen gift – en dat een gift niet kan teruggevorderd worden; deze bepalingen zijn hier niet meer hernomen.

Titel 6. Bepalingen over de controle door het Rekenhof

Artikel 63

Dit artikel bevestigt de controlebevoegdheid van het Rekenhof die bepaald is in artikel 50, §2, van de Financieringswet en in artikel 10, §2, van de Algemenebepalingenwet.

De eerste paragraaf breidt de bevoegdheid van het Rekenhof uit tot de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en komt daarmee tegemoet aan de vraag van de voorzitter van het Vlaams Parlement om het Rekenhof bevoegd te maken voor alle Vlaamse openbare instellingen⁽¹³⁾. Op advies van de Raad van State worden tevens alle rechtspersonen die bedoeld zijn in artikel 4, §2, van het ontwerp van de decreet aan de bepaling toegevoegd. Door jaarlijks de lijst van rechtspersonen die bedoeld zijn in artikel 4, §2, op te nemen in het begrotingsbesluit wordt het toepassingsbereik van de onderhavige bepaling op rechtszekere wijze omschreven.

De tweede paragraaf herneemt de bepaling van artikel 10, §2, van de Algemenebepalingenwet inzake de bekendmaking van de rekeningen in het Boek van Opmerkingen.

Artikel 64

Dit artikel bevestigt de bevoegdheid van het Rekenhof om de budgettaire en boekhoudkundige gegevens op te volgen en haar informatieopdracht uit te oefenen ten behoeve van het Vlaams Parlement.

Dit artikel voorziet in een instrument waardoor het parlement in geval van onduidelijkheid of twijfel omtrent de haar voorgelegde verantwoording, of bij uitblijven van enige verantwoording, de mogelijkheid heeft om zelf een onderzoek te gelasten door de instantie die precies werd opgericht als toezichtorgaan namens het Parlement.

Artikel 65 en 66

Deze artikelen hernemen en geven verdere uitvoering aan de bepalingen van artikel 10, §1, van de Algemenebepalingenwet. Deze artikelen bevestigen de bevoegdheid van het Rekenhof om zich alle documenten die het nuttig acht in de uitoefening van haar functie onmiddellijk te doen verstrekken.

Er wordt verduidelijkt dat het Rekenhof toegang heeft tot de boekhoudkundige verrichtingen en budgettaire aanrekeningen. Het controle-instrument van het voorafgaand visum van het Rekenhof op de betalingen wordt echter niet meer behouden. Het Rekenhof kan, indien zij dit wenselijk acht, een controle ter plaatse organiseren.

Het derde lid van artikel 66 betreft louter de procedures inzake de contacten tussen de uitvoerende macht en het Rekenhof. Er wordt voor geopteerd dat het Rekenhof zich met betrekking tot zijn bemerkingen zou richten tot de minister als politiek verantwoordelijke voor alles wat betrekking heeft op het hem toegewezen beleidsdomein. De termijn waarbinnen moet geantwoord worden op een opmerking van het Rekenhof en die door de wet van 10 maart 1998 tot wijziging van de organieke wet op de inrichting van het Rekenhof werd vastgesteld op één maand, is niet gespecificeerd in de Algemenebepalingenwet, vanuit de overweging dat het aan elk parlement toekomt om hieromtrent een beslissing te nemen. Er is geen enkel bezwaar om die termijn te herbevestigen, met evenwel de mogelijkheid om een langere termijn te voorzien omwille van de complexiteit of de omvang

⁽¹³⁾ Nota van de voorzitter van het Vlaams Parlement van 29 maart 2010 aan de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, met kenmerk /VZ/HC.100329.

van de bemerking of vraag. Deze verlenging dient uiteraard toegestaan te worden door het Rekenhof. Zij kan dit initieel meegeven in haar vraagstelling of opmerking maar dit kan ook aangevraagd worden door de bevoegde minister. Indien het Rekenhof tijdens de uitoefening van haar opdracht een overtreding van de begrotingsdecreten vaststelt, stelt zij het Vlaams Parlement hiervan zonder verwijl in kennis.

Artikel 67

Dit artikel geeft uitvoering aan het concept single audit zoals dat werd gedefinieerd in het verslag van het Rekenhof over de rondetafelconferentie van controleactoren en gecontroleerden in de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. Vl. Parl.* 2008-09, nr. 37-B/1).

Single audit werd daarin als volgt gedefinieerd: één enkel auditmodel voor de Vlaamse overheid, waarbij elk controleniveau voortbouwt op het voorgaande, met als doel de last voor de gecontroleerde te verminderen en de kwaliteit van de audit op te voeren, maar zonder de onafhankelijkheid van de betrokken auditororganen te ondergraven. Audit betekent daarbij niet alleen de audit van ontvangsten en uitgaven die in de Vlaamse begroting zijn opgenomen. Ook alternatieve financieringsvormen, engagementen buiten balans enzovoorts, vallen onder het model. Onder audit wordt naast de financiële audit, ook de audit van de operationele uitvoering bedoeld. Ook audit naar wettelijkheid en regelmatigheid, of naar doeltreffendheid en doelmatigheid vallen derhalve binnen de scope van dit artikel.

De afstemming tussen de verschillende controleactoren binnen de administratie – interne auditdiensten, controleurs van de vastleggingen, inspecteurs van financiën, regeringscommissarissen en gemachtigden van financiën, bedrijfsrevisoren en eventuele anderen belast met één of andere vorm van controle – is een taak van de Vlaamse Regering. De uitwisseling van de controleresultaten tussen deze controleactoren onderling en met het Rekenhof wordt tevens decretaal vastgelegd. In de mate dat het reglementair mogelijk is, de samenwerking bevordert en past binnen de single-auditbenadering zullen de controleactoren aan het Rekenhof inzage verlenen in hun controlemethodiek, werkzaamheden en resultaten.

Titel 7. Bepalingen over de verjaring

Artikel 68

De bepalingen van de artikelen 15 en 16 van de Algemenebepalingenwet zijn eveneens van toepassing op de Vlaamse rechtspersonen.

Titel 8. Slotbepalingen

Artikel 69 en volgende

Deze bepalingen hebben betrekking op opheffings- en overgangsmaatregelen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Algemenebepalingenwet: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- 2° vorderingen: vastgestelde rechten ten bate als vermeld in artikel 4, eerste lid, 1°, van de Algemenebepalingenwet;
- 3° vastleggingskrediet: krediet tot beloop waarvan bedragen tijdens het begrotingsjaar kunnen worden vastgelegd als vermeld in artikel 4, eerste lid, 2°, a), van de Algemenebepalingenwet;
- 4° vereffeningskrediet: krediet tot beloop waarvan bedragen tijdens het begrotingsjaar kunnen worden vereffend als vermeld in artikel 4, eerste lid, 2°, b), van de Algemenebepalingenwet;
- 5° kaderdecreet: het kaderdecreet Bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;
- 6° eigen vermogen: een rechtspersoon opgericht bij decreet en eigen vermogen genoemd;

- 7° Vlaamse openbare instelling: een rechtspersoon van type A of B als vermeld in de wet van 16 maart 1954 die behoort tot de Vlaamse overheid of een rechtspersoon met een specifiek statuut dat bepaald wordt door een organiek decreet of een oprichtingsdecreet;
- 8° programma: een verzameling van kredieten die betrekking hebben op dezelfde doelstelling;
- 9° programma voor beleidskrediet: een programma dat betrekking heeft op de kredieten voor de externe werking van de Vlaamse overheid;
- 10° apparaatsprogramma: een specifiek programma dat betrekking heeft op de interne werking van de Vlaamse overheid. Dat programma kan personeels-, werkings- en investeringskredieten omvatten;
- 11° Vlaamse overheid: het geheel van de overheden, vermeld in artikel 4, § 1.

Art. 3. §1. Binnen de Vlaamse ministeries kunnen diensten met afzonderlijk beheer worden opgericht bij decreet. De diensten met afzonderlijk beheer volgen dezelfde regels als de Vlaamse ministeries, behalve als bij decreet specifieke regels worden uitgevaardigd. De Vlaamse Regering kan voor de diensten met afzonderlijk beheer aanvullende bepalingen over begroting en financieel beheer uitvaardigen die verder uitvoering geven aan de decretale bepalingen.

§2. De bepalingen van paragraaf 1 kunnen alleen betrekking hebben op:

- 1° de opmaak en bekendmaking van een begroting en van rekeningen;
- 2° de mogelijkheid om, vanaf het begin van het jaar, de geldmiddelen te gebruiken die beschikbaar zijn bij het verstrijken van het vorige jaar;
- 3° de wijze waarop het financiële beheer moet worden gevoerd;
- 4° de oprichting en aanwending van reservefondsen.

§3. De diensten met afzonderlijk beheer zijn verplicht om hun jaarlijkse uitgaven binnen de perken te houden van de ontvangsten en van de goedgekeurde limitatieve kredieten van dat jaar

Art. 4. §1. Dit decreet is van toepassing op:

- 1° wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft: de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer;
- 2° volgende Vlaamse rechtspersonen:
 - a) de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid;
 - b) de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen;
 - c) de Vlaamse openbare instellingen;
 - d) de strategische adviesraden, vermeld in het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden;
 - e) de eigen vermogens.

§2. Artikel 37, §1, artikel 46, §2 en artikel 50, §2 van dit decreet zijn ook van toepassing op alle andere rechtspersonen dan deze die vermeld worden in paragraaf 1. als die, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vermeld in verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

Art. 5. Een begrotings- en boekjaar begint op 1 januari en eindigt op 31 december daaropvolgend.

Titel 2. Bepalingen voor de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de meerjarenraming

Art. 6. §1. In het regeerakkoord legt de Vlaamse Regering de begrotingsdoelstellingen vast die nagestreefd zullen worden. Daarnaast worden de maatregelen vastgelegd die nodig zijn om de begroting uit te voeren binnen die begrotingsdoelstellingen.

§2. De doelstellingen van de beleidsnota's moeten passen in de door de Vlaamse Regering goedgekeurde begrotingsdoelstellingen.

In aansluiting op de beleidsnota's wordt een meerjarenraming ingediend bij het Vlaams Parlement. De meerjarenraming vertaalt de genomen beleidsopties in een meerjarig budgettair perspectief en geeft een prognose weer van de budgetontwikkeling voor elk jaar van de legislatuur.

De meerjarenraming moet een duidelijk onderscheid maken tussen de prognoses bij constant beleid en de budgettaire gevolgen van het nieuwe beleid.

Een afzonderlijk hoofdstuk van de meerjarenraming moet de budgettaire impact weergeven van verbintenissen waarvan de uitvoering de termijn van de meerjarenraming overschrijdt.

§3. De meerjarenraming wordt elk jaar geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden naar aanleiding van de opmaak van de begroting. De meerjarenraming en de aanpassingen worden uiterlijk één maand na de neerlegging van de begroting door de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting meegedeeld aan het Vlaams Parlement als een aanvullend stuk. De meerjarenraming heeft betrekking op zes jaar. De raming wordt aldus telkens uitgebreid met een jaar.

Art. 7. Als het bereiken van de begrotingsdoelstellingen in gevaar dreigt te komen, kan de Vlaamse Regering maatregelen nemen die het bereiken van de doelstellingen moeten verzekeren.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over de jaarlijkse begroting

Afdeling 1. Opmaak, doel en inhoud van de jaarlijkse begroting

Art. 8. De begroting wordt jaarlijks opgemaakt.

Ze wordt ten minste eenmaal per jaar geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden door een begrotingscontrole uit te voeren.

Art. 9. Met de jaarlijkse begroting en de aanpassingen hieraan:

1° worden de ontvangsten en de uitgaven voor het desbetreffend jaar geraamd;

- 2° wordt de machtiging verleend om die ontvangsten en uitgaven te realiseren overeenkomstig de wetten, decreten en besluiten die van kracht zijn.

Art. 10. §1. De jaarlijkse begroting omvat:

- 1° voor de ontvangsten:
- a) een raming van de vorderingen ten opzichte van debiteuren die tijdens het begrotingsjaar zullen ontstaan;
 - b) een raming van de kasontvangsten;
- 2° voor de uitgaven:
- a) de vastleggingskredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verbintenissen ten laste mogen worden aangegaan;
 - b) de vereffeningskredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verplichtingen ten opzichte van crediteuren kunnen worden geboekt ingevolge verbintenissen die in dat jaar of in vorige jaren zijn ontstaan of aangegaan;
 - c) een raming van de kasuitgaven;

§2. Voor de recurrente vorderingen en de recurrente verbintenissen waarvan de gevolgen zich over verschillende jaren uitstrekken, worden de ontvangsten en uitgaven alleen begroot voor de bedragen die opeisbaar zullen worden tijdens het begrotingsjaar.

§3. De gezamenlijke ontvangsten zijn bestemd voor de gezamenlijke uitgaven.

Afdeling 2. Structuur van de jaarlijkse begroting

Art. 11. §1. De jaarlijkse begroting wordt onderverdeeld overeenkomstig de homogene beleidsdomeinen, vermeld in artikel 2 van het kaderdecreet en de daarmee samengaande organisatievorm, vermeld in artikel 3 van het kaderdecreet.

§2. Per organisatievorm wordt in de jaarlijkse begroting een apparaatsprogramma voorzien en in een of meer programma's voor de beleidskredieten.

§3. Als verschillende organisatievormen betrokken zijn bij de beleidsuitvoering van een programma, wordt voor ieder programma een samenvattende tabel opgesteld waarbij de bedragen per organisatievorm worden opgeteld.

De begroting wordt goedgekeurd op het niveau van het totaal van de programmatabel over de grenzen van de organisatievorm heen.

§4. De begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer maken deel uit van de begroting en worden achteraan toegevoegd.

Art. 12. §1. Bij decreet kunnen ontvangsten worden toegewezen aan specifieke uitgaven. Als in de begroting ontvangsten zijn opgenomen die in afwijking van artikel 10, §3, worden toegewezen aan specifieke uitgaven, ontstaan variabele uitgavenkredieten. De omvang van een variabel krediet wordt bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Het gedeelte daarvan dat op het einde van het begrotingsjaar niet werd aangewend om verbintenissen aan te gaan of verplichtingen te boeken, wordt overgedragen naar het volgende begrotingsjaar en wordt bij het variabele krediet gevoegd dat in dat

volgende jaar zal worden gevormd. Variabele kredieten vormen samen met de overeenkomstige toegewezen ontvangsten een begrotingsfonds.

§2. Een variabel krediet kan niet gespijsd worden met een toelage uit de algemene uitgavenbegroting. Een variabel krediet kan niet worden herverdeeld naar en van vastleggings- of vereffeningskredieten, behalve naar en van variabele kredieten die behoren tot hetzelfde begrotingsfonds.

Art. 13. §1. Vanaf de goedkeuring van de begroting en op zijn vroegst vanaf 1 december mogen vastleggingen die nodig zijn om de ononderbroken werking van de openbare diensten te verzekeren, aangegaan worden ten laste van de kredieten van het volgende begrotingsjaar. Die vastleggingen mogen een derde van de goedgekeurde kredieten voor soortgelijke uitgaven op het lopende jaar niet overschrijden. De vastleggingsakten bepalen dat de werken niet aangevat mogen worden, de leveringen niet mogen plaatsvinden en de diensten niet gepresteerd mogen worden vóór de opening van het begrotingsjaar.

§2. Op het einde van het begrotingsjaar wordt het niet-aangewende gedeelte van de uitgavenkredieten geannuleerd, met uitzondering van de variabele kredieten en van het begrotingssaldo van de diensten met afzonderlijk beheer.

Art. 14. De memorie van toelichting bij de jaarlijkse begroting bevat een verantwoording van de ontvangsten en uitgaven aan de hand van financiële en niet-financiële informatie. De memorie van toelichting plaatst de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief door ze te situeren ten opzichte van de meerjarenraming, vermeld in artikel 6, §2.

De memorie van toelichting bevat minimaal volgende informatie:

- de stand van de uitstaande verplichtingen;
- de evolutie van de reservefondsen, met inbegrip van de reglementaire onderbouwing;
- informatie over de thesaurie- en schuldpositie;
- informatie over de aanwending van de kredieten.

Afdeling 3. Indiening en goedkeuring van de jaarlijkse begroting

Art. 15. §1. Het ontwerp van begroting of begrotingsaanpassing en de memorie van toelichting worden opgesteld door de Vlaamse Regering.

§2. De documenten, vermeld in paragraaf 1 worden door de Vlaamse Regering ingediend bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 31 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat voor de initiële begroting, en uiterlijk op 30 april van het lopende jaar voor de eerste aanpassing van de begroting.

§3. In de gevallen, vermeld in artikel 19 moet de Vlaamse Regering binnen vijftien kalenderdagen na haar beslissing een ontwerp van decreet tot aanpassing van de begroting samen met een memorie van toelichting bij het Vlaams Parlement indienen.

Art. 16. Gelijktijdig met de indiening ervan bij het Vlaams Parlement bezorgt de Vlaamse Regering van elk ontwerp van decreet houdende de begroting, de aanpassing van de begroting, of de toekenning van voorlopige uitgavenkredieten, vermeld in artikel 18, een afschrift aan het Rekenhof.

In voorkomend geval deelt het Rekenhof zijn opmerkingen over die ontwerpen van decreet of memorie van toelichting mee aan het Vlaams Parlement, met afschrift aan de Vlaamse Regering.

Art. 17. De jaarlijkse begroting en de aanpassingen eraan worden bij decreet goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

De initiële begroting wordt door het Vlaams Parlement goedgekeurd uiterlijk op 31 december van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat. De eerste aangepaste begroting vermeld in artikel 8, tweede lid, wordt door het Vlaams Parlement goedgekeurd uiterlijk op 30 juni van het lopend jaar.

De eventuele daaropvolgende aangepaste begrotingen moeten uiterlijk op 31 december van het lopend jaar worden goedgekeurd.

Art. 18. Als een begroting niet voor de aanvang van het begrotingsjaar kan worden goedgekeurd, worden bij decreet voorlopige uitgavenkredieten geopend om de werking van de diensten te waarborgen. Die kredieten mogen niet aangewend worden voor nieuwe uitgaven waarvoor bij decreet voorheen geen machtiging werd verleend.

De voorlopige uitgavenkredieten per programma bedragen per maand een twaalfde van het uitgavenkrediet van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer van het verlopen begrotingsjaar. Ze worden verhoogd met de variabele kredieten, vermeld in artikel 12.

De Vlaamse Regering dient daartoe een ontwerp van decreet in bij het Vlaams Parlement. Het ontwerp bepaalt de termijn waarop de voorlopige uitgavenkredieten betrekking hebben. Die termijn mag niet meer dan vier maanden bedragen, behalve als wettelijke of contractuele verplichtingen een andere termijn opleggen.

Het decreet tot toekenning van voorlopige uitgavenkredieten vervalt door de inwerkingtreding van het initiële begrotingsdecreet.

Art. 19. §1. In dringende gevallen, veroorzaakt door uitzonderlijke of onvoorzienbare omstandigheden, kan de Vlaamse Regering, bij gemotiveerde beraadslaging, machtiging verlenen om verbintenissen aan te gaan en verplichtingen te boeken boven de limiet van de begrotingskredieten of, bij ontstentenis van kredieten, voor het door de beraadslaging vastgestelde bedrag.

De tekst van de beraadslagingen wordt onmiddellijk aan het Vlaams Parlement en het Rekenhof meegedeeld. Als het Rekenhof opmerkingen heeft, bezorgt het die binnen drie werkdagen aan het Vlaams Parlement.

§2. De machtigingen, vermeld in de beslissing worden opgenomen in een voorontwerp van decreet waarbij de nodige kredieten worden geopend.

De beraadslaging moet in de volgende gevallen het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk decreetsontwerp:

- 1° als de beslissing betrekking heeft op een bedrag van ten minste 5 miljoen euro;
- 2° als de beslissing machtiging verleent voor een uitgave van ten minste 500.000 euro, die ten minste 15 procent vertegenwoordigt van het krediet ten laste waarvan die uitgave wordt aangerekend.

Iedere uitvoering van de beslissing wordt opgeschort tot het decreetsontwerp, vermeld in het tweede lid, is ingediend.

Als beslissingen achtereenvolgens betrekking hebben op hetzelfde krediet, worden de bedragen waarvoor ze machtiging verlenen, samengeteld voor de toepassing van deze bepalingen.

§3. Paragraaf 2 is niet van toepassing op de beslissingen die machtiging verlenen voor uitgaven waarvoor kredieten zijn uitgetrokken in een decreetsontwerp dat al is ingediend.

Paragraaf 2, derde lid, is niet van toepassing als de Vlaamse Regering beslist bepaalde andere kredieten te blokkeren voor het bedrag, vermeld in de beslissing. In de beslissing worden de geblokkeerde kredieten aangegeven.

Art. 20. §1. De Vlaamse Regering kan herverdelingen uitvoeren tussen de vastleggingskredieten binnen hetzelfde programma. Als de vastleggingskredieten van een programma gespreid zijn over verschillende organisatievormen, kan de Vlaamse Regering de kredieten herverdelen tussen de organisatievormen in kwestie.

§2. De Vlaamse Regering kan herverdelingen uitvoeren tussen de vereffeningskredieten van alle programma's die behoren tot hetzelfde beleidsdomein. Als de vereffeningskredieten gespreid zijn over verschillende organisatievormen, kan de Vlaamse Regering de kredieten herverdelen tussen de organisatievormen in kwestie.

§3. De Vlaamse Regering kan de vastleggingskredieten en vereffeningskredieten van een dienst met afzonderlijk beheer herverdelen tussen de programma's die deel uitmaken van die dienst.

§4. Als de herverdelingen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, tot gevolg hebben dat de toelage aan een organisatievorm of dienst met afzonderlijk beheer gewijzigd wordt, moet de betrokken entiteit haar eigen begroting aanpassen aan de gewijzigde toelage.

§5. Alle beslissingen tot herverdeling moeten binnen vijftien kalenderdagen meegedeeld en verantwoord worden door de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement, met afschrift aan het Rekenhof.

Hoofdstuk 3 Bepalingen over de boekhouding

Afdeling 1 Algemene bepalingen

Art. 21. De Vlaamse overheid voert voor de Vlaamse ministeries een economische boekhouding met een analytische component, op basis waarvan de begrotingsopvolging en -rapportering permanent kunnen worden verzekerd.

De begrotingsopvolging heeft tot doel een permanente voortgangscntrole en -rapportering te waarborgen van de ontvangsten, de vereffeningen en de vastleggingen waarin voorzien is in de begroting.

De Vlaamse Regering kan de gemeenschappelijke en verplichte basisstructuur van de analytische componenten bepalen die van toepassing is voor de Vlaamse overheid.

Art. 22. §1. De boekhouding en de jaarrekening geven een getrouw beeld van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de Vlaamse overheid.

§2. In de boekhouding worden alle verrichtingen opgenomen die een impact hebben op de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen, van welke aard ook, van de Vlaamse ministeries.

§3. De boekhouding wordt gevoerd volgens de gebruikelijke regels van de dubbele boekhouding.

Art. 23. Er wordt, in dezelfde vorm als het rekeningstelsel, een jaarlijkse inventaris opgesteld van alle activa en passiva van het vermogen. De rekeningen worden in overeenstemming gebracht met de inventaris.

Art. 24. Alle verrichtingen worden gestaafd met een verantwoordingsstuk waarnaar ze verwijzen. De Vlaamse Regering kan regels uitvaardigen om elektronische verantwoordingsstukken en facturatie mogelijk te maken.

Kleine verrichtingen in ontvangsten of uitgaven waarvoor geen factuur vereist is, kunnen dagelijks geboekt worden door middel van een gezamenlijke inschrijving.

Art. 25. Alle boekhoudstukken worden methodisch bewaard gedurende de termijnen, vermeld in artikel 6 van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen.

Afdeling 2. Bepalingen over de aanrekening

Art. 26. Elke verrichting wordt gehecht aan het boekjaar waarin ze zich voordoet en wordt zonder uitstel, getrouw, volledig en naar tijdsorde geboekt.

Een verbintenis die overeenkomstig het eerste lid aan een bepaald jaar gehecht moet worden, kan daarop uiterlijk tot en met 31 december van dat jaar geboekt worden.

Verplichtingen die voortvloeien uit diensten of prestaties die geleverd zijn in het vorige boekjaar mogen in het volgende jaar, tot en met 31 januari, op het vorige boekjaar worden geboekt.

De Vlaamse Regering kan nadere regels uitvaardigen voor de aanrekening van opbrengsten en uitgaven op de vastleggings- en vereffeningskredieten.

Art. 27. §1. Een vordering of een verplichting is vastgesteld als tegelijk voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1° er is een verantwoordingsstuk voorhanden;
- 2° de identiteit van de schuldenaar, respectievelijk de schuldeiser, is bepaalbaar;
- 3° er bestaat een verplichting tot betaling;
- 4° het bedrag is nauwkeurig bepaald of is bepaalbaar, als het een verplichting betreft.

§2. Als er bij vorderingen aanwijzingen zijn dat het bedrag niet inbaar is ten opzichte van de debiteur, dan wordt een dubieuze vordering geboekt.

§3. Een vordering kan geheel of gedeeltelijk geannuleerd worden in de volgende gevallen:

- 1° op grond van verantwoordingsstukken die een correctie ten opzichte van de eerder geboekte vordering rechtvaardigen of waaruit de uitdoving door verjaring blijkt;
- 2° in geval van onrentabiliteit van de invorderingsprocedure voor een niet-fiscale vordering. De beslissing daarover wordt genomen door de Vlaamse Regering die daarvoor algemene richtlijnen uitvaardigt en eventueel een delegatieregeling uitwerkt;
- 3° in geval van onrentabiliteit van de invorderingsprocedure voor een fiscale vordering waarvan het bedrag, met inbegrip van alle opcentiemen, verhogingen, boeten, intresten en kosten, maximaal 15 euro bedraagt. De beslissing daarover wordt genomen door de Vlaamse Regering die daarvoor algemene richtlijnen uitvaardigt en eventueel een delegatieregeling uitwerkt.

Art. 28. §1. Voor een verbintenis wordt aangegaan, wordt het bedrag ervan boekhoudkundig vastgelegd ten opzichte van het vastleggingskrediet.

Verbintenissen met een wekerend effect over verschillende jaren worden slechts vastgelegd voor het bedrag van de verplichtingen die eruit zullen ontstaan in de loop van het begrotingsjaar zelf. De vastlegging gebeurt:

- 1° voor het eerste jaar: voor de verbintenis wordt aangegaan;
- 2° voor de volgende jaren: bij het begin van het boekjaar.

In de overige gevallen worden de verbintenissen onmiddellijk vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

§2. Van de bepalingen van paragraaf 1, eerste lid, kan worden afgeweken voor overeenkomsten waarvan het bedrag een door de Vlaamse Regering te bepalen som niet overschrijdt.

Een verbintenis wordt geannuleerd als er geen verplichting meer uit kan ontstaan.

Hoofdstuk 4. Bepalingen over de rapportering

Afdeling 1. Rekenplichtige

Art. 29. §1. De rekenplichtige moet rekenschap afleggen over de financiële rekeningen waarvoor hij verantwoordelijk is.

§2. De rekenplichtigen worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

Afdeling 2. Periodiciteit van rapportering

Art. 30. §1. De Vlaamse Regering rapporteert jaarlijks aan het Vlaams Parlement over de algemene rekeningen en bezorgt een afschrift aan het Rekenhof.

§2. Daarnaast wordt een semestriële rapportering voorzien van:

- 1° een uitvoeringsrekening van de begroting;
- 2° een resultatenrekening;
- 3° een balans.

De Vlaamse Regering stelt de regels en voorwaarden vast voor die tussentijdse rapportering.

Afdeling 3. Algemene rekeningen

Art. 31. §1. De algemene rekeningen bestaan uit:

- 1° een jaarrekening die de volgende elementen bevat:
 - a) de balans op 31 december;
 - b) de resultatenrekening, opgesteld op basis van de kosten en de opbrengsten van het afgelopen boekjaar;
- 2° de rapportering over de uitvoering van de begroting, opgesteld in dezelfde vorm als de begroting;
- 3° een rapportering die de aansluiting tussen de jaarrekening, vermeld in 1°, en de rapportering, vermeld in 2°, bevat;
- 4° een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de rapportering over de begroting..

§2. Het boekjaar wordt afgesloten bij de decretale goedkeuring van de algemene rekeningen door het Vlaams Parlement uiterlijk op 31 oktober van het volgende jaar.

Art. 32. De algemene rekeningen worden opgesteld door de Vlaamse Regering en uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan het Rekenhof bezorgd.

Het Rekenhof bezorgt de rekeningen met zijn opmerkingen voor 31 mei volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bezorgt voor 21 juni een antwoord op die opmerkingen aan het

Rekenhof. Het Rekenhof bezorgt zijn opmerkingen samen met het antwoord van de Vlaamse Regering voor 30 juni aan het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 5. Bepalingen over het financiële toezicht

Afdeling 1. Budgetcontrolling

Art. 33. De Vlaamse Regering houdt toezicht op de uitvoering van de begroting.

De Vlaamse Regering organiseert een begrotings- en beheerscontrole en ze doet daarvoor een beroep op de Inspectie van Financiën die haar ter beschikking wordt gesteld en die onder haar gezag staat.

Afdeling 2 Interne controle

Art. 34. De financiële afhandeling van dossiers is onderworpen aan de interne controle, vermeld in artikel 33 van het kaderdecreet.

Bij de inrichting van de processen voor de financiële afhandeling van dossiers wordt ten minste een functiescheiding ingesteld tussen:

- 1° de inhoudelijke afhandeling van het dossier;
- 2° de thesauriële afhandeling. Die omvat uitsluitend het in opdracht uitvoeren van inningen en betalingen;
- 3° de boekhoudkundige verwerking.

Art. 35. §1. De controleurs van de vastleggingen zien erop toe dat de verplichtingen worden aangerekend op de correcte vastleggingskredieten. De controleurs van de vastleggingen zien erop toe dat alle vereiste documenten of adviezen in het dossier aanwezig zijn.

§2. De controleurs worden aangewezen door de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting.

§3. De controleurs van de vastleggingen mogen zich alle stukken, inlichtingen en ophelderingen doen verstrekken die aansluiten bij hun opdracht.

§4. Van de goedkeuring van overeenkomsten voor werken en leveringen van goederen of diensten, alsook van de toekenning van subsidies, prijzen en giften mag niet worden kennisgegeven voor die overeenkomsten of toekenningen door de controleur van de vastleggingen gevisieerd zijn.

De Vlaamse Regering kan categorieën van uitgaven bepalen die vrijgesteld zijn van het voorafgaand visum van de controleur van de vastleggingen, en kan het drempelbedrag bepalen waaronder overeenkomsten en de toekenning van subsidies, prijzen en giften, vrijgesteld zijn van het voorafgaande visum van de controleur van de vastleggingen.

§5. De Vlaamse Regering kan een departement, een intern verzelfstandigd agentschap of een dienst met afzonderlijk beheer vrijstellen van het verplichte visum van de controleur van de vastleggingen.

Titel 3 Bepalingen voor de Vlaamse rechtspersonen, vermeld in artikel 4, §1, 2°

Hoofdstuk 1 Bepalingen over de begroting

Art. 36. §1. De Vlaamse rechtspersonen maken een meerjarenraming op volgens de regels die bepaald worden door de Vlaamse Regering. De meerjarenraming vertaalt de genomen beleidsopties in een meerjarig budgettair perspectief.

§2. De meerjarenraming heeft telkens betrekking op zes jaar. De raming wordt aldus ieder jaar uitgebreid met een jaar.

Art. 37. §1. De Vlaamse rechtspersonen maken de jaarlijkse begroting op volgens de regels die bepaald worden door de Vlaamse Regering.

De begroting wordt ten minste eenmaal per jaar geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden.

Als de toelage aan de Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast tijdens een begrotingscontrole of naar aanleiding van een herverdeling, moet de betrokken entiteit haar eigen begroting aanpassen aan de gewijzigde toelage.

§2. De ontwerpen van begroting van de Vlaamse rechtspersonen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering binnen de termijn door die Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering waakt erover dat de begrotingen in overeenstemming zijn met de beleidsopties van het regeerakkoord.

Als de Vlaamse rechtspersonen het ontwerp van begroting niet op tijd bezorgen, wordt de uitbetaling van de toelage geheel of gedeeltelijk stopgezet.

§3. De begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur worden toegevoegd aan de begroting van de Vlaamse ministeries en worden door het Vlaams Parlement goedgekeurd.

§4. De Vlaamse rechtspersonen met raad van bestuur worden door de Vlaamse Regering in kennis gesteld van de toelage die wordt toegekend en van de richtlijnen die verbonden zijn aan de toekenning van de toelage.

De begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur worden goedgekeurd door de raad van bestuur en worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De begrotingen worden ter informatie voorgelegd aan het Vlaams Parlement op het ogenblik dat de begrotingen, vermeld in paragraaf 3, worden ingediend.

Art. 38. §1. De jaarlijkse begroting omvat:

1° voor de ontvangsten: een raming van de vorderingen ten opzichte van debiteuren die tijdens het begrotingsjaar zullen ontstaan;

2° voor de uitgaven: de kredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verplichtingen ten opzichte van crediteuren kunnen worden geboekt ingevolge verbintenissen die in dat jaar of in vorige jaren zijn ontstaan of aangegaan.

§2. De Vlaamse Regering kan aan een rechtspersoon toestaan dat de begroting niet-limitatieve kredieten omvat.

§3. De Vlaamse Regering kan de Vlaamse rechtspersonen opleggen om een investeringsplan met de benodigde kredieten per jaar op te stellen. Dat investeringsplan maakt deel uit van de begroting van de Vlaamse rechtspersoon in kwestie

§4. In de algemene uitgavenbegroting van de ministeries wordt de machtiging voor de vastlegging van investeringen opgenomen. De rechtspersoon die de machtiging heeft verkregen, moet zelf rapporteren over het gebruik van die machtiging.

§5. De kredieten worden aangewend overeenkomstig de delegatieregeling en de bepalingen van de beheersovereenkomst.

Art. 39. §1. Als op de eerste dag van het begrotingsjaar geen goedkeuring is gegeven, belet dat niet dat de kredieten die in het ontwerp van begroting zijn opgenomen, worden aangewend, tenzij het principieel nieuwe uitgaven betreft waarvoor geen goedkeuring werd verleend bij de begroting van het vorige jaar.

§2. Herverdelingen en overschrijdingen van limitatieve kredieten moeten voor de tenuitvoerlegging door de Vlaamse Regering worden toegestaan. Als de kredietoverschrijding een hogere toelage vereist, moet voorafgaandelijk de hogere toelage in de uitgavenbegroting worden goedgekeurd.

Art. 40. §1. Binnen de Vlaamse rechtspersonen kunnen bij decreet reservefondsen worden opgericht. Het decreet tot oprichting van een reservefonds bepaalt de voorwaarden om het reservefonds te spijzen en de aanwendingsmogelijkheden ervan. Het Vlaams Parlement machtigt jaarlijks in de begroting de spijzing van het reservefonds als een uitgavenkrediet als vermeld in artikel 38, §1, 2°. De aanwending van het reservefonds wordt jaarlijks in de begroting gemachtigd als een begrotingsontvangst.

§2. De begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen geven per reservefonds een overzicht van de toestand en van de bewegingen van en naar het reservefonds.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over de boekhouding

Art. 41. §1. De Vlaamse rechtspersonen voeren een economische boekhouding met een analytische component, op basis waarvan de begrotingsopvolging en -rapportering permanent kunnen worden verzekerd.

De begrotingsopvolging heeft tot doel een permanente voortgangscntrole en -rapportering te waarborgen van de ontvangsten en uitgaven waarin voorzien is in de begroting.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de gemeenschappelijke en verplichte basisstructuur van het genormaliseerd boekhoudplan en kan de gemeenschappelijke en verplichte basisstructuur van de analytische componenten bepalen.

Art. 42. §1. De boekhouding en de jaarrekening geven een getrouw beeld van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de Vlaamse rechtspersonen.

§2. In de boekhouding worden alle verrichtingen opgenomen die een impact hebben op de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen, van welke aard ook, van de Vlaamse rechtspersonen.

§3. De boekhouding wordt gevoerd volgens de gebruikelijke regels van de dubbele boekhouding.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels uitvaardigen voor de opvolging van de vastleggingsmachtigingen die door het Vlaams Parlement werden toegekend.

Art. 43. De Vlaamse Regering bepaalt de aanrekeningsregels voor boekhouding en begroting die van toepassing zijn op de Vlaamse rechtspersonen.

Hoofdstuk 3 Bepalingen over de rapportering

Art. 44. §1. De Vlaamse rechtspersonen rapporteren jaarlijks aan het Vlaams Parlement en aan het Rekenhof over de jaarrekening.

Als Vlaamse rechtspersonen beschikken over een raad van bestuur, worden de documenten, vermeld in het eerste lid, opgesteld door die raad van bestuur en aan de Vlaamse Regering bezorgd. De Vlaamse Regering coördineert alle rapporteringen.

§2. Daarnaast wordt in een semestriële rapportering voorzien van:

- 1° een uitvoeringsrekening van de begroting;
- 2° een resultatenrekening;
- 3° een balans.

De Vlaamse Regering stelt de regels en voorwaarden vast voor die tussentijdse rapportering.

Art. 45. De jaarrekening bestaat uit:

- 1° de balans op 31 december;
- 2° de resultatenrekening, opgesteld op basis van de kosten en de opbrengsten van het afgelopen boekjaar;
- 3° de rapportering over de uitvoering van de begroting, opgesteld in dezelfde vorm als de begroting;
- 4° een rapportering die de aansluiting tussen de jaarrekening, vermeld in het eerste en het tweede lid, en de rapportering, vermeld in het derde lid, bevat;
- 5° een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de rapportering over de begroting.

Art. 46. §1. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur worden opgesteld door de Vlaamse Regering en uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan het Rekenhof bezorgd.

§2. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen met raad van bestuur worden opgesteld door de raad van bestuur en uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan de Vlaamse Regering en het Rekenhof bezorgd.

Met het oog op de ESR-consolidatie, vermeld in artikel 51, bezorgen de voormelde rechtspersonen hun jaarrekeningen uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben, aan de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie.

§3. Het Rekenhof bezorgt de jaarrekeningen met zijn opmerkingen voor 31 mei volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan de Vlaamse Regering en aan de raad van bestuur die de jaarrekening heeft opgesteld. De Vlaamse Regering of de raad van bestuur die de jaarrekening heeft opgesteld, bezorgt voor 21 juni een antwoord op die opmerkingen aan het Rekenhof en, in voorkomend geval, aan de Vlaamse Regering. Het Rekenhof bezorgt zijn opmerkingen, samen met het antwoord van de Vlaamse Regering of van de raad van bestuur, voor 30 juni aan het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 4. Bepalingen over het financiële toezicht

Art. 47. §1. De Vlaamse rechtspersonen zijn belast met de interne controle van hun bedrijfsprocessen en activiteiten.

De interne controle is in het bijzonder gericht op:

- 1° het bereiken van de opgelegde doelstellingen en het effectieve en efficiënte beheer van risico's;
- 2° de naleving van regelgeving en procedures;
- 3° de betrouwbaarheid van de financiële en beheersrapportering;
- 4° de effectieve en efficiënte werking van de diensten en het efficiënt inzetten van de middelen;
- 5° de bescherming van haar activa en de voorkoming van fraude.

§2. De financiële afhandeling van dossiers is onderworpen aan de interne controle, vermeld in paragraaf 1. Bij de uitvoering van de processen voor de financiële afhandeling van dossiers wordt ten minste een functiescheiding ingesteld tussen:

- 1° de inhoudelijke afhandeling van het dossier;
- 2° de thesauriële afhandeling. Die omvat uitsluitend het in opdracht uitvoeren van inningen en betalingen;
- 3° de boekhoudkundige verwerking.

Art. 48. De Vlaamse Regering organiseert een begrotings- en beheerstoezicht van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur en ze doet daarvoor een beroep op de Inspectie van Financiën die haar ter beschikking wordt gesteld en die onder haar gezag staat.

Art. 49. Als een regeringsafgevaardigde, een regeringscommissaris, een gemachtigde van Financiën of een persoon met een soortgelijke functie wordt aangesteld door de Vlaamse Regering op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen, gelden de volgende bepalingen:

- 1° de aangestelde personen rapporteren regelmatig aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen, die de nadere regels voor die rapporteringsverplichting kan bepalen;
- 2° de Vlaamse Regering kan de regels bepalen op het vlak van deontologie en onverenigbaarheden en de vergoeding van de aangestelde personen.

Art. 50. §1. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur moeten gecertificeerd worden door een beëdigde bedrijfsrevisor, lid van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren. Die overheidsopdracht wordt gecoördineerd door de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie van de algemene rekeningen. Het verslag van de revisor wordt uiterlijk op 30 april volgend op het boekjaar waarop het betrekking heeft aan de Vlaamse Regering en het Rekenhof bezorgd.

§2. Als de jaarrekening van de Vlaamse rechtspersoon gecertificeerd moet worden in het kader van de wetgeving op de handelsvennootschappen door een commissaris-revisor of als een beëdigde bedrijfsrevisor aangesteld werd door een organiek decreet of een oprichtingsdecreet, of als de rechtspersoon wordt ondergebracht onder de sectorale code 13.12,,, rubriek “deelstaatoverheid” van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vermeld in verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, vervult de aangestelde revisor ook de certificeringsopdracht als vermeld in paragraaf 1 en bezorgt hij zijn verslag over de jaarrekening ook aan de Vlaamse Regering en aan de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie van de algemene rekeningen.

§3. De voorwaarden waaronder de bedrijfsrevisorale controle en de certificering uitgevoerd moeten worden, worden door de Vlaamse Regering bepaald met behoud van de toepassing van de bepalingen die door of krachtens de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren worden opgelegd.

§4. De Vlaamse Regering kan beslissen om bij sommige rechtspersonen zonder raad van bestuur een revisor aan te stellen.

Titel 4. Bepalingen over de consolidatie

Art. 51. Uiterlijk op 15 april volgend op het boekjaar waarop de gegevens betrekking hebben wordt een geconsolideerde rekening opgesteld overeenkomstig verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap voor alle Vlaamse rechtspersonen die ondergebracht worden onder de sectorale code 13.12, rubriek “deelstaatoverheid” van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen.

Een afschrift van de geconsolideerde rekening wordt aan het Rekenhof bezorgd.

Art. 52. Het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de ministeries en van de uitvoering van de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur wordt uiterlijk op 15 september volgend op het boekjaar waarop de gegevens betrekking hebben, door de Vlaamse Regering ingediend bij het Vlaams Parlement.

De ESR-geconsolideerde rekening vermeld in artikel 51 wordt ter kennisgeving aan het Vlaams Parlement als bijlage bij het ontwerp van decreet gevoegd.

Gelijktijdig met de indiening bij het Vlaams Parlement bezorgt de Vlaamse Regering een afschrift van het ontwerp van decreet aan het Rekenhof. In voorkomend geval deelt het Rekenhof zijn opmerkingen over het ontwerp van decreet mee aan het Vlaams Parlement.

Titel 5. Bepalingen over de toekenning van subsidies, prijzen en giften, en over de controle op de aanwending ervan

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan.

Art. 53. Onder een subsidie vanwege de Vlaamse overheid moet worden verstaan: elke vorm van financiële ondersteuning die door een instantie die tot de overheid behoort, wordt verstrekt voor een door derden georganiseerde activiteit die het algemeen belang dient, ongeacht de benaming die aan die ondersteuning wordt gegeven, en ongeacht de benaming of de aard van de akte waarmee ze wordt toegekend, met uitsluiting evenwel van de dotaties die door de Vlaamse Gemeenschap worden verstrekt aan het Vlaams Parlement of aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en van de toelagen die worden toegekend aan de Vlaamse rechtspersonen vermeld in artikel 4, §1, 2°.

De financiële ondersteuning kan bestaan uit de toekenning van gelden of uit het verlenen van voordelen in natura in de vorm van de uitvoering van werkzaamheden, het overdragen van goederen of het verstrekken van diensten waarvan de financiële lasten gedragen worden door de Vlaamse overheid.

Art. 54. De toekenning van een subsidie is gebaseerd op een wederzijdse verbintenis waarbij de begunstigde van de subsidie aanvaardt de beoogde activiteit van algemeen belang uit te voeren en de subsidieverstrekker aanvaardt daarvoor een financiële ondersteuning te leveren.

Een subsidie kan alleen worden toegekend door of krachtens een decreet.

Art. 55. §1. Een subsidie kan toegekend worden aan:

- 1° een natuurlijk persoon die optreedt in eigen naam, of aan zijn lasthebber;
 - 2° een vereniging of instantie zonder rechtspersoonlijkheid.
- Elke natuurlijke of rechtspersoon die ten opzichte van de subsidiërende instantie optreedt als vertegenwoordiger van die vereniging of instantie kan

- hoofdelijk en onverdeeld aansprakelijk worden gesteld bij alle betwistingen of terugvorderingen met betrekking tot de toegekende subsidie;
- 3° een rechtspersoon.

Begunstigden kunnen voor de realisatie van een activiteit een samenwerkingsverband vormen dat als dusdanig evenwel niet in de plaats treedt van de begunstigden die erin coöpereren.

§2. De subsidies kunnen worden toegekend op een van de volgende wijzen:

- 1° als een rechtstreekse subsidiëring aan een primaire begunstigde;
- 2° als een getrapte of onrechtstreekse subsidiëring aan een secundaire begunstigde door bemiddeling van een rechtspersoon die optreedt als subsidiërende tussenpersoon door subsidies die hij zelf rechtstreeks of onrechtstreeks ontvangt door te geven aan een andere begunstigde.

Art. 56. Een subsidie kan toegekend worden in een van de volgende vormen:

- 1° als een algemene werkingssubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont.
Een algemene werkingssubsidie kan betrekking hebben op een van de volgende activiteiten:
- a) de volledige activiteit van de begunstigde;
 - b) een afgescheiden deelactiviteit;
- 2° als een investeringssubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de investeringen ten behoeve van een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont;
- 3° als een projectsubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de specifieke kosten voortvloeiend uit een activiteit die zowel qua opzet of doelstelling als in tijd kan worden afgebakend.
Afhankelijk van de opzet of de doelstelling van een project kan de subsidie betrekking hebben op een van de volgende kosten:
- a) specifieke personeels- en werkingskosten;
 - b) een specifieke investering.

Art. 57. De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de eenmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Ze kan de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken en stelt ook de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vast.

Hoofdstuk 2 Bepalingen over prijzen

Art. 58. Onder een prijs vanwege de Vlaamse overheid moet worden verstaan: elke vorm van financiële tegemoetkoming door de Vlaamse overheid ten gunste van derden als waardering of beloning voor door hen geleverde prestaties.

De prijs kan bestaan uit de toekenning van gelden of uit het verlenen van een voordeel in natura waarvan de financiële last gedragen wordt door de Vlaamse overheid.

De toekenning van een prijs is gebaseerd op een eenzijdige handeling vanwege de Vlaamse overheid, zonder dat de begunstigde ertoe gehouden is de prijs te aanvaarden.

Art. 59. Een prijs kan alleen uitgereikt worden op basis van een organieke regeling ingevolge een federale wet of een decreet waarbij de prijs wordt ingesteld, en de eventuele uitvoeringsbesluiten ervan.

Aan de toekenning van een prijs is geen enkele verantwoording vanwege de begunstigde verbonden.

Art. 60. Terugvordering van een toegekende prijs is alleen mogelijk als is aangetoond dat de begunstigde ervan bedrieglijke informatie heeft verstrekt over de prestaties waarvoor de prijs werd toegekend, of als de omstandigheden waaronder de prestaties werden geleverd strijdig waren met op de dat ogenblik geldende wettelijke bepalingen.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over giften

Art. 61. Onder een gift vanwege de Vlaamse overheid moet worden verstaan: elke vorm van overdracht van middelen door de Vlaamse overheid ten gunste van derden, los van enige specifieke waardering van prestaties, en los van enige door de begunstigde georganiseerde activiteit van algemeen nut.

De gift kan betrekking hebben op de overdracht van gelden of op de overdracht van roerende of onroerende goederen door de Vlaamse overheid.

Art. 62. Een gift kan alleen toegekend worden bij een decreet.

Aan de toekenning van een gift mag geen enkele verantwoording vanwege de begunstigde verbonden worden.

Titel 6. Bepalingen over de controle door het Rekenhof

Art. 63. §1. Het Rekenhof is bevoegd ten aanzien van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer, de Vlaamse rechtspersonen vermeld in artikel 4, §1, 2°, en de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

§2. Het Rekenhof kan de rekeningen van voormelde entiteiten in zijn Boek van Opmerkingen publiceren.

Art. 64. Het Rekenhof oefent op budgettaire en boekhoudkundig vlak een informatieopdracht uit voor het Vlaams Parlement.

Het Vlaams Parlement kan het Rekenhof gelasten de wettigheid en de regelmatigheid van sommige uitgaven te onderzoeken, alsook financiële audits en onderzoeken van beheer uit te voeren, in de departementen, agentschappen en openbare instellingen die aan de controle van het Hof zijn onderworpen.

Art. 65. Het Rekenhof heeft toegang tot de boekhoudkundige verrichtingen en budgettaire aanrekeningen. Het brengt elke overtreding van de begrotingsdecreten zonder verwijl ter kennis van het Vlaams Parlement.

Art. 66. Het Rekenhof kan zich te allen tijde alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, doen verstrekken die betrekking hebben op het beheer en het budgettaire en comptabele proces van de departementen, agentschappen en openbare instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen, of die het nodig acht om zijn opdrachten te kunnen vervullen.

Het Rekenhof kan in de voormelde entiteiten een controle ter plaatse organiseren.

Het Rekenhof stelt zich rechtstreeks in verbinding met de bevoegde minister.

De bevoegde overheid is verplicht binnen een termijn van ten hoogste één maand te antwoorden op de opmerkingen van het Rekenhof. Die termijn kan verlengd worden door het Rekenhof.

Art. 67. De Vlaamse Regering regelt de samenwerking tussen de centrale en decentrale auditdiensten en de door haar of door een entiteit als vermeld in artikel 63, aangestelde personen of organisaties die belast zijn met toezicht, controle of audit, en de uitwisseling van controleresultaten, onderling en met het Rekenhof.

Titel 7. Bepalingen over de verjaring

Art. 68. De bepalingen van de artikelen 15 en 16 van de Algemenebepalingenwet zijn ook van toepassing op de Vlaamse rechtspersonen.

Titel 8. Slotbepalingen

Art. 69. De wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut wordt opgeheven, met uitzondering van de bevoegdheden van de commissarissen vermeld in artikel 109 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode.

In alle oprichtingsdecreten van Vlaamse rechtspersonen waarin verwezen wordt naar de toepassing van de wet van 16 maart 1954 wordt de verwijzing naar de wet gelezen als een verwijzing naar het “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending van subsidies, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 70. Artikelen 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996 worden opgeheven.

Art. 71. Artikel 14 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden wordt opgeheven.

Art. 72. Het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof wordt opgeheven.

Art. 73. In artikel 24 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende de radio-omroep en televisie worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 74. Artikel 68 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem wordt opgeheven.

Art. 75. In artikel 21 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 76. In artikel 49 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 77. In artikel 19 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 78. In artikel 23, §2, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding" worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 79. In artikel 17 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 80. In artikel 28 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 81. In artikel 48 van het decreet van 2 april 2004 betreffende de omzetting van de Dienst voor de Scheepvaart in het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Scheepvaart worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 82. In artikel 32, §2, van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 83. In artikel 64 van het decreet van 4 mei 1994 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal, naamloze vennootschap van publiek recht worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 84. In artikel 46ter van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 85. In artikel 18septies van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 86. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2012, met uitzondering van artikel 23 dat in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum die niet eerder is dan 1 januari 2012.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

VRU

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 48.726/1
VAN 7 OKTOBER 2010

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 13 september 2010 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof", heeft het volgende advies gegeven:

VRU

48.726/1

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

Het om advies voorliggende voorontwerp van decreet strekt ertoe om voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bepalingen vast te stellen inzake de begrotingen en de boekhouding, de organisatie van de controle uitgeoefend door het Rekenhof en de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies, prijzen en giften. De nieuwe regeling vervangt de regeling opgenomen in het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, die nog niet in werking is gesteld en wordt opgeheven bij artikel 72 van het ontwerp.

Deze decretale regeling heeft een aanvullend karakter, in die zin dat de algemene regels moeten worden in acht genomen die zijn vervat in de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, hierna "algemenebepalingenwet" genoemd ⁽¹⁾. Eens in werking getreden voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ⁽²⁾, zal deze wet voor de decreetgever een verruiming inhouden van de bevoegdheid waarover deze met betrekking tot de voornoemde aangelegenheden tot dusver beschikte ⁽³⁾ en tevens het toetsingskader vormen voor het uitoefenen van die bevoegdheid. Zo mag in de ontworpen decretale regeling geen afbreuk worden gedaan aan hetgeen wordt voorzien in de algemenebepalingenwet, maar kunnen de in die wet opgenomen algemene regels door de decreetgever wel worden

⁽¹⁾ Met de wet van 16 mei 2003 wordt voldaan aan het voorschrift van artikel 50, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (hierna: bijzondere financieringswet).

⁽²⁾ Het koninklijk besluit van 4 mei 2010 houdende, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, uitstel van inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, voorziet in de inwerkingtreding van de algemenebepalingenwet op 1 januari 2012.

⁽³⁾ Tot zolang de algemenebepalingenwet niet in werking is getreden, zijn de door de gemeenschappen en de gewesten in acht te nemen regels, de federale bepalingen aangewezen in artikel 71, §§ 1 en 3, van de bijzondere financieringswet.

.../...

VRU

48.726/1

aangevuld of gespecificeerd. Bestaat een onlosmakelijk verband tussen de om advies voorgelegde regeling en die van de algemenebepalingenwet, dan is het niettemin zo dat het toepassingsgebied van de ontworpen decretale regeling ruimer is dan die van de genoemde wet. Zo beoogt het ontwerp van decreet tevens te voorzien in een regeling betreffende de begroting, de boekhouding, de rapportering en het financieel toezicht op de Vlaamse rechtspersonen ⁽⁴⁾.

Artikel 86 van het ontwerp doet ervan blijken dat het de bedoeling is om de ontworpen regeling op 1 januari 2012 in werking te laten treden, met uitzondering van artikel 23 dat in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum en ten vroegste op 1 januari 2012.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. In de tekst van het ontwerp worden heel wat hogere normen hernomen of geparafraseerd.

Voorbeelden zijn artikel 5 van het ontwerp, waar de artikelen 3, tweede lid, en 6, derde lid, van de algemenebepalingenwet bijna woordelijk worden hernomen, en artikel 8, eerste lid, van het ontwerp. Het annaliteits-, universaliteits- en specialiteitsbeginsel zijn overigens van toepassing op de gemeenschappen en de gewesten, respectievelijk krachtens artikel 50, § 1, eerste en derde lid, van de bijzondere financieringswet en artikel 10, § 1, eerste lid, van de algemenebepalingenwet, zodat die niet in het ontwerp dienen te worden hernomen.

Andere voorbeelden zijn de artikelen 22, § 3, en 23 van het ontwerp, die de artikelen 6 en 7 van de algemenebepalingenwet ten dele hernemen.

Het overnemen van hogere, reeds van toepassing zijnde normen verdient geen aanbeveling omdat, enerzijds, op die wijze onduidelijkheid kan worden geschapen omtrent de juridische waarde van de overgenomen bepalingen en, anderzijds, steeds het risico op rechtsonzekerheid bestaat indien de betrokken normen niet woordelijk worden hernomen.

⁽⁴⁾ De algemenebepalingenwet regelt voor de instellingen van openbaar nut, enkel "de organisatie van de controle door het Rekenhof" (zie artikel 50, § 2, tweede lid van de bijzondere wet van 16 januari 1989).

.../...

Acht men het, ter wille van de leesbaarheid van het geheel, toch aangewezen om hogere normen in het ontwerp te hernemen, dan verdient het aanbeveling dat telkens uitdrukkelijk wordt verwezen naar de overgenomen norm. Zo kan dan bijvoorbeeld in artikel 5 van het ontwerp worden geschreven: "Overeenkomstig de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, beginnen een begrotings- en een boekjaar op 1 januari en eindigen ze op 31 december daaropvolgend".

2. Het ontwerp bevat een aantal bepalingen waarin aan de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting specifieke bevoegdheden worden verleend (artikelen 6, § 3, 35, § 2, en 49).

Uit de artikelen 21 en 22 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen volgt dat de regering zelf haar werkwijze regelt en dat zij, onverminderd de door haar toegestane delegaties, collegiaal beraadslaagt. De vermelde bepalingen van het bijzonder decreet staan eraan in de weg dat de decreetgever zich inlaat met de verdeling van de bevoegdheden in de schoot van de Vlaamse Regering. Het komt de decreetgever met andere woorden niet toe om aan bepaalde leden van de Vlaamse Regering beslissingsbevoegdheid toe te kennen met betrekking tot door hem aangewezen materies. De betrokken bepalingen van het ontwerp zullen dan ook moeten worden aangepast in de zin dat de bevoegdheid wordt verleend aan de Vlaamse Regering.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

1. In artikel 2, 7°, van het ontwerp wordt 'Vlaamse openbare instelling' omschreven als "een rechtspersoon van type A of B als vermeld in de wet van 16 maart 1954 die behoort tot de Vlaamse overheid of een rechtspersoon met een specifiek statuut dat bepaald wordt door een organiek decreet of een oprichtingsdecreet".

VRU

48.726/1

Daarover om verduidelijking gevraagd, deelde de gemachtigde het volgende mee:

"De definitie van "Vlaamse openbare instelling" is opgenomen om de Vlaamse openbare instellingen te kunnen vatten die bedoeld worden in artikel 38 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

Concreet gaat het op dit ogenblik in eerste instantie over volgende instellingen :

Type A:

- Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven
- Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector
- Fonds Culturele Infrastructuur
- Fonds Flankerend Economisch Beleid
- Fonds Vlaanderen-Azië
- Garantiefonds Huisvesting
- Grindfonds
- Pendelfonds
- Rubiconfonds
- Topstukkenfonds
- Vlaams Brusselfonds
- Vlaams Fonds voor de Lastendelging
- Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
- Vlabinvest

Type B:

- Universitair ziekenhuis Gent
- Vlaamse Maatschappij watervoorziening".

Aan de gemachtigde is ook gevraagd wat precies wordt bedoeld met een specifiek statuut. Het antwoord luidt:

"De volgende instellingen (VOI *sui generis*) worden op dit ogenblik in eerste instantie bedoeld:

- (Het) Gemeenschapsonderwijs GO !
- Reproductiefonds Vlaamse Musea
- Vlaams Fonds voor de Letteren
- Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep".

VRU

48.726/1

Aldus wordt in het ontwerp niet op rechtszekere wijze invulling gegeven aan het begrip 'Vlaamse openbare instelling' ⁽⁵⁾. De verwijzing naar de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut is overigens onwerkbaar, vermits die wet wordt opgeheven bij artikel 69 van het ontwerp.

Artikel 38 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 heeft betrekking op "de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en bestaan op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet".

In de in het ontwerp gehanteerde definitie wordt niet vereist dat deze instellingen afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, terwijl dit in artikel 38 van het kaderdecreet wel het geval is. Evenmin is bepaald dat het moet gaan om instellingen die reeds bestonden op 1 september 2003, datum waarop het kaderdecreet in werking is getreden.

De verwijzing naar artikel 38 van het kaderdecreet doet echter nog meer onzekerheid rijzen over de betekenis van die term.

Door de gehanteerde definitie beantwoorden bijvoorbeeld ook de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen ⁽⁶⁾ en de autonome hogescholen ⁽⁷⁾ aan de definitie van 'Vlaamse openbare instelling', en hetzelfde geldt voor de strategische adviesraden ⁽⁸⁾, de eigen vermogens en verenigingen zonder winstoogmerk die mede zijn opgericht door de Vlaamse Gemeenschap ⁽⁹⁾. Ook wordt geen melding gemaakt van de

⁽⁵⁾ De onduidelijkheid van de omschrijving 'Vlaamse openbare instelling' brengt ook de onduidelijkheid van het begrip 'Vlaamse overheid' in artikel 2, 11°, van het ontwerp met zich.

⁽⁶⁾ Decreet van 7 mei 2004 houdende vaststelling van het kader tot oprichting van de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen (POM).

⁽⁷⁾ Cf. artikel 254 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

⁽⁸⁾ Decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden.

⁽⁹⁾ Zie bijv. het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds.

VRU

48.726/1

IVA's met rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's en van de privaatrechtelijk vormgegeven EVA's, terwijl dit evenzeer rechtspersonen zijn met een specifiek statuut dat bepaald wordt door een organiek decreet ⁽¹⁰⁾.

Indien het de bedoeling is bepaalde categorieën uit te sluiten uit de definitie - wat uit de memorie van toelichting lijkt te volgen -, kan dit best expliciet worden vermeld.

Omwille van de rechtszekerheid dringt een duidelijker en nauwkeuriger omschrijving van het begrip 'Vlaamse openbare instelling' zich op. Ook de memorie van toelichting kan in dit verband nuttig worden gebruikt om één en ander te verduidelijken.

In dit verband wordt ter overweging gegeven om te werken met een gesloten lijst van instellingen waarop de regeling van toepassing is ⁽¹¹⁾. Die lijst kan worden opgenomen in het decreet zelf of in een bijlage bij het decreet, maar de vaststelling van die inventaris van instellingen kan eventueel ook aan de Vlaamse Regering worden overgelaten.

Artikel 3

1. Artikel 3, § 1, van het ontwerp bepaalt dat diensten met afzonderlijk beheer bij decreet worden opgericht en in principe "dezelfde regels als de Vlaamse ministeries" volgen. Het is niet duidelijk welke regels daarmee precies zijn bedoeld: enkel de regels vermeld in titel 2 van het ontwerp of, in het algemeen, alle regels die gelden voor de Vlaamse ministeries ⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Vermits IVA's met rechtspersoonlijkheid, publiekrechtelijk vormgegeven EVA's, strategische adviesraden en eigen vermogens luidens artikel 4, § 1, van het ontwerp onder het toepassingsgebied van het decreet vallen stelt dat op zich geen probleem, maar het door elkaar lopen van de gehanteerde categorieën draagt uiteraard niet bij tot een scherpe aflijning en dus tot rechtszekerheid.

⁽¹¹⁾ Zie bijv. artikel 1 van de wet van 16 maart 1954.

⁽¹²⁾ Uit de memorie van toelichting lijkt te volgen dat enkel de "boekhoudbepalingen van de ministeries" zijn bedoeld.

VRU

48.726/1

2. Artikel 3, § 1, van het ontwerp machtigt daarenboven de Vlaamse Regering om "aanvullende bepalingen over begroting en financieel beheer (uit te vaardigen) die verder uitvoering geven aan de decretale bepalingen".

Uit de tweede paragraaf van artikel 3 blijkt dat "[d]e bepalingen van paragraaf 1" alleen betrekking kunnen hebben op een aantal in de ontworpen bepaling vermelde materies. Wat met de "bepalingen van paragraaf 1" precies is bedoeld, is evenmin duidelijk. In die paragraaf zijn immers zowel specifieke decretale regels als aanvullende bepalingen vast te stellen door de Vlaamse Regering vermeld. Zoals de ontworpen bepaling is geredigeerd, zal de beperking voor alle in paragraaf 1 vermelde bepalingen gelden.

Op de vraag welke de omvang is van de delegatie aan de Vlaamse Regering antwoordde de gemachtigde wat volgt:

"Om uitvoering te geven aan de punten die opgesomd worden in § 2 kan de Vlaamse Regering bepalingen uitvaardigen die afwijken van de regels die gelden voor de Vlaamse ministeries. Indien elders in het voorliggend voorontwerp van decreet voor DAB's een afwijkende regel noodzakelijk geacht wordt, wordt dit gepreciseerd. Dit gebeurt concreet in artikel 11 § 4, artikel 13 § 2 en artikel 20 § 3.

Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan dat in een oprichtingsdecreet van een DAB bijkomende regels worden bepaald, die kunnen afwijken van de regels voor de Vlaamse ministeries".

Gelet op het gegeven dat in artikel 3, § 1, sprake is van "aanvullende bepalingen", zullen die regels evenwel niet mogen afwijken.

3. In een normatieve tekst dienen woorden als "moeten", "dienen te", "het is vereist dat" of "zijn verplicht" waar mogelijk te worden vermeden, aangezien de verplichting al besloten ligt in de aard van de regelgeving. Gelet daarop stelle men artikel 3, § 3, van het ontwerp beter als volgt:

"De diensten met afzonderlijk beheer houden hun jaarlijkse uitgaven binnen de perken van de ontvangsten en van de goedgekeurde limitatieve kredieten van dat jaar".

VRU

48.726/1

Artikel 4

Artikel 4, § 1, van het ontwerp omschrijft het toepassingsgebied van het decreet. In 2/ worden de Vlaamse rechtspersonen aangeduid op wie het voorliggende decreet van toepassing is. De rechtspersonen opgesomd onder a), b), d) en e), beantwoorden aan de definitie van 'Vlaamse openbare instelling' zoals omschreven in artikel 2, 7/, en vermeld onder punt c). Gelet op de onduidelijke omschrijving van de term 'Vlaamse openbare instelling', kan niet met zekerheid het toepassingsbereik van dit decreet worden bepaald ⁽¹³⁾, wat dient te worden verholpen.

Artikel 6

Uit artikel 50, § 1, van de bijzondere financieringswet volgt dat het Vlaams Parlement jaarlijks de begroting goedkeurt. Het is derhalve het vertegenwoordigend orgaan dat de uitvoerende macht machtigt om bepaalde uitgaven te doen.

Gelet daarop is niet duidelijk waarom in artikel 6, § 1, van het ontwerp de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om de 'begrotingsdoelstellingen' vast te leggen in het regeerakkoord wat trouwens een politiek document is en geen formeel-juridisch statuut heeft.

Artikel 7

Uit artikel 7 van het ontwerp volgt dat als het bereiken van de "begrotingsdoelstellingen" in gevaar dreigt te komen, de Vlaamse Regering maatregelen "kan" nemen om het bereiken van de doelstellingen te verzekeren.

Ook de draagwijdte van deze bepaling is niet meteen duidelijk. Ze kan in elk geval geen bijzondere machten inhouden, omdat die lezing een te ruime bevoegdheidsoverdracht aan de uitvoerende macht zou inhouden. De bepaling zou eventueel zo kunnen worden gesteld dat de decreetgever de regering opdraagt om de nodige (binnen haar normale bevoegdheden liggende) maatregelen te nemen ingeval de begroting dreigt te ontsporen.

⁽¹³⁾ Gelet op de onduidelijkheid van de reikwijdte van artikel 4, § 1, is ook het toepassingsbereik van artikel 4, § 2, onduidelijk.

VRU

48.726/1

Artikel 12

Het zou duidelijker zijn in artikel 12, § 1, van het ontwerp te schrijven: "Bij decreet kunnen specifieke ontvangsten worden toegewezen ...".

Artikel 27

1. De bepaling in verband met vorderingen of verplichtingen die als vastgesteld beschouwd kunnen worden, parafraseert artikel 19 van het koninklijk besluit van 10 november 2009 tot vaststelling van het boekhoudplan van toepassing op de federale Staat en op de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie.

Als er toch voor gekozen wordt om de hogere norm te hernemen, met verwijzing naar de bron ervan (zie in dit verband de eerste algemene opmerking), dan mag daarbij gelet op artikel 50, § 2, van de bijzondere financieringswet niet worden afgeweken van de federale norm. Inhoudelijk verschillen sommige van de geparafraseerde bepalingen echter van die hogere norm ("er is een verantwoordingsstuk voorhanden" is niet helemaal hetzelfde als "een verantwoordingsstuk is in het bezit van de betrokken boekhoudkundige entiteit", zoals ook "zijn bedrag is op nauwkeurige wijze vastgesteld" niet overeenstemt met de voorwaarde "het bedrag is nauwkeurig bepaald of is bepaalbaar, als het een verplichting betreft").

2. Het bepaalde in artikel 27, § 3, van het ontwerp is dubbelzinnig geformuleerd. Door te bepalen dat een vordering in de vermelde gevallen "geannuleerd" kan worden, wordt minstens de indruk gewekt dat het niet enkel om een boekhoudkundige afwaardering kan gaan doch ook om de kwijtschelding van een schuld.

In elk geval kan het in de context van dit ontwerp logischerwijze slechts om boekhoudkundige regels gaan. Dit zou duidelijk tot uiting moeten worden gebracht door de terminologie aan te passen (daartoe kan bijvoorbeeld het werkwoord "afboeken" worden gebruikt of kan worden gesproken over het "afwaarderen" van de vordering).

VRU

48.726/1

3. Wat de fiscale vorderingen betreft die vermeld zijn in artikel 27, § 3, 3/, van het ontwerp ⁽¹⁴⁾, kan geen delegatie tot kwijtschelding of niet inning gegeven worden aan de Vlaamse Regering. Op grond van artikel 172, tweede lid, van de Grondwet dient de decreetgever deze aangelegenheid immers zelf te regelen.

Artikel 29

Dit artikel stelt dat de rekenplichtige ⁽¹⁵⁾ rekenschap moet afleggen over de financiële rekeningen waarvoor hij verantwoordelijk is (§ 1) en dat de rekenplichtigen worden aangewezen door de Vlaamse Regering (§ 2).

Uit artikel 180, tweede lid, van de Grondwet en artikel 10, § 3, van de algemenebepalingenwet volgt dat de rechtsprekende bevoegdheid van het Rekenhof met betrekking tot het nazien en verevenen van de rekeningen van de rekenplichtigen zich ook uitstrekt tot de gemeenschappen en de gewesten ⁽¹⁶⁾.

In de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat de Vlaamse Regering niet alleen de rekenplichtigen aanwijst, doch tevens zal bepalen aan wie de rekenplichtige rekenschap moet afleggen. Dit laatste is evenwel niet in overeenstemming met de voormelde bepalingen, die het Rekenhof de bevoegdheid daartoe verlenen. Dat sluit evenwel niet uit dat de administratie de boeken van de rekenplichtigen mag inzien en controleren. Indien daarbij fouten worden vastgesteld, dient de administratie echter de rekenplichtige voor het Rekenhof te dagen, dat als enige bevoegd is om de fout te kwalificeren.

⁽¹⁴⁾ Volgens de gemachtigde zal artikel 27, § 3, 3°, van het ontwerp primeren op alle decretale bepalingen die vooraf zijn genomen: "Bijzondere decretale bepalingen die in chronologie vóór het rekendecreet vallen, worden door deze algemene bepaling overruled. Niets belet echter de decreetgever na inwerkingtreding van het rekendecreet, opnieuw bijzondere bepalingen te treffen, die dan weer primeren op dit artikel".

⁽¹⁵⁾ Over wat onder het begrip 'rekenplichtige' dient te worden verstaan, kan worden verwezen naar het advies 35.804/1 van 18 september 2003 (*Parl. St.*, VI. Parl., 2003-2004, nr. 2132/1, 115 e.v.).

⁽¹⁶⁾ Dat de rekenplichtigen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest rekenschap moeten afleggen over de financiële rekeningen waarvoor zij verantwoordelijk zijn, zoals in artikel 29, § 1, van het ontwerp wordt gesteld, is dus louter een bevestiging van hogere normen.

Artikel 40

Artikel 40, § 1, van het ontwerp regelt de oprichting van reservefondsen bij de Vlaamse rechtspersonen.

Daarover werden door de met het onderzoek belaste auditeur een reeks vragen aan de gemachtigde gesteld, waarop deze als volgt antwoordde:

"De betrokken bepaling doet inderdaad een misverstand ontstaan. Het is geenszins de bedoeling de spijziging van reservefondsen aan het Vlaams Parlement voor goedkeuring voor te leggen. Hier wordt alleen verduidelijkt dat de spijziging van het reservefonds als een uitgavenpost in de begroting van de betrokken rechtspersonen moet zichtbaar gemaakt worden. Bij de rechtspersonen met een raad van bestuur, zal het Vlaams parlement hiervan dus enkel kennis nemen".

De laatste zin van artikel 40, § 1, verduidelijkte de gemachtigde als volgt:

"Hier wordt verduidelijkt dat bij de aanwending van het reservefonds, het bedrag dat zal aangewend worden, als een ontvangstenpost in de begroting van de betrokken rechtspersoon moet zichtbaar gemaakt worden. In het geval van rechtspersonen met een raad van bestuur, is het dus de raad van bestuur die door de goedkeuring van de begroting de aanwending van het reservefonds machtigt".

De betrokken paragraaf zal in die zin moeten worden herschreven.

Artikel 45

In artikel 45, 4/, van het ontwerp dient de verwijzing naar "het eerste en het tweede lid" vervangen te worden door een verwijzing naar "1/ en 2/", terwijl naar "3/" moet worden verwezen in plaats van naar "het derde lid".

Artikel 53

Artikel 53 van het ontwerp omschrijft wat onder "subsidie vanwege de Vlaamse overheid" dient te worden verstaan. 'Vlaamse overheid' is gedefinieerd in artikel 2, 11°, van het ontwerp, terwijl in die omschrijving sprake is van "door een instantie die tot de overheid behoort". Allicht is het de bedoeling te bepalen wat onder de term 'subsidie' in hoofdstuk 1 van titel 5 dient te worden verstaan ⁽¹⁷⁾. In dat geval kan beter worden geschreven:

⁽¹⁷⁾ In de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat de gehanteerde definitie in essentie dezelfde elementen vertoont als die waarnaar verwezen wordt in de toelichting bij de algemenebepalingenwet.

VRU

48.726/1

"Voor de toepassing van dit hoofdstuk dient onder subsidie te worden verstaan: elke vorm van financiële ondersteuning die wordt verstrekt door een instantie die tot de Vlaamse overheid behoort ...".

Hiermee is echter niet op ondubbelzinnige wijze aangegeven wat de reikwijdte van deze bepaling is. Artikel 11 van de algemenebepalingenwet omvat alleszins ook subsidies verleend door een rechtspersoon die rechtstreeks of onrechtstreeks door één van de gemeenschappen of gewesten wordt gesubsidieerd. De vraag rijst dan ook of de privaatrechtelijk vormgegeven EVA's niet dienen te ressorteren onder deze regeling.

Artikel 63

Artikel 63, § 1, van het ontwerp stelt dat het Rekenhof bevoegd is ten aanzien van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer, de Vlaamse rechtspersonen vermeld in artikel 4, § 1, 2°, van het ontwerp en de privaatrechtelijk vormgegeven EVA's.

Daarbij rijst de vraag of daarmee alle openbare instellingen zijn gevat die opgericht zijn door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest of die ervan afhangen, zoals vereist is door artikel 10, § 2, van de algemenebepalingenwet. Deze bepaling lijkt immers geen betrekking te hebben op, onder meer, wetenschappelijke instellingen, onderwijsinstellingen, VZW's en NV's van publiek recht, die wel onder de definitie van artikel 10, § 2, van de algemenebepalingenwet ressorteren.

Deze bepaling dient dan ook zo te worden geherformuleerd, dat zeker en vast de instellingen bedoeld in de algemenebepalingenwet begrepen zijn in de ontworpen regeling. Tevens dient het toepassingsbereik van deze bepaling op een rechtszekere manier te zijn omschreven.

VRU

48.726/1

Artikel 69

Artikel 69, eerste lid, van het ontwerp is onduidelijk geformuleerd. Artikel 109 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse wooncode vormt immers geen onderdeel van de wet van 16 maart 1954.

Het volstaat daarom te bepalen dat de wet van 16 maart 1954 wordt opgeheven. Dat daarmee niet wordt geraakt aan de bevoegdheden van de commissarissen vermeld in artikel 109 van het decreet van 15 juli 1997 kan zo nodig worden opgemerkt in de memorie van toelichting.

Artikel 75

Artikel 21 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, dat artikel 75 van het ontwerp beoogt te wijzigen, luidt:

"Tot de inwerkingtreding van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, zijn de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 6*bis* en 13 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op het agentschap. Voor de toepassing van voormelde wetsbepalingen wordt het agentschap beschouwd als een organisme van categorie B".

Na de wijzigingen beoogd door artikel 75 en artikel 69, tweede lid, van het ontwerp zal deze bepaling luiden:

"Tot de inwerkingtreding van het decreet van [nieuwe datum] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, zijn de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 6*bis* en 13 van het decreet van [nieuwe datum] houdende de regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending van subsidies, en de controle door het Rekenhof van toepassing op het agentschap. Voor de toepassing van voormelde wetsbepalingen wordt het agentschap beschouwd als een organisme van categorie B".

Het is duidelijk dat dit logisch gezien niet klopt. Deze wijzigingsbepaling zal dan ook aangepast moeten worden aan de bedoeling van de stellers.

VRU

48.726/1

Deze opmerking is van overeenkomstige toepassing voor de artikelen 76 tot 85 van het ontwerp.

Slotopmerking

Er zijn momenteel verschillende decretale bepalingen die afwijken van of strijden met de nieuwe regeling. Bij wijze van voorbeeld kan melding worden gemaakt van volgende artikelen die afwijken van artikel 46 van het ontwerp:

- artikel 9 van het decreet van 31 januari 2003 betreffende de oprichting van het Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics";
- artikel 32 van het decreet van 23 december 2005 tot begeleiding van de begroting 2006;
- artikel 38 van het decreet van 19 mei 2006 houdende bepalingen inzake leefmilieu en energie.

Al de afwijkende bepalingen kunnen ter wille van de rechtszekerheid beter expliciet opgeheven worden.

VRU

48.726/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. TISON,	assessoren van de
	L. DENYS,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Algemenebepalingenwet: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- 2° vorderingen: vastgestelde rechten ten bate als vermeld in artikel 4, eerste lid, 1°, van de Algemenebepalingenwet;
- 3° vastleggingskrediet: krediet tot beloop waarvan bedragen tijdens het begrotingsjaar kunnen worden vastgelegd als vermeld in artikel 4, eerste lid, 2°, a), van de Algemenebepalingenwet;
- 4° vereffeningskrediet: krediet tot beloop waarvan bedragen tijdens het begrotingsjaar kunnen worden vereffend als vermeld in artikel 4, eerste lid, 2°, b), van de Algemenebepalingenwet;
- 5° kaderdecreet: het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003;
- 6° programma: een verzameling van kredieten die betrekking hebben op dezelfde doelstelling;
- 7° programma voor beleidskrediet: een programma dat betrekking heeft op de kredieten voor de externe werking van de Vlaamse overheid;
- 8° apparaatsprogramma: een specifiek programma dat betrekking heeft op de interne werking van de Vlaamse overheid. Dat programma kan personeels-, werkings- en investeringskredieten omvatten;
- 9° Vlaamse overheid: het geheel van de overheden, vermeld in artikel 4, §1.

Art. 3. §1. Binnen de Vlaamse ministeries kunnen diensten met afzonderlijk beheer worden opgericht bij decreet. De diensten met afzonderlijk beheer volgen de regels van de Vlaamse ministeries zoals bepaald in titel 2. De Vlaamse Regering kan voor de diensten met afzonderlijk beheer andere bepalingen over begroting en financieel beheer uitvaardigen.

§2. De andere bepalingen over begroting en financieel beheer bedoeld in paragraaf 1 kunnen alleen betrekking hebben op:

- 1° de opmaak en bekendmaking van een begroting en van rekeningen;
- 2° de mogelijkheid om, vanaf het begin van het jaar, de geldmiddelen te gebruiken die beschikbaar zijn bij het verstrijken van het vorige jaar;

3° de wijze waarop het financiële beheer wordt gevoerd;

4° de oprichting en aanwending van reservefondsen.

§3. De diensten met afzonderlijk beheer houden hun jaarlijkse uitgaven binnen de perken van de ontvangsten en van de goedgekeurde limitatieve kredieten van dat jaar.

Art. 4. §1. Dit decreet is van toepassing op:

1° wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft: de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer;

2° de volgende rechtspersonen:

Intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid:

- Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs – AGION
- Agentschap ter bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie – Bloso
- Fonds Jongerenwelzijn
- Fonds voor Stationsomgevingen
- Kind en Gezin
- Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij – OVAM
- Toerisme Vlaanderen
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap – VAPH
- Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden – VIPA
- Vlaams Toekomstfonds
- Vlaams Zorgfonds
- Vlaamse Milieumaatschappij – VMM

Extern verzelfstandigde agentschappen naar publiek recht:

- Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen – AGIV
- NV De Scheepvaart
- Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie – IWT
- Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Oostende
- Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Kortrijk-Wevelgem
- Psychiatrisch Zorgcentrum Geel
- Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem
- Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen – F.I.T.
- Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding – VDAB
- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen – VMSW
- Vlaamse Landmaatschappij – VLM
- Vlaamse Regulator voor de Media – VRM
- Vlaamse Reguleringinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt – VREG
- Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn
- NV Waterwegen en Zeekanaal

Vlaamse openbare instellingen van het type A:

- Fonds Flankerend Economisch Beleid (Hermes)
- Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij en Aquicultuursector – FIVA
- Fonds Culturele Infrastructuur – FoCI
- Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU)
- Fonds Vlaanderen-Azië
- Garantiefonds Huisvesting
- Grindfonds
- Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid in Vlaams-Brabant – Vlabinvest
- Pendelfonds
- Rubiconfonds
- Topstukkenfonds
- Vlaams Brusselfonds

- Vlaams Fonds voor de Lastendelging – VFLD
- Vlaams Landbouwinvesteringsfonds – VLIF
- Vlaamse openbare instellingen van het type B:
 - Universitair ziekenhuis Gent
 - CV Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening – VMW
- Vlaamse openbare instellingen sui generis:
 - Gemeenschapsonderwijs – GO!
 - Vlaams Fonds voor de Letteren – VFL
 - Reproductiefonds Vlaamse Musea – RVM
 - NV Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek – VITO
 - Vlaamse Radio en Televisie – VRT
- Eigen Vermogens:
 - Eigen vermogen Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek – ILVO
 - Eigen vermogen Flanders Hydraulics
 - Eigen vermogen Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek – INBO
 - Ondersteunend centrum van Agentschap voor Natuur en Bos – ANB
- Strategische adviesraden:
 - Minaraad
 - Mobiliteitsraad van Vlaanderen – MORA
 - Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen – SERV
 - Strategische Adviesraad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
 - Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd Sport en Media (SARC)
 - Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
 - Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij – SALV
 - Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – SARO
 - Vlaamse Woonraad
 - Vlaamse Adviesraad Bestuurszaken – Vlabest
 - Vlaamse Onderwijsraad – Vlor
 - Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie – VRWI
 - Strategische Adviesraad Werk en Sociale Economie

§2. Artikel 37, §1, artikel 46, §2, en artikel 50, §2, zijn ook van toepassing op alle andere rechtspersonen dan deze die vermeld worden in paragraaf 1 als die, in overeenstemming met het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vermeld in verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

§3. Jaarlijks wordt de lijst van Vlaamse rechtspersonen die bedoeld wordt onder paragraaf 2 opgenomen in het begrotingsdecreet.

Art. 5. Overeenkomstig de Algemenebepalingenwet beginnen een begrotings- en boekjaar op 1 januari en eindigen ze op 31 december daaropvolgend.

Titel 2. Bepalingen voor de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de meerjarenraming

Art. 6. §1. In de regeringsverklaring legt de Vlaamse Regering de begrotingsdoelstellingen vast die nagestreefd zullen worden. Daarnaast worden de maatregelen vastgelegd die nodig zijn om de begroting uit te voeren binnen die begrotingsdoelstellingen.

§2. De doelstellingen van de beleidsnota's moeten passen in de door de Vlaamse Regering goedgekeurde begrotingsdoelstellingen.

In aansluiting op de beleidsnota's wordt een meerjarenraming ingediend bij het Vlaams Parlement. De meerjarenraming vertaalt de genomen beleidsopties in een meerjarig budgettair perspectief en geeft een prognose weer van de budgetontwikkeling voor elk jaar van de legislatuur.

De meerjarenraming moet een duidelijk onderscheid maken tussen de prognoses bij constant beleid en de budgettaire gevolgen van het nieuwe beleid.

Een afzonderlijk hoofdstuk van de meerjarenraming moet de budgettaire impact weer-geven van verbintenissen waarvan de uitvoering de termijn van de meerjarenraming overschrijdt.

§3. De meerjarenraming wordt elk jaar geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden naar aanleiding van de opmaak van de begroting. De meerjarenraming en de aanpassingen worden uiterlijk één maand na de neerlegging van de begroting meegedeeld aan het Vlaams Parlement als een aanvullend stuk. De meerjarenraming heeft betrekking op zes jaar. De raming wordt aldus telkens uitgebreid met een jaar.

Art. 7. Als het bereiken van de begrotingsdoelstellingen in gevaar dreigt te komen, neemt de Vlaamse Regering maatregelen die het bereiken van de doelstellingen moeten verzekeren.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over de jaarlijkse begroting

Afdeling 1. Opmaak, doel en inhoud van de jaarlijkse begroting

Art. 8. De begroting wordt jaarlijks opgemaakt.

Ze wordt ten minste eenmaal per jaar geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden door een begrotingscontrole uit te voeren.

Art. 9. Met de jaarlijkse begroting en de aanpassingen hieraan:

- 1° worden de ontvangsten en de uitgaven voor het desbetreffend jaar geraamd;
- 2° wordt de machtiging verleend om die ontvangsten en uitgaven te realiseren overeenkomstig de wetten, decreten en besluiten die van kracht zijn.

Art. 10. §1. De jaarlijkse begroting omvat:

- 1° voor de ontvangsten:
 - a) een raming van de vorderingen ten opzichte van debiteuren die tijdens het begrotingsjaar zullen ontstaan;
 - b) een raming van de kasontvangsten;
- 2° voor de uitgaven:
 - a) de vastleggingskredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verbintenissen ten laste mogen worden aangegaan;
 - b) de vereffeningskredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verplichtingen ten opzichte van crediteuren kunnen worden geboekt ingevolge verbintenissen die in dat jaar of in vorige jaren zijn ontstaan of aangegaan;
 - c) een raming van de kasuitgaven.

§2. Overeenkomstig artikel 4, tweede lid, van de Algemenebepalingenwet worden voor de recurrente verbintenissen waarvan de gevolgen zich over verschillende jaren uitstrekken, uitgaven alleen begroot voor de bedragen die opeisbaar zullen worden tijdens het begrotingsjaar. Voor de recurrente vorderingen geldt dezelfde regeling voor de ontvangsten.

§3. De gezamenlijke ontvangsten zijn bestemd voor de gezamenlijke uitgaven.

Afdeling 2. Structuur van de jaarlijkse begroting

Art. 11. §1. De jaarlijkse begroting wordt onderverdeeld overeenkomstig de homogene beleidsdomeinen, vermeld in artikel 2 van het kaderdecreet en de daarmee samengaan­de organisatie­vorm, vermeld in artikel 3 van het kaderdecreet.

§2. Per organisatie­vorm wordt in de jaarlijkse begroting een apparaatsprogramma voor­zien en in een of meer programma's voor de beleidskredieten.

§3. Als verschillende organisatie­vormen betrokken zijn bij de beleidsuitvoering van een programma, wordt voor ieder programma een samenvattende tabel opgesteld waarbij de bedragen per organisatie­vorm worden opgeteld.

De begroting wordt goedgekeurd op het niveau van het totaal van de programmata­bel over de grenzen van de organisatie­vorm heen.

§4. De begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer maken deel uit van de begro­ting en worden achteraan toegevoegd.

Art. 12. §1. Bij decreet kunnen specifieke ontvangsten worden toegewezen aan specifieke uitgaven. Als in de begroting ontvangsten zijn opgenomen die in afwijking van artikel 10, §3, worden toegewezen aan specifieke uitgaven, ontstaan variabele uitgavenkredieten. De omvang van een variabel krediet wordt bepaald op basis van de in de loop van het be­grotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Het gedeelte daarvan dat op het einde van het begrotingsjaar niet werd aangewend om verbintenissen aan te gaan of verplichtingen te boeken, wordt overgedragen naar het volgende begrotingsjaar en wordt bij het variabele krediet gevoegd dat in dat volgende jaar zal worden gevormd. Variabele kredieten vormen samen met de overeenkomstige toegewezen ontvangsten een begrotingsfonds.

§2. Een variabel krediet kan niet gespijsd worden met een toelage uit de algemene uit­gavenbegroting. Een variabel krediet kan niet worden herverdeeld naar en van vastleg­gings- of vereffeningskredieten, behalve naar en van variabele kredieten die behoren tot hetzelfde begrotingsfonds.

Art. 13. §1. Vanaf de goedkeuring van de begroting en op zijn vroegst vanaf 1 decem­ber mogen vastleggingen die nodig zijn om de ononderbroken werking van de openbare diensten te verzekeren, aangegaan worden ten laste van de kredieten van het volgende begrotingsjaar. Die vastleggingen mogen een derde van de goedgekeurde kredieten voor soortgelijke uitgaven op het lopende jaar niet overschrijden. De vastleggingsakten bepalen dat de werken niet aangevat mogen worden, de leveringen niet mogen plaatsvinden en de diensten niet gepresteerd mogen worden vóór de opening van het begrotingsjaar.

§2. Op het einde van het begrotingsjaar wordt het niet-aangewende gedeelte van de uitga­venkredieten geannuleerd, met uitzondering van de variabele kredieten en van het begro­tingssaldo van de diensten met afzonderlijk beheer.

Art. 14. De memorie van toelichting bij de jaarlijkse begroting bevat een verantwoording van de ontvangsten en uitgaven aan de hand van financiële en niet-financiële informatie. De memorie van toelichting plaatst de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief door ze te situeren ten opzichte van de meerjarenraming, vermeld in artikel 6, §2.

De memorie van toelichting bevat minimaal volgende informatie:

- de stand van de uitstaande verplichtingen;
- de evolutie van de reservefondsen, met inbegrip van de reglementaire onderbouwing;
- informatie over de thesaurie- en schuldpositie;
- informatie over de aanwending van de kredieten.

Afdeling 3. Indiening en goedkeuring van de jaarlijkse begroting

Art. 15. §1. Het ontwerp van begroting of begrotingsaanpassing en de memorie van toelichting worden opgesteld door de Vlaamse Regering.

§2. De documenten, vermeld in paragraaf 1 worden door de Vlaamse Regering ingediend bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 31 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat voor de initiële begroting, en uiterlijk op 30 april van het lopende jaar voor de eerste aanpassing van de begroting.

§3. In de gevallen, vermeld in artikel 19 moet de Vlaamse Regering binnen vijftien kalenderdagen na haar beslissing een ontwerp van decreet tot aanpassing van de begroting samen met een memorie van toelichting bij het Vlaams Parlement indienen.

Art. 16. Gelijktijdig met de indiening ervan bij het Vlaams Parlement bezorgt de Vlaamse Regering van elk ontwerp van decreet houdende de begroting, de aanpassing van de begroting, of de toekenning van voorlopige uitgavenkredieten, vermeld in artikel 18, een afschrift aan het Rekenhof.

In voorkomend geval deelt het Rekenhof zijn opmerkingen over die ontwerpen van decreet of memorie van toelichting mee aan het Vlaams Parlement, met afschrift aan de Vlaamse Regering.

Art. 17. De jaarlijkse begroting en de aanpassingen eraan worden bij decreet goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

De initiële begroting wordt door het Vlaams Parlement goedgekeurd uiterlijk op 31 december van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat. De eerste aangepaste begroting vermeld in artikel 8, tweede lid, wordt door het Vlaams Parlement goedgekeurd uiterlijk op 30 juni van het lopend jaar.

De eventuele daaropvolgende aangepaste begrotingen moeten uiterlijk op 31 december van het lopend jaar worden goedgekeurd.

Art. 18. Als een begroting niet voor de aanvang van het begrotingsjaar kan worden goedgekeurd, worden bij decreet voorlopige uitgavenkredieten geopend om de werking van de diensten te waarborgen. Die kredieten mogen niet aangewend worden voor nieuwe uitgaven waarvoor bij decreet voorheen geen machtiging werd verleend.

De voorlopige uitgavenkredieten per programma bedragen per maand een twaalfde van het uitgavenkrediet van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer van het verlopen begrotingsjaar. Ze worden verhoogd met de variabele kredieten, vermeld in artikel 12.

De Vlaamse Regering dient daartoe een ontwerp van decreet in bij het Vlaams Parlement. Het ontwerp bepaalt de termijn waarop de voorlopige uitgavenkredieten betrekking hebben. Die termijn mag niet meer dan vier maanden bedragen, behalve als wettelijke of contractuele verplichtingen een andere termijn opleggen.

Het decreet tot toekenning van voorlopige uitgavenkredieten vervalt door de inwerkingtreding van het initiële begrotingsdecreet.

Art. 19. §1. In dringende gevallen, veroorzaakt door uitzonderlijke of onvoorzienbare omstandigheden, kan de Vlaamse Regering, bij gemotiveerde beraadslaging, machtiging

verlenen om verbintenissen aan te gaan en verplichtingen te boeken boven de limiet van de begrotingskredieten of, bij ontstentenis van kredieten, voor het door de beraadslaging vastgestelde bedrag.

De tekst van de beraadslagingen wordt onmiddellijk aan het Vlaams Parlement en het Rekenhof meegedeeld. Als het Rekenhof opmerkingen heeft, bezorgt het die binnen drie werkdagen aan het Vlaams Parlement.

§2. De machtigingen, vermeld in de beslissing worden opgenomen in een ontwerp van decreet waarbij de nodige kredieten worden geopend.

De beraadslaging moet in de volgende gevallen het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk decreetsontwerp:

- 1° als de beslissing betrekking heeft op een bedrag van ten minste 5 miljoen euro;
- 2° als de beslissing machtiging verleent voor een uitgave van ten minste 500.000 euro, die ten minste 15 procent vertegenwoordigt van het krediet ten laste waarvan die uitgave wordt aangerekend.

Iedere uitvoering van de beslissing wordt opgeschort tot het decreetsontwerp, vermeld in het tweede lid, is ingediend.

Als beslissingen achtereenvolgens betrekking hebben op hetzelfde krediet, worden de bedragen waarvoor ze machtiging verlenen, samengeteld voor de toepassing van deze bepalingen.

§3. Paragraaf 2 is niet van toepassing op de beslissingen die machtiging verlenen voor uitgaven waarvoor kredieten zijn uitgetrokken in een decreetsontwerp dat al is ingediend.

Paragraaf 2, derde lid, is niet van toepassing als de Vlaamse Regering beslist bepaalde andere kredieten te blokkeren voor het bedrag, vermeld in de beslissing. In de beslissing worden de geblokkeerde kredieten aangegeven.

Art. 20. §1. De Vlaamse Regering kan herverdelingen uitvoeren tussen de vastleggingskredieten binnen hetzelfde programma. Als de vastleggingskredieten van een programma gespreid zijn over verschillende organisatievormen, kan de Vlaamse Regering de kredieten herverdelen tussen de organisatievormen in kwestie.

§2. De Vlaamse Regering kan herverdelingen uitvoeren tussen de vereffeningskredieten van alle programma's die behoren tot hetzelfde beleidsdomein. Als de vereffeningskredieten gespreid zijn over verschillende organisatievormen, kan de Vlaamse Regering de kredieten herverdelen tussen de organisatievormen in kwestie.

§3. De Vlaamse Regering kan de vastleggingskredieten en vereffeningskredieten van een dienst met afzonderlijk beheer herverdelen tussen de programma's die deel uitmaken van die dienst.

§4. Als de herverdelingen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, tot gevolg hebben dat de toelage aan een organisatievorm of dienst met afzonderlijk beheer gewijzigd wordt, moet de betrokken entiteit haar eigen begroting aanpassen aan de gewijzigde toelage.

§5. Alle beslissingen tot herverdeling moeten binnen vijftien kalenderdagen meegedeeld en verantwoord worden door de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement, met afschrift aan het Rekenhof.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over de boekhouding

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 21. Overeenkomstig artikel 5 van de Algemenebepalingenwet voert de Vlaamse overheid voor de Vlaamse ministeries een economische boekhouding met een analytische component, op basis waarvan de begrotingsopvolging en -rapportering permanent kunnen worden verzekerd.

De begrotingsopvolging heeft tot doel een permanente voortgangscontrole en -rapportering te waarborgen van de ontvangsten, de vereffeningen en de vastleggingen waarin voorzien is in de begroting.

De Vlaamse Regering kan de gemeenschappelijke en verplichte basisstructuur van de analytische componenten bepalen die van toepassing is voor de Vlaamse Overheid.

Art. 22. Overeenkomstig artikel 6, eerste lid, van de Algemenebepalingenwet wordt de boekhouding gevoerd volgens de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden. Zij heeft betrekking op het geheel van de bezittingen en de rechten van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, hun schulden, verplichtingen en verbintenissen van welke aard ook.

Art. 23. Overeenkomstig artikel 7 van de Algemenebepalingenwet wordt, in dezelfde vorm als het rekeningstelsel, een jaarlijkse inventaris opgesteld van alle activa en passiva van het vermogen. De rekeningen worden in overeenstemming gebracht met de inventaris.

Art. 24. Alle verrichtingen worden gestaafd met een verantwoordingsstuk waarnaar ze verwijzen. De Vlaamse Regering kan regels uitvaardigen om elektronische verantwoordingsstukken en facturatie mogelijk te maken.

Kleine verrichtingen in ontvangsten of uitgaven waarvoor geen factuur vereist is, kunnen dagelijks geboekt worden door middel van een gezamenlijke inschrijving.

Art. 25. Alle boekhoudstukken worden methodisch bewaard gedurende de termijnen, vermeld in artikel 6 van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen.

Afdeling 2. Bepalingen over de aanrekening

Art. 26. Overeenkomstig artikel 6, tweede lid, van de Algemenebepalingenwet wordt elke verrichting zonder uitstel, getrouw, volledig en naar tijdsorde geboekt en wordt ze gehecht aan het boekjaar waarin ze zich voordoet.

Een verbintenis die overeenkomstig het eerste lid aan een bepaald jaar gehecht moet worden, kan daarop uiterlijk tot en met 31 december van dat jaar geboekt worden.

Verplichtingen die voortvloeien uit diensten of prestaties die geleverd zijn in het vorige boekjaar mogen in het volgende jaar, tot en met 31 januari, op het vorige boekjaar worden geboekt.

De Vlaamse Regering kan nadere regels uitvaardigen voor de aanrekening van opbrengsten en uitgaven op de vastleggings- en vereffeningkredieten.

Art. 27. §1. Een vordering of een verplichting is vastgesteld als tegelijk voldaan is aan de volgende voorwaarden:

1° er is een verantwoordingsstuk in bezit;

- 2° de identiteit van de schuldenaar, respectievelijk de schuldeiser, is bepaalbaar;
- 3° er bestaat een verplichting tot betaling;
- 4° het bedrag is op nauwkeurige wijze vastgesteld.

§2. Als er bij vorderingen aanwijzingen zijn dat het bedrag niet inbaar is ten opzichte van de debiteur, dan wordt een dubieuze vordering geboekt.

§3. Een vordering kan geheel of gedeeltelijk afgeboekt worden in de volgende gevallen:

- 1° op grond van verantwoordingsstukken die een correctie ten opzichte van de eerder geboekte vordering rechtvaardigen of waaruit de uitdoving door verjaring blijkt;
- 2° in geval van onrentabiliteit van de invorderingsprocedure voor een niet-fiscale vordering. De beslissing daarover wordt genomen door de Vlaamse Regering die daarvoor algemene richtlijnen uitvaardigt en eventueel een delegatieregeling uitwerkt;
- 3° in geval van onrentabiliteit van de invorderingsprocedure voor een fiscale vordering waarvan het bedrag, met inbegrip van alle opcentiemen, verhogingen, boeten, intresten en kosten, maximaal 30 euro bedraagt.

Art. 28. §1. Voor een verbintenis wordt aangegaan, wordt het bedrag ervan boekhoudkundig vastgelegd ten opzichte van het vastleggingskrediet.

Verbintenissen met een wekerend effect over verschillende jaren worden slechts vastgelegd voor het bedrag van de verplichtingen die eruit zullen ontstaan in de loop van het begrotingsjaar zelf. De vastlegging gebeurt:

- 1° voor het eerste jaar: voor de verbintenis wordt aangegaan;
- 2° voor de volgende jaren: bij het begin van het boekjaar.

In de overige gevallen worden de verbintenissen onmiddellijk vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

§2. Van de bepalingen van paragraaf 1, eerste lid, kan worden afgeweken voor overeenkomsten waarvan het bedrag een door de Vlaamse Regering te bepalen som niet overschrijdt.

Een verbintenis wordt geannuleerd als er geen verplichting meer uit kan ontstaan.

Hoofdstuk 4. Bepalingen over de rapportering

Afdeling 1. Rekenplichtige

Art. 29. §1. De rekenplichtige moet rekenschap afleggen over de financiële rekeningen waarvoor hij verantwoordelijk is.

§2. De rekenplichtigen worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

Afdeling 2. Periodiciteit van rapportering

Art. 30. §1. De Vlaamse Regering rapporteert jaarlijks aan het Vlaams Parlement over de algemene rekeningen en bezorgt een afschrift aan het Rekenhof.

§2. Daarnaast wordt een semestriële rapportering voorzien van:

- 1° een uitvoeringsrekening van de begroting;
- 2° een resultatenrekening;
- 3° een balans.

De Vlaamse Regering stelt de regels en voorwaarden vast voor die tussentijdse rapportering.

Afdeling 3. Algemene rekeningen

Art. 31. §1. De algemene rekeningen bestaan uit:

- 1° een jaarrekening die de volgende elementen bevat:
 - a) de balans op 31 december;
 - b) de resultatenrekening, opgesteld op basis van de kosten en de opbrengsten van het afgelopen boekjaar;
- 2° de rapportering over de uitvoering van de begroting, opgesteld in dezelfde vorm als de begroting;
- 3° een rapportering die de aansluiting tussen de jaarrekening, vermeld in 1°, en de rapportering, vermeld in 2°, bevat;
- 4° een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de rapportering over de begroting.

§2. Het boekjaar wordt afgesloten bij de decretale goedkeuring van de algemene rekeningen door het Vlaams Parlement uiterlijk op 31 oktober van het volgende jaar.

Art. 32. De algemene rekeningen worden opgesteld door de Vlaamse Regering en uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan het Rekenhof bezorgd.

Het Rekenhof bezorgt de rekeningen met zijn opmerkingen voor 31 mei volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bezorgt voor 21 juni een antwoord op die opmerkingen aan het Rekenhof. Het Rekenhof bezorgt zijn opmerkingen samen met het antwoord van de Vlaamse Regering voor 30 juni aan het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 5. Bepalingen over het financiële toezicht

Afdeling 1. Budgetcontrolling

Art. 33. De Vlaamse Regering houdt toezicht op de uitvoering van de begroting.

De Vlaamse Regering organiseert een begrotings- en beheerscontrole en ze doet daarvoor een beroep op de Inspectie van Financiën die haar ter beschikking wordt gesteld en die onder haar gezag staat.

Afdeling 2. Interne controle

Art. 34. De financiële afhandeling van dossiers is onderworpen aan de interne controle, vermeld in artikel 33 van het kaderdecreet.

Bij de inrichting van de processen voor de financiële afhandeling van dossiers wordt ten minste een functiescheiding ingesteld tussen:

- 1° de inhoudelijke afhandeling van het dossier;
- 2° de thesauriële afhandeling. Die omvat uitsluitend het in opdracht uitvoeren van inningen en betalingen;
- 3° de boekhoudkundige verwerking.

Art. 35. §1. De controleurs van de vastleggingen zien erop toe dat de verplichtingen worden aangerekend op de correcte vastleggingskredieten. De controleurs van de vastleggingen zien erop toe dat alle vereiste documenten of adviezen in het dossier aanwezig zijn.

§2. De controleurs worden aangewezen door de Vlaamse Regering, op voordracht van de Vlaams minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen.

§3. De controleurs van de vastleggingen mogen zich alle stukken, inlichtingen en ophelдерingen doen verstrekken die aansluiten bij hun opdracht.

§4. Van de goedkeuring van overeenkomsten voor werken en leveringen van goederen of diensten, alsook van de toekenning van subsidies, prijzen en giften mag niet worden kennisgegeven voor die overeenkomsten of toekenningen door de controleur van de vastleggingen geëvalueerd zijn.

De Vlaamse Regering kan categorieën van uitgaven bepalen die vrijgesteld zijn van het voorafgaand visum van de controleur van de vastleggingen, en kan het drempelbedrag bepalen waaronder overeenkomsten en de toekenning van subsidies, prijzen en giften, vrijgesteld zijn van het voorafgaande visum van de controleur van de vastleggingen.

§5. De Vlaamse Regering kan een departement, een intern verzelfstandigd agentschap of een dienst met afzonderlijk beheer vrijstellen van het verplichte visum van de controleur van de vastleggingen.

Titel 3. Bepalingen voor de Vlaamse rechtspersonen, vermeld in artikel 4, §1, 2°

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de begroting

Art. 36. §1. De Vlaamse rechtspersonen maken een meerjarenraming op volgens de regels die bepaald worden door de Vlaamse Regering. De meerjarenraming vertaalt de genomen beleidsopties in een meerjarig budgettair perspectief.

§2. De meerjarenraming heeft telkens betrekking op zes jaar. De raming wordt aldus ieder jaar uitgebreid met een jaar.

Art. 37. §1. De Vlaamse rechtspersonen maken de jaarlijkse begroting op volgens de regels die bepaald worden door de Vlaamse Regering.

De begroting wordt ten minste eenmaal per jaar geëvalueerd en aangepast aan de gewijzigde omstandigheden.

Als de toelage aan de Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast tijdens een begrotingscontrole of naar aanleiding van een herverdeling, moet de betrokken entiteit haar eigen begroting aanpassen aan de gewijzigde toelage.

§2. De ontwerpen van begroting van de Vlaamse rechtspersonen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering binnen de termijn die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering waakt erover dat de begrotingen in overeenstemming zijn met de beleidsopties van het regeerakkoord.

Als de Vlaamse rechtspersonen het ontwerp van begroting niet op tijd bezorgen, wordt de uitbetaling van de toelage geheel of gedeeltelijk stopgezet.

§3. De begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur worden toegevoegd aan de begroting van de Vlaamse ministeries en worden door het Vlaams Parlement goedgekeurd.

§4. De Vlaamse rechtspersonen met raad van bestuur worden door de Vlaamse Regering in kennis gesteld van de toelage die wordt toegekend en van de richtlijnen die verbonden zijn aan de toekenning van de toelage.

De begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur worden goedgekeurd door de raad van bestuur en worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De begrotingen worden ter informatie voorgelegd aan het Vlaams Parlement op het ogenblik dat de begrotingen, vermeld in paragraaf 3, worden ingediend.

Art. 38. §1. De jaarlijkse begroting omvat:

- 1° voor de ontvangsten: een raming van de vorderingen ten opzichte van debiteuren die tijdens het begrotingsjaar zullen ontstaan;
- 2° voor de uitgaven: de kredieten tot beloop waarvoor tijdens het begrotingsjaar verplichtingen ten opzichte van crediteuren kunnen worden geboekt ingevolge verbintenissen die in dat jaar of in vorige jaren zijn ontstaan of aangegaan.

§2. De Vlaamse Regering kan aan een rechtspersoon toestaan dat de begroting niet-limitatieve kredieten omvat.

§3. De Vlaamse Regering kan de Vlaamse rechtspersonen opleggen om een investeringsplan met de benodigde kredieten per jaar op te stellen. Dat investeringsplan maakt deel uit van de begroting van de Vlaamse rechtspersoon in kwestie.

§4. In de algemene uitgavenbegroting van de ministeries wordt de machtiging voor de vastlegging van investeringen opgenomen. De rechtspersoon die de machtiging heeft verkregen, moet zelf rapporteren over het gebruik van die machtiging.

§5. De kredieten worden aangewend overeenkomstig de delegatieregeling en de bepalingen van de beheersovereenkomst.

Art. 39. §1. Als op de eerste dag van het begrotingsjaar geen goedkeuring is gegeven, belet dat niet dat de kredieten die in het ontwerp van begroting zijn opgenomen, worden aangewend, tenzij het principieel nieuwe uitgaven betreft waarvoor geen goedkeuring werd verleend bij de begroting van het vorige jaar.

§2. Herverdelingen en overschrijdingen van limitatieve kredieten moeten voor de tenuitvoerlegging door de Vlaamse Regering worden toegestaan. Als de kredietoverschrijding een hogere toelage vereist, moet voorafgaandelijk de hogere toelage in de uitgavenbegroting worden goedgekeurd.

Art. 40. §1. Binnen de Vlaamse rechtspersonen kunnen bij decreet reservefondsen worden opgericht. Het decreet tot oprichting van een reservefonds bepaalt de voorwaarden om het reservefonds te spijzen en de aanwendingsmogelijkheden ervan. De spijzing van het reservefonds wordt in de begroting opgenomen als een uitgavenkrediet als vermeld in artikel 38, §1, 2°. De aanwending van het reservefonds wordt in de begroting opgenomen als een begrotingsontvangst.

§2. De begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen geven per reservefonds een overzicht van de toestand en van de bewegingen van en naar het reservefonds.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over de boekhouding

Art. 41. §1. De Vlaamse rechtspersonen voeren een economische boekhouding met een analytische component, op basis waarvan de begrotingsopvolging en -rapportering permanent kunnen worden verzekerd.

De begrotingsopvolging heeft tot doel een permanente voortgangscontrole en -rapportering te waarborgen van de ontvangsten en uitgaven waarin voorzien is in de begroting.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de gemeenschappelijke en verplichte basisstructuur van het genormaliseerd boekhoudplan en kan de gemeenschappelijke en verplichte basisstructuur van de analytische componenten bepalen.

Art. 42. §1. De boekhouding en de jaarrekening geven een getrouw beeld van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de Vlaamse rechtspersonen.

§2. In de boekhouding worden alle verrichtingen opgenomen die een impact hebben op de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen, van welke aard ook, van de Vlaamse rechtspersonen.

§3. De boekhouding wordt gevoerd volgens de gebruikelijke regels van de dubbele boekhouding.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels uitvaardigen voor de opvolging van de vastleggingsmachtigingen die door het Vlaams Parlement werden toegekend.

Art. 43. De Vlaamse Regering bepaalt de aanrekeningsregels voor boekhouding en begroting die van toepassing zijn op de Vlaamse rechtspersonen.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over de rapportering

Art. 44. §1. De Vlaamse rechtspersonen rapporteren jaarlijks aan het Vlaams Parlement en aan het Rekenhof over de jaarrekening.

Als Vlaamse rechtspersonen beschikken over een raad van bestuur, worden de documenten, vermeld in het eerste lid, opgesteld door die raad van bestuur en aan de Vlaamse Regering bezorgd. De Vlaamse Regering coördineert alle rapporteringen.

§2. Daarnaast wordt in een semestriële rapportering voorzien van:

- 1° een uitvoeringsrekening van de begroting;
- 2° een resultatenrekening;
- 3° een balans.

De Vlaamse Regering stelt de regels en voorwaarden vast voor die tussentijdse rapportering.

Art. 45. De jaarrekening bestaat uit:

- 1° de balans op 31 december;
- 2° de resultatenrekening, opgesteld op basis van de kosten en de opbrengsten van het afgelopen boekjaar;
- 3° de rapportering over de uitvoering van de begroting, opgesteld in dezelfde vorm als de begroting;
- 4° een rapportering die de aansluiting tussen de jaarrekening, vermeld in 1° en 2°, en de rapportering, vermeld in 3°, bevat;
- 5° een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de rapportering over de begroting.

Art. 46. §1. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur worden opgesteld door de Vlaamse Regering en uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan het Rekenhof bezorgd.

§2. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen met raad van bestuur worden opgesteld door de raad van bestuur en uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan de Vlaamse Regering en het Rekenhof bezorgd.

Met het oog op de ESR-consolidatie, vermeld in artikel 51, bezorgen de voormelde rechtspersonen hun jaarrekeningen uiterlijk op 31 maart volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben, aan de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie.

§3. Het Rekenhof bezorgt de jaarrekeningen met zijn opmerkingen voor 31 mei volgend op het boekjaar waarop ze betrekking hebben aan de Vlaamse Regering en aan de raad van bestuur die de jaarrekening heeft opgesteld. De Vlaamse Regering of de raad van bestuur die de jaarrekening heeft opgesteld, bezorgt voor 21 juni een antwoord op die opmerkingen aan het Rekenhof en, in voorkomend geval, aan de Vlaamse Regering. Het Rekenhof bezorgt zijn opmerkingen, samen met het antwoord van de Vlaamse Regering of van de raad van bestuur, voor 30 juni aan het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 4. Bepalingen over het financiële toezicht

Art. 47. §1. De Vlaamse rechtspersonen zijn belast met de interne controle van hun bedrijfsprocessen en activiteiten.

De interne controle is in het bijzonder gericht op:

- 1° het bereiken van de opgelegde doelstellingen en het effectieve en efficiënte beheer van risico's;
- 2° de naleving van regelgeving en procedures;
- 3° de betrouwbaarheid van de financiële en beheersrapportering;
- 4° de effectieve en efficiënte werking van de diensten en het efficiënt inzetten van de middelen;
- 5° de bescherming van haar activa en de voorkoming van fraude.

§2. De financiële afhandeling van dossiers is onderworpen aan de interne controle, vermeld in paragraaf 1. Bij de uitvoering van de processen voor de financiële afhandeling van dossiers wordt ten minste een functiescheiding ingesteld tussen:

- 1° de inhoudelijke afhandeling van het dossier;
- 2° de thesauriële afhandeling. Die omvat uitsluitend het in opdracht uitvoeren van inningen en betalingen;
- 3° de boekhoudkundige verwerking.

Art. 48. De Vlaamse Regering organiseert een begrotings- en beheerstoezicht van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur en ze doet daarvoor een beroep op de Inspectie van Financiën die haar ter beschikking wordt gesteld en die onder haar gezag staat.

Art. 49. Als een regeringsafgevaardigde, een regeringscommissaris, een gemachtigde van Financiën of een persoon met een soortgelijke functie wordt aangesteld door de Vlaamse Regering op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen, gelden de volgende bepalingen:

- 1° de aangestelde personen rapporteren regelmatig aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen;
- 2° de Vlaamse Regering kan de regels bepalen op het vlak van de rapporteringsverplichting, de deontologie en onverenigbaarheden en de vergoeding van de aangestelde personen.

Art. 50. §1. De jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen met een raad van bestuur moeten gecertificeerd worden door een beëdigde bedrijfsrevisor, lid van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren. Die overheidsopdracht wordt gecoördineerd door de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid, die belast zijn met

de opmaak en consolidatie van de algemene rekeningen. Het verslag van de revisor wordt uiterlijk op 30 april volgend op het boekjaar waarop het betrekking heeft aan de Vlaamse Regering en het Rekenhof bezorgd.

§2. Als de jaarrekening van de Vlaamse rechtspersoon gecertificeerd moet worden in het kader van de wetgeving op de handelsvennootschappen door een commissaris-revisor of als een beëdigde bedrijfsrevisor aangesteld werd door een organiek decreet of een oprichtingsdecreet, of als de rechtspersoon wordt ondergebracht onder de sectorale code 13.12, rubriek ‘deelstaatoverheid’ van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen, vermeld in verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap, vervult de aangestelde revisor ook de certificeringsopdracht als vermeld in paragraaf 1 en bezorgt hij zijn verslag over de jaarrekening ook aan de Vlaamse Regering en aan de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid, die belast zijn met de opmaak en consolidatie van de algemene rekeningen.

§3. De voorwaarden waaronder de bedrijfsrevisorale controle en de certificering uitgevoerd moeten worden, worden door de Vlaamse Regering bepaald met behoud van de toepassing van de bepalingen die door of krachtens de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut der bedrijfseconomisten worden opgelegd.

§4. De Vlaamse Regering kan beslissen om bij sommige rechtspersonen zonder raad van bestuur een revisor aan te stellen.

Titel 4. Bepalingen over de consolidatie

Art. 51. Uiterlijk op 15 april volgend op het boekjaar waarop de gegevens betrekking hebben wordt een geconsolideerde rekening opgesteld overeenkomstig verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 betreffende het Europees systeem van de nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap voor alle Vlaamse rechtspersonen die ondergebracht worden onder de sectorale code 13.12, rubriek ‘deelstaatoverheid’ van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen.

Een afschrift van de geconsolideerde rekening wordt aan het Rekenhof bezorgd.

Art. 52. Het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de ministeries en van de uitvoering van de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur wordt uiterlijk op 15 september volgend op het boekjaar waarop de gegevens betrekking hebben, door de Vlaamse Regering ingediend bij het Vlaams Parlement.

De ESR-geconsolideerde rekening vermeld in artikel 51 wordt ter kennisgeving aan het Vlaams Parlement als bijlage bij het ontwerp van decreet gevoegd.

Gelijktijdig met de indiening bij het Vlaams Parlement bezorgt de Vlaamse Regering een afschrift van het ontwerp van decreet aan het Rekenhof. In voorkomend geval deelt het Rekenhof zijn opmerkingen over het ontwerp van decreet mee aan het Vlaams Parlement.

Titel 5. Bepalingen over de toekenning van subsidies, prijzen en giften, en over de controle op de aanwending ervan

Hoofdstuk 1. Bepalingen over de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan

Art. 53. Voor de toepassing van dit hoofdstuk dient onder subsidie te worden verstaan: elke vorm van financiële ondersteuning die wordt verstrekt door een instantie die tot de

overheid behoort, voor een door derden georganiseerde activiteit die het algemeen belang dient, ongeacht de benaming die aan die ondersteuning wordt gegeven, en ongeacht de benaming of de aard van de akte waarmee ze wordt toegekend, met uitsluiting evenwel van de dotaties die door de Vlaamse Gemeenschap worden verstrekt aan het Vlaams Parlement of aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en van de toelagen die worden toegekend aan de Vlaamse rechtspersonen vermeld in artikel 4, §1, 2°.

De financiële ondersteuning kan bestaan uit de toekenning van gelden of uit het verlenen van voordelen in natura in de vorm van de uitvoering van werkzaamheden, het overdragen van goederen of het verstrekken van diensten waarvan de financiële lasten gedragen worden door de Vlaamse overheid.

Art. 54. De toekenning van een subsidie is gebaseerd op een wederzijdse verbintenis waarbij de begunstigde van de subsidie aanvaardt de beoogde activiteit van algemeen belang uit te voeren en de subsidieverstrekker aanvaardt daarvoor een financiële ondersteuning te leveren.

Een subsidie kan alleen worden toegekend door of krachtens een decreet.

Art. 55. §1. Een subsidie kan toegekend worden aan:

- 1° een natuurlijk persoon die optreedt in eigen naam, of aan zijn lasthebber;
- 2° een vereniging of instantie zonder rechtspersoonlijkheid.

Elke natuurlijke of rechtspersoon die ten opzichte van de subsidiërende instantie optreedt als vertegenwoordiger van die vereniging of instantie kan hoofdelijk en onverdeeld aansprakelijk worden gesteld bij alle betwistingen of terugvorderingen met betrekking tot de toegekende subsidie;

- 3° een rechtspersoon.

Begunstigden kunnen voor de realisatie van een activiteit een samenwerkingsverband vormen dat als dusdanig evenwel niet in de plaats treedt van de begunstigden die erin coöpereren.

§2. De subsidies kunnen worden toegekend op een van de volgende wijzen:

- 1° als een rechtstreekse subsidiëring aan een primaire begunstigde;
- 2° als een getrapte of onrechtstreekse subsidiëring aan een secundaire begunstigde door bemiddeling van een rechtspersoon die optreedt als subsidiërende tussenpersoon door subsidies die hij zelf rechtstreeks of onrechtstreeks ontvangt door te geven aan een andere begunstigde.

Art. 56. Een subsidie kan toegekend worden in een van de volgende vormen:

- 1° als een algemene werkingssubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont.

Een algemene werkingssubsidie kan betrekking hebben op een van de volgende activiteiten:

- a) de volledige activiteit van de begunstigde;
- b) een afgescheiden deelactiviteit;

- 2° als een investeringssubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de investeringen ten behoeve van een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont;

- 3° als een projectsubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de specifieke kosten voortvloeiend uit een activiteit die zowel qua opzet of doelstelling als in tijd kan worden afgebakend.

Afhankelijk van de opzet of de doelstelling van een project kan de subsidie betrekking hebben op een van de volgende kosten:

- a) specifieke personeels- en werkingskosten;
- b) een specifieke investering.

Art. 57. De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de eenmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Ze kan de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken en stelt ook de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vast.

Hoofdstuk 2. Bepalingen over prijzen

Art. 58. Onder een prijs vanwege de Vlaamse overheid moet worden verstaan: elke vorm van financiële tegemoetkoming door de Vlaamse overheid ten gunste van derden als waardering of beloning voor door hen geleverde prestaties.

De prijs kan bestaan uit de toekenning van gelden of uit het verlenen van een voordeel in natura waarvan de financiële last gedragen wordt door de Vlaamse overheid.

De toekenning van een prijs is gebaseerd op een eenzijdige handeling vanwege de Vlaamse overheid, zonder dat de begunstigde ertoe gehouden is de prijs te aanvaarden.

Art. 59. Een prijs kan alleen uitgereikt worden op basis van een organieke regeling ingevolge een federale wet of een decreet waarbij de prijs wordt ingesteld, en de eventuele uitvoeringsbesluiten ervan.

Aan de toekenning van een prijs is geen enkele verantwoording vanwege de begunstigde verbonden.

Art. 60. Terugvordering van een toegekende prijs is alleen mogelijk als is aangetoond dat de begunstigde ervan bedrieglijke informatie heeft verstrekt over de prestaties waarvoor de prijs werd toegekend, of als de omstandigheden waaronder de prestaties werden geleverd strijdig waren met de op dat ogenblik geldende wettelijke bepalingen.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over giften

Art. 61. Onder een gift vanwege de Vlaamse overheid moet worden verstaan: elke vorm van overdracht van middelen door de Vlaamse overheid ten gunste van derden, los van enige specifieke waardering van prestaties, en los van enige door de begunstigde georganiseerde activiteit van algemeen nut.

De gift kan betrekking hebben op de overdracht van gelden of op de overdracht van roerende of onroerende goederen door de Vlaamse overheid.

Art. 62. Een gift kan alleen toegekend worden bij een decreet.

Aan de toekenning van een gift mag geen enkele verantwoording vanwege de begunstigde verbonden worden.

Titel 6. Bepalingen over de controle door het Rekenhof

Art. 63. §1. Het Rekenhof is bevoegd ten aanzien van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer, de Vlaamse rechtspersonen vermeld in artikel 4, §1, 2°, §2, en de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

§2. Het Rekenhof kan de rekeningen van voormelde entiteiten in zijn Boek van Opmerkingen publiceren.

Art. 64. Het Rekenhof oefent op budgettaire en boekhoudkundig vlak een informatieopdracht uit voor het Vlaams Parlement.

Het Vlaams Parlement kan het Rekenhof gelasten de wettigheid en de regelmatigheid van sommige uitgaven te onderzoeken, alsook financiële audits en onderzoeken van beheer uit te voeren, in de departementen, agentschappen en openbare instellingen die aan de controle van het Hof zijn onderworpen.

Art. 65. Het Rekenhof heeft toegang tot de boekhoudkundige verrichtingen en budgettaire aanrekeningen. Het brengt elke overtreding van de begrotingsdecreten zonder verwijl ter kennis van het Vlaams Parlement.

Art. 66. Het Rekenhof kan zich te allen tijde alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, doen verstrekken die betrekking hebben op het beheer en het budgettaire en comptabele proces van de departementen, agentschappen en openbare instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen, of die het nodig acht om zijn opdrachten te kunnen vervullen.

Het Rekenhof kan in de voormelde entiteiten een controle ter plaatse organiseren.

Het Rekenhof stelt zich rechtstreeks in verbinding met de bevoegde minister.

De bevoegde overheid is verplicht binnen een termijn van ten hoogste één maand te antwoorden op de opmerkingen van het Rekenhof. Die termijn kan verlengd worden door het Rekenhof.

Art. 67. De Vlaamse Regering regelt de samenwerking tussen de centrale en decentrale auditdiensten en de door haar of door een entiteit als vermeld in artikel 63, aangestelde personen of organisaties die belast zijn met toezicht, controle of audit, en de uitwisseling van controleresultaten, onderling en met het Rekenhof.

Titel 7. Bepalingen over de verjaring

Art. 68. De bepalingen van de artikelen 15 en 16 van de Algemenebepalingenwet zijn ook van toepassing op de Vlaamse rechtspersonen.

Titel 8. Slotbepalingen

Art. 69. De wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut wordt opgeheven.

Art. 70. Artikelen 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996 worden opgeheven.

Art. 71. §1. Artikel 14 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden wordt opgeheven.

§2. Artikel 9 van het decreet van 31 januari 2003 betreffende de oprichting van het Eigen vermogen “Flanders Hydraulics” wordt opgeheven.

§3. Artikel 32 van het decreet van 23 december 2005 tot begeleiding van de begroting 2006 wordt opgeheven.

§4. Artikel 38 van het decreet van 19 mei 2006 houdende bepalingen inzake leefmilieu en energie wordt opgeheven.

§5. Artikel 46 van het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 wordt opgeheven.

Art. 72. Het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof wordt opgeheven.

Art. 73. In artikel 24 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende de radio-omroep en televisie worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 74. Artikel 68 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem wordt opgeheven.

Art. 75. In artikel 21 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 76. In artikel 49 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming – Syntra Vlaanderen worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 77. In artikel 19 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 78. In artikel 23, §2, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding” worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 79. In artikel 17 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 80. In artikel 28 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 81. In artikel 48 van het decreet van 2 april 2004 betreffende de omzetting van de Dienst voor de Scheepvaart in het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap De Scheepvaart worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 82. In artikel 32, §2, van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 83. In artikel 64 van het decreet van 4 mei 1994 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal, naamloze vennootschap van publiek recht worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 84. In artikel 46ter van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 85. In artikel 18septies van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij worden de woorden “decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof” vervangen door de woorden “decreet van [...] houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 86. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2012, met uitzondering van artikel 23 dat in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum die niet eerder is dan 1 januari 2012.

Brussel, 26 november 2010.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS